

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач випускової кафедри

_____ Олена АРЕФ'ЄВА

“ _____ ” _____ 2021 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

(ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА)

ЗДОБУВАЧА ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТР
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 «ЕКОНОМІКА»
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»

Тема: «Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю підприємства в умовах цифровізації»

Виконавець: Кривенко Вікторія Олександрівна

Керівник: д.е.н., професор Вовк Ольга Миколаївна

Нормоконтролер: к.е.н., старший викладач Сафонік Н.П.

КИЇВ 2021

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра економіки повітряного транспорту
Спеціальність: 051 «Економіка»
Освітньо-професійна програма: «Економіка підприємства»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач випускової кафедри
_____ Олена АРЕФ'ЄВА
« ____ » _____ 2021 р.

ЗАВДАННЯ
на виконання кваліфікаційної роботи
Кривенко Вікторії Олександрівни
(П.І.Б. здобувача)

1. Тема роботи «Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю підприємства в умовах цифровізації» затверджена наказом ректора від 19.10.2021 р. № 2270/ст.
2. Термін виконання роботи: з 11.10.2021 р. по 31.12.2021 р.
3. Вихідні дані роботи: положення, звіти про фінансовий стан і рух грошових коштів, нормативно-правові документи, монографії, статистичні дані, праці вітчизняних та зарубіжних вчених, електронні джерела.
4. Зміст пояснювальної записки: вступ; теоретичні засади управління інвестиційно-інноваційною діяльністю підприємства; аналіз ефективності інвестиційно-інноваційної діяльності Публічного акціонерного товариства «Миколаївгаз»; обґрунтування напрямів підвищення ефективності управління інвестиційно-інноваційною діяльністю Публічного акціонерного товариства «Миколаївгаз»; висновки.
5. Перелік обов'язкового ілюстративного матеріалу: **(має ЧІТКО відповідати ілюстраціям, винесеним до презентації)**

6. Календарний план-графік

№ пор.	Завдання	Термін виконання	Підпис керівника
1.	Видача завдання	11.10.2021	
2.	Збір та оброблення статистичної інформації	12.10.2021-17.10.2021	
3.	Вивчення стану проблем, опрацювання джерел	18.10.2021-24.10.2021	
4.	Дослідити теоретичні основи управління інвестиційно-інноваційною діяльністю підприємства	25.10.2021-31.10.2021	
5.	Провести аналіз ефективності інвестиційно-інноваційної діяльності ПАТ «Миколаївгаз»	01.11.2021-14.11.2021	
6.	Розробити напрями підвищення ефективності управління інвестиційно-інноваційною діяльністю ПАТ «Миколаївгаз»;	15.11.2021-28.11.2021	
7.	Написання вступу та висновків	29.11.2021-01.12.2021	
8.	Оформлення пояснювальної записки, графічного матеріалу, підготовка доповіді, передзахист	02.12.2021-05.12.2021	
9.	Проходження нормоконтролю, перевірка на плагіат, оформлення документів до захисту, рецензування роботи, подання роботи на кафедрі	06.12.2021-12.12.2021	

7. Дата видачі завдання: 11.10.2021 р.

Керівник кваліфікаційної роботи _____
(підпис керівника) (П.І.Б.)

Завдання прийняв(ла) до виконання _____
(підпис здобувача) (П.І.Б.)

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка до випускної роботи «Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю підприємства в умовах цифровізації»: 132 с., 65 рис., 10 табл., 104 літературних джерел, 6 додатків.

ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ, ЕФЕКТИВНІСТЬ, СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ, ІННОВАЦІЙНА СТРАТЕГІЯ, ГАЗОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО, ВПРОВАДЖЕННЯ, МЕТОДОЛОГІЯ.

Об'єктом дослідження є управління інвестиційно-інноваційною діяльністю ПАТ «Миколаївгаз».

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні аспекти управління інвестиційно-інноваційної діяльності газотранспортного підприємства в умовах цифровізації.

Мета дипломної роботи - розробити і обґрунтувати комплекс методів управління інноваційно-інвестиційною діяльністю газотранспортного підприємства в умовах цифровізації.

Методи дослідження – системного, порівняльного, статистичного та фінансового аналізу, логічного моделювання, прогнозування, узагальнення отриманих результатів, графічно-аналітичні .

У роботі представлено рекомендації щодо шляхів підвищення ефективності управління інвестиційно-інноваційної діяльності газотранспортного підприємства.

Значущість дипломної роботи проявляється у використанні для різних науково-практичних дослідженнях у секторі економіки, у роботах різних вчених і науковців, а також може бути застосована у навчальному процесі.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СКОРОЧЕНЬ, ТЕРМІНІВ	6
ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1	11
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	11
1.1. Наукові концепції на підходи до управління інвестиційно-інноваційною діяльністю підприємства	11
1.2. Методичне забезпечення оцінювання ефективності інвестиційно-інноваційної діяльності	26
1.3. Методичний інструментарій та специфіка управління інвестиційно-інноваційною діяльністю підприємства в умовах цифровізації	36
Висновок до першого розділу	40
РОЗДІЛ 2.	42
АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПАТ «МИКОЛАЇВГАЗ»	42
2.1. Економічна діагностика результативності господарювання ПАТ «Миколаївгаз» в умовах цифровізації	42
2.2. Оцінка ефективності інвестиційної активності підприємства	56
2.3. Аналіз умов та спрямованості інноваційної діяльності ПАТ «Миколаївгаз»	62
Висновок до другого розділу	72
РОЗДІЛ 3	74
ОБГРУНТУВАННЯ НАПРЯМІВ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПАТ «МИКОЛАЇВГАЗ»	74
3.1. Формування організаційно-економічного механізму забезпечення ефективності управління інвестиційно-інноваційною діяльністю підприємства	74
3.2. Шляхи підвищення ефективності інвестиційно-інноваційної діяльності ПАТ «Миколаївгаз» в умовах цифровізації	82
3.3. Економічне обґрунтування результативності реалізації запропонованих заходів на ПАТ «Миколаївгаз»	91
Висновки до третього розділу	99
ВИСНОВКИ	101
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	105
ДОДАТКИ	117

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СКОРОЧЕНЬ, ТЕРМІНІВ

1. АГНКС-Автомобільна газонаповнювальна компресорна станція.
2. АСУ-Автоматизована система керування.
3. АТ- Акціонерне товариство.
4. ВЕР-Вторинні енергоресурси.
5. ВЖЦ-Вартість життєвого циклу.
6. ГРМ-Газорозподільний механізм.
7. ГРП-Газоредукувальний пункт .
8. ГРС-Газорозподільна станція.
9. ГТП-Газотранспортне підприємство .
10. ГТС-Газотранспортна система.
11. ЕХЗ-Електрохімічний захист.
12. ІКТ-Інформаційно-комунікаційні технології.
13. ІСМ-Інтегрована система менеджменту.
14. МТО-Машина технічного обслуговування.
15. МТР-Матеріально-технічні ресурси.
16. НДДКР-Науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи.
17. НТП-Науково-технічний прогрес.
18. ОЗ-Основні засоби.
19. ПАТ-Публічне акціонерне товариство.
20. РГК-Регіонально-газова компанія.
21. СМТ-Селище міського типу.
22. ТОіР-Технічне обслуговування і ремонт.
23. Тц- Технологічний цикл.
24. ФОК-Фізкультурно-оздоровчий комплекс.
25. ШРП-Шафовий газорегулюючий пункт.

ВСТУП

Потреба формування нових аспектів управління інноваційно-інвестиційною діяльністю газотранспортних підприємств була визначена розвитком конкуренції і ринкових економічних відносин в державі, розробкою і прийняттям стратегії енергетичного спрямування. Проблематика ефективного менеджменту інноваційно-інвестиційною діяльністю газотранспортних підприємств постає досить гостро на стадії розвитку економіки.

Дослідження різноманітних практик управління газотранспортними компаніями вказує на недосконалість та недосяжність поставлених цілей використовуваного такими компаніями організаційно-економічного механізму. Основні причини такого становища розглядають в контексті недоліку досвіду керування інноваційно-інвестиційною діяльністю газотранспортних підприємств в конкурентних умовах середовища, різноманітних варіантів сучасних способів та методів управління інноваційно-інвестиційною діяльністю, складних та динамічних умовам зовнішнього оточення, саме ці причини стали поштовхом до формування нових економічних вимог до механізму менеджменту інноваційно-інвестиційною діяльністю газотранспортних підприємств.

Актуальність даної роботи визначена такими аспектами: підвищення ролі газотранспортних систем для розвитку економіки, як окремо газотранспортних підприємств, так і в цілому країни; збільшення кількості соціально-економічних ризиків і їх значимості для управління газотранспортними компаніями; необхідність забезпечувати збалансований розвиток і модернізації системи менеджменту газотранспортної компанії за умов підвищених вимог до надійної роботи газотранспортного підприємства; недостатній рівень опрацьованості теоретичного і практичного змісту проблематики збалансованого розвитку газотранспортної компанії; необхідність утримувати конкурентні позиції в умовах прогресивної цифровізації; поява на ринку новітніх технологій і ефективного їх застосування та багато іншого.

Теоретико-методологічна база стала результатом дослідження вчених менеджменту управління газотранспортних підприємств у галузі цифрової економіки. Великий внесок у дослідження розвитку і підвищення ефективності управління підприємством в умовах цифровізації було зроблено завдяки роботам таких вітчизняних й іноземних вчених: Костень Д.Г., Тепскотт Д., Багдасар'ян І.С., Бабкін А.В., Миколаїв Н.М., Зангієв А.А., Балабанов В.І., Скороходов О.М., Ковальов С.А., Дойль П., Хілл Н., Супян В.Б., Рамперсада Х., Ховарта П., Гайзера Б., Єліферова В., Рєпіна В, Гершуна А, Горського А., та багато інших.

Міжнародний досвід розвитку цифрових технологій продемонстрували доцільність і спроможність забезпечити інформаційну безпеку й підвищення показнику доданої вартості. Тому, велика кількість корпоративних структур, що конкурують на ринку сучасних високих технологій, за умови реалізації та розвитку цифрових технологій, зможе здобути додаткові ресурси ефективності. Український ринок бізнесу має бути готовий до впровадження новітніх бізнес-моделей цифровізації та мати змогу адаптуватися до нового конкурентного середовища – цифрового.

Мета дипломної роботи – розробити і обґрунтувати комплекс методів управління інноваційно-інвестиційною діяльністю газотранспортного підприємства в умовах цифровізації.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання:

- розробити наукові концепції та підходи до управління інвестиційно-інноваційною діяльністю газотранспортного підприємства;
- розробити методологію оцінювання ефективності інвестиційно-інноваційної діяльності газотранспортного підприємства;
- сформулювати методичний інструментарій управління інвестиційно-інноваційною діяльністю газотранспортного підприємства в умовах цифровізації;
- провести економічну діагностику результативності господарювання акціонерне товариство (АТ) «Миколаївгаз» в умовах цифровізації;

- оцінити ефективність інвестиційної активності газотранспортного підприємства;
- проаналізувати умови та спрямованість інноваційної діяльності АТ «Миколаївгаз»;
- сформулювати організаційно-економічний механізм забезпечення ефективності управління інвестиційно-інноваційною діяльністю газотранспортного підприємства;
- розробити шляхи підвищення ефективності інвестиційно-інноваційної діяльності АТ «Миколаївгаз» в умовах цифровізації;
- провести економічне обґрунтування результативності реалізації запропонованих заходів на АТ «Миколаївгаз».

Об'єктом дослідження є управління інвестиційно-інноваційної діяльності газотранспортного підприємства «Миколаївгаз». Предметом дослідження виступають теоретичні, методичні та практичні аспекти управління інвестиційно-інноваційної діяльності газотранспортного підприємства в умовах цифровізації.

Теоретичною та методичною основами дипломної роботи стали наукові праці та методологічні розробки вітчизняних та зарубіжних вчених в області менеджменту інноваційної, інвестиційної діяльності, газотранспортних підприємств і газотранспортних, стратегічне планування, основою якого виступають технології системного розвитку, а також методи системного, порівняльного, статистичного та фінансового аналізу, логічного моделювання, прогнозування, узагальнення отриманих результатів, графічно-аналітичні та багато інших.

У даній роботі були використані інформаційні джерела сучасних публікацій по дослідженню напрямів забезпечення ефективності управління інноваційно-інвестиційної діяльності, що розроблялись іноземними й вітчизняними вченими.

Контекст дипломної роботи складається із теоретичних аспектів управління інноваційно-інвестиційної діяльності газотранспортних підприємств

та рекомендації по підвищенню ефективності інноваційно-інвестиційної діяльності в умовах цифровізації. Завдяки результатам дослідження даної роботи розшириться горизонт інформації для написання економічно-наукових публікацій для розвитку і вдосконалення інноваційної, інвестиційної й господарської діяльності підприємства і загалом держави.

Матеріали дипломної роботи посприяли публікації тез доповіді на тему: «Сучасні тенденції інвестування в інноваційний розвиток підприємств» у матеріалах II Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток економіки та бізнес-адміністрування: наукові течії та рішення», а також публікації статті на тему: «Дослідження інноваційно-інвестиційних умов модернізації підприємств інфраструктурної сфери» в електронному науковому фаховому виданні «Економіка та суспільство», Випуск № 26/2021.

Дипломна робота складається із вступу, трьох розділів, висновку, списку використаних джерел зі 104 найменувань, поданих на 132 сторінках і 6 додатків. Робота містить 132 сторінки, 65 рис. та 10 таблиць.

Інформація дипломної роботи може використовуватись у різноманітних науково-практичних аналізах у різних галузях економіки, у дослідження іноземних й вітчизняних вчених і науковців, а також застосовуватись у навчальному процесі.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Наукові концепції та підходи до управління інвестиційно-інноваційною діяльністю підприємства

Вимоги умов сучасної ринкової економіки виокремили головний вектор розвитку соціальної й економічної сфери країни і будь-якого підприємства, вкрай важливу умову розвитку високих технологій і високопродуктивних напрямків промисловості, індикатор конкурентоспроможності й росту підприємств, а саме – інноваційний характер розвитку підприємства.

Економіка стрімко розвивається, доказом чого є перехід на новий рівень функціонування економіки в XXI столітті, на так звану цифрову економіку. Цифровізація економіки виступає стимулом інноваційного процесу модернізувати виробництва, впроваджувати нові методи керування підприємством, підвищувати ефективність, освоювати нові види продукції й послуг, що сприятиме виведенню їх на міжнародні ринки, підвищенню конкурентоспроможності, створенню високої доданої вартості, а також економії на витратах [63]. Проте при розробці і впровадженні інновацій в господарську діяльність компанії виникають певні бар'єри, з якими стикається керівний склад підприємства. Управління інноваційно-інвестиційною діяльністю вирізняється специфічними особливостями й характеристиками.

Відсутність ефективного управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємства являє собою одну із головних причин, що перешкоджає компанії зайняти лідерську позицію на ринку. Здебільшого підприємства відмовляються здійснювати реалізацію інноваційно-інвестиційної діяльності, що спричинено відсутністю знань управління, компетенцій і певного рівня

кваліфікації, а також невідповідною підготовкою персоналу, високим рівнем невизначеності і ризику інновацій [11].

Дійсно, для ефективної і успішної реалізації інноваційної діяльності потрібно враховувати величезний спектр аспектів і певних вимог, до складу яких входить наявність конкретних знань, навичок й умінь у різноманітних сферах як у вищого управління, так і рядових робітників, а також зміна соціально-організаційної структури при здійсненні інновацій за рахунок залучених інвестицій та багато іншого [44].

Економічна література сучасності наразі більшу увагу приділяє інноваціям й інноваційній діяльності. Висунуті на розгляд різноманітні думки на рахунок цього феномену, його особливостей, цілей, задач і т.д.

Вперше визначення інновації було представлено в XIX столітті дослідженнями культурологів. Інновації вони тлумачили, як поява певних аспектів однієї культури в частинах іншої, що явно відрізнялись між собою, тобто інноваційним процесом того часу було просочування традицій, звичаїв і методів організації виробництва і життя європейського народу в традиційні азійські й африканські культури цих спільнот [75].

Проте вже на початку XX століття інновації почали досліджуватись, як технічні нововведення. Великим внеском даного напрямку стали дослідження Миколи Кондратьєва. Його праця стало поштовхом для вивчення інноваційного середовища і його ролі у загальному розвитку. Дослідження Миколи Дмитровича, відоме своєю назвою «хвилі Кондратьєва» стало передумовою виникнення сфери вивчення появи і життєздатності великих циклів. Саме нововведення в цьому дослідженні стали рушійною силою даних циклів. Праці Миколи Дмитровича Кондратьєва виступили фундаментом досліджень відомого економіста Йозефа Шумпетера [92].

Категорію «інновації» можна розглядати в розрізі творчого процесу втілення ідей, що перетворився у новий товар, послугу, технологію, метод керування та ін., що в свою чергу виступають інструментарієм задоволення

потреб на новому рівні, мають суттєві економічні й соціальні впливи, а також надають конкурентні переваги стратегії їх володарям.

Нововведення є основою такого фактору, як науково-технічний прогрес, який розглядається в якості безперервного потоку виникнення й трансформації у життя нових науково-технічних ідей, що тягнуть за собою нові зміни в суспільстві [4].

Пізніше інновації почали розглядати в контексті кінцевого результату інноваційної діяльності, що відобразився в удосконаленому чи абсолютно новому продукті, технологічному діянні, або ,навіть, способі надання послуг. Інші визначення терміну «інновації», що розглядалися багатьма вітчизняним й іноземними вченими, які зустрічаються в різних джерелах наукової професійної літератури наведені в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

Понятійний апарат терміну «інновації»

Автор	Тлумачить як
М. Вече [30]	представлення ринку результатів наукових досліджень та дослідно-конструкторських розробок;
Т. Брайан [43]	процес, у якому інтелектуальний товар у вигляді винаходу, інформації, ноу-хау чи ідеї, набуває економічного контексту;
С. Валдайцев [86]	опанування нових продуктових ліній, які засновані на спеціально розробленій оригінальній технології, що спроможна представити ринку товар, який задовольнятиме не задоволені наявною пропозицією потреби;
Л. Волдачек [59]	цільову зміну у функціонуванні компанії, як системи (розглядається у будь-яких сферах діяльності підприємства: кількісна і якісна);
Г. Гольдштейн [73]	продукт взаємодії таких сфер: НДДКР, маркетинг, виробництво та керування;
Л. Канторович [22]	наукове відкриття або винахід, що має практичне використання та відповідає вимогам (соціальні, економічні та політичні), які здійснюють вплив у відповідних галузях;
В. Раппопорт [98]	прийняття на практиці якісно нових рішень, суті стратегії та контексту стратегії компанії;
М. Лапін [65]	сукупність дій створення, поширення та використання нового практичного предмету (інновації) для нової чи кращого задоволення вже існуючої потреби людей або суспільства;

Сучасна наукова література містить в собі різноманітні підходи до визначення сутності «інновації». Дане поняття може відрізнятися контекстом,

проте вибір підходу до його визначення залежить від таких категорій, як конкретні цілі виміру й аналізу.

Найбільш широкого поширення набули два підходи трактування цього терміну (табл.1.2). Розглядаючи перший підхід, інновація виступає предметом (результатом, продуктом, об'єктом), що був отриманий в результаті використання досягнень науково-технічної діяльності, відповідно до другого підходу, інновація розглядається в контексті процесу, який містить в собі генерування, прийняття і впровадження сучасних ідей, продуктів/послуг, методів, і той, виступає переходом системи із одного стану в інший [80]. Міжнародна практика виробила універсальний шаблон терміну «інновації», як цілком певна управлінська категорія.

Таблиця 1.2

Тлумачення інновацій відповідно до двох підходів трактування

Інновації, як результат	
В. Мединський, С. Ільдеменов [57]	об'єкт, що впроваджується у виробництво через проведене наукове дослідження чи зроблене відкриття, якісно відмінне від попереднього аналогу;
М. Кірпічніков [82]	результат науково-технічної діяльності, виражений у товарному вигляді;
Д. Соколов, А. Титов, М. Шабанова [40]	комплексний результат створення та впровадження кардинально нового чи усучасненого предмету (нововведення), який задовольняє певні загальні потреби суспільства та надає ефект: економічний, науково-технічний, соціальний, екологічний;
В. Павлюченко [34]	результат, отриманий від такого аспекту, як попередня проведена наукова, практична, організаційна робота:
П. Лемерль [61]	нова форма продукту чи послуги, новий метод їх виробництва, впровадження в організаційній, фінансовій, науково-дослідній та іншій сфері, будь-яке покращення, яке сприяє економії витрат або є передумовою створення умов для такої економії;
Х. Барнет [35]	речовий результат, який відрізняється новизною якісних відмінностей форми від вже існуючої;
Інновації, як процес	
Ф. Ніксон [90]	комплекс заходів технічної, виробничої й комерційної діяльності, які спричиняють появу на ринку новітніх й усучаснених виробничих процесів і машинного обладнання;
Б. Твісс [101]	процес, що забезпечує винахід або ідею економічним змістом;
Я. Кук, П. Майерс [48]	цілий процес, що розпочинається ідеєю і завершується готовим продуктом, який згодом реалізований на ринку;

Продовження таблиці 1.2

Д. Мессі, П. Квінтас, Д. Уїлд [70]	процес, сукупність якого складається із вивчення, здійснення проекту, розробки й організації виробничого процесу над новим продуктом, технологією або системою;
А. Харман [21]	введення в експлуатацію нових чи в більшій мірі усучаснених етапів промислового процесу, виникнення сучасних або вдосконалення застарілих процесів продукту;
Б. Санто [77]	технічний й економічний процес громадського походження, що завдяки практичному застосуванню винаходів й ідей сприяє появі кращого за своїми характеристиками виробу чи технології, і за умови орієнтації інновації на прибуток й економічну вигоду у випадку, якщо інновація орієнтується на економічну вигоду, то така поява на ринку вплине на отримання додаткового доходу.

Нововведення містять 3 фундаментальні складові, які потрібно брати до уваги (рис. 1.1) :

Рис. 1.1. Фундаментальні основи інновацій [78]

Істотного значення набуває процес формалізації вказаних складових, що має на меті об'єктивність і справжність нововведень. Творчий процес тісно пов'язаний із системністю проблеми, що виступає у формі складнощів й можливостей як виявлених, так і прихованих [45]. З ними стикаються такі сфери, як менеджмент, товарні й інтелектуальні продукти, що демонструються на рівні ринку й суспільства. Завдяки дослідженням, розробленими науковими підходами, вдається виділити кореневі проблеми, а також наявні можливості.

Кількісний вимірник вкладень суб'єктів господарської діяльності у вивчення і розробку, що є складовими творчого процесу інновацій, являє собою бюджет науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт.

Отримання патенту на винахід додає формального характеру так званій відмінній новизні. Тобто, це є підтвердження унікальності винаходу та права на нього, яке знаходиться під охороною держави. Другим ефективним фактором реєстрації патенту виступає унікальність розробки та самої ідеї [99]. Кількісний формат факту корисності інновації фіксується новим доходом, який здійснює генерацію із-за впровадження кінцевого результату ноу-хау у практичний аспект бізнесу чи інститутів громадського призначення.

Дохід виступає розподільчим фактором винаходу і вже реалізованої інновації. Дохід, який беру участь у генерації, це комплексна категорія, що виділяє певні вигоди (рис. 1.2):

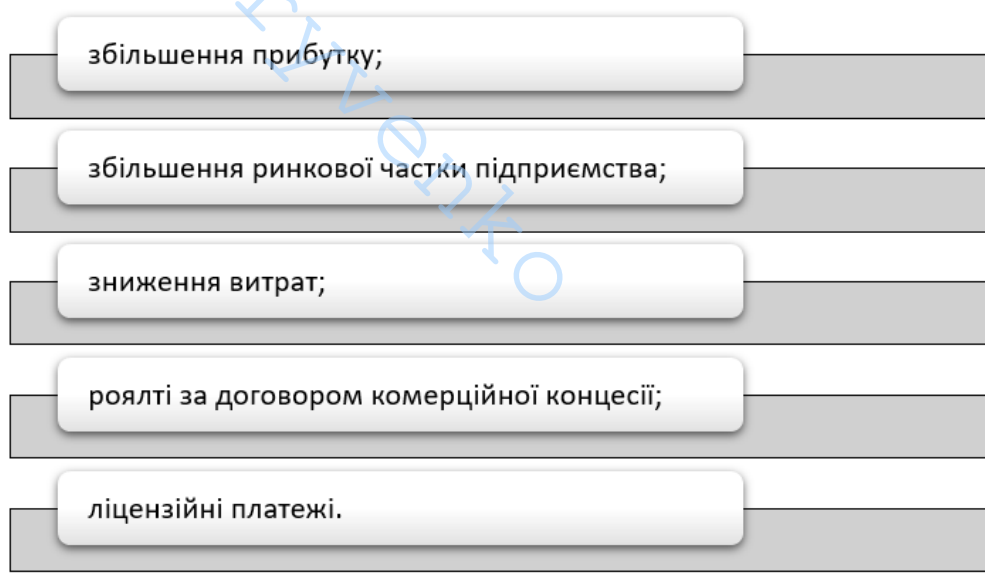

Рис. 1.2. Вигоди доходу від впроваджених інновацій [32]

Категорії інвестицій й інновацій є тісно взаємопов'язаними, що здійснюють опис ідентичних за економічною складовою процесів вкладення грошових коштів, які відбуваються зі схожими цілями та намірами. Одним із різновидів інвестиційного проектного завдання є інноваційний проект, для якого здійснюється прогноз економічної ефективності на значно вищому рівні. Проте,

елемент ризику для інноваційних інвестицій досить високий, що виступає бар'єром їх розвитку за умов слабого ринку [54].

З вищесказаного випливає, що інноваційна й інвестиційна діяльність тісно взаємопов'язані між собою і є рівноцінно важливими для успішного функціонування підприємства, утримання його конкурентних позицій на ринку і виходу на міжнародні бізнес-майданчики. Тому, вкрай важливе дослідження і правильний вибір вектору управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємства.

Слід зазначити, що є безліч теорій, що направлені на дослідження взаємозв'язків інвестицій й інновацій, а також їх вплив на економічне зростання. Для ефективного управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємства варто розглянути принципи, які встановлені на базі проаналізованих факторів, які стримують продуктивне існування і розвиток цієї діяльності в сучасних умовах (рис. 1.3).

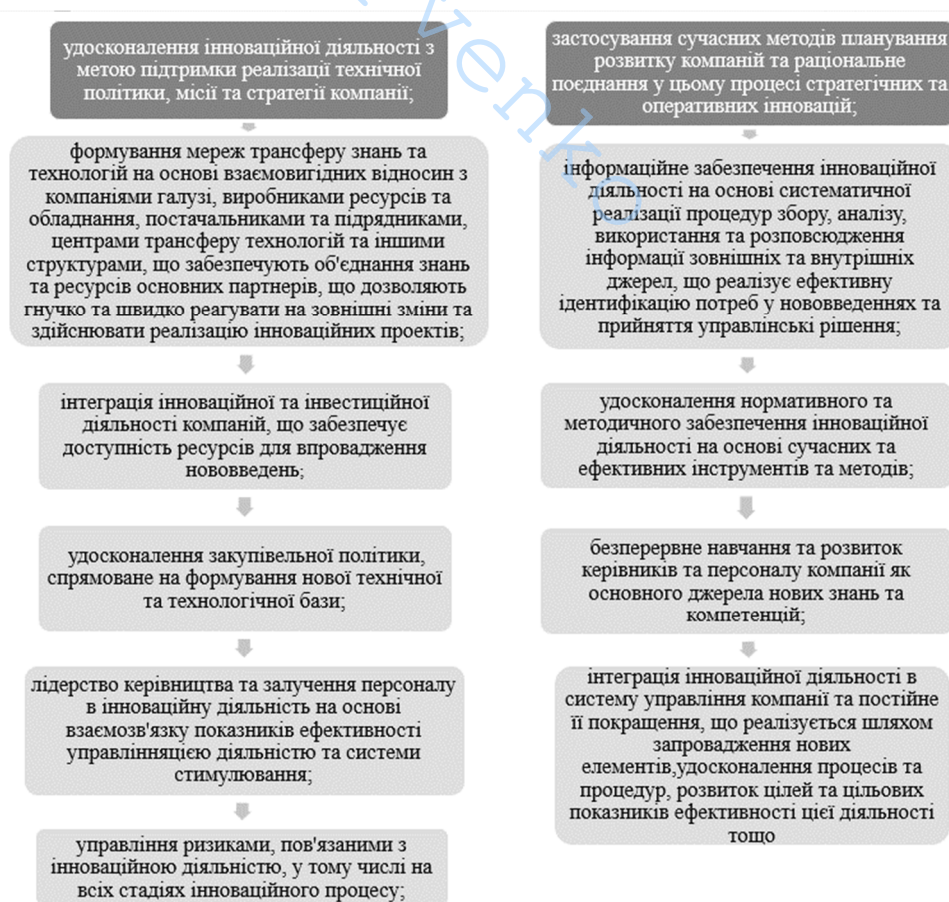

Рис. 1.3. Принципи управління інноваційно-інвестиційною діяльністю [8]

Зміни, які відбуваються в економічному й соціальному середовищі, в господарській діяльності, в організації, спонукають до розробки методології створення системи управління інноваційно-інвестиційною діяльністю [67]. Можна виділити 4 найбільш ефективних методологічних підходів до створення системи управління (рис. 1.4).

Рис. 1.4. Методологічні підходи до створення системи управління інноваційно-інвестиційною діяльністю [25]

Перший підхід (процесний і системний) виступає методологічною основою створення системи управління якістю згідно із вимогами стандарту ISO 9001:2000 – «Система управління якістю. Вимоги» [5]. На даний момент дані підходи досліджуються у розрізі апробованих засобів покращення і підвищення продуктивності діяльності сучасних підприємств.

Суть процесного підходу стосовно діяльності підприємства – подання її у якості процесів. Під процесом може розглядатися кожна діяльність чи сукупність різновидів діяльності, що застосовує продукти перетворення так званих входів на виходи.

Системний підхід управління полягає у менеджменті сукупності пов'язаних між собою процесів, що виступає, як єдине ціле і орієнтоване на покращення продуктивності й результативності реалізації процесів спричинених мінімізацією бар'єрів між функціями [31].

Підхід «PDCA» розглядає можливість будь-якої діяльності виступити наступною послідовністю таких дій, як – Plan, Do, Check, Act, детальний опис підходу вказаний на рис. 1.5.

Рис. 1.5. Цикл підходу «PDCA» [69]

Керуючи інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємства за допомогою підходу «PDCA» також можна керувати інноваційно-інвестиційною стратегією, інноваційно-інвестиційним портфелем й інноваційно-інвестиційним проектом.

Наступним підходом слід розглянути інтеграцію у систему стратегічного планування і керування. Інноваційно-інвестиційна діяльність підприємства здійснюється за допомогою складання й виконання інноваційно-інвестиційної програми, яка враховує при своєму формулюванні напрями розвитку держави, галузей на довгострокову перспективу, в основі якої лежить технічна політика,

місія й стратегія підприємства, яке встановлює критерії його довготривалого розвитку на базі впровадження інновацій [7].

Головним завданням інноваційно-інвестиційної діяльності є обґрунтування й формування цілей довгострокового призначення і заходів, враховуючи прогнозовані можливості і загрози, адаптацію внутрішньої сфери підприємства (організаційні здібності й ресурси) до таких умов.

Стратегічна спрямованість інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства має тісний зв'язок із масштабним введенням в експлуатацію нових технік і технологій, які допомагають вирішити існуючі у галузі проблеми, пов'язані із зносом обладнання (фізичне і моральне старіння), наданням конкретної якості продуктам і послугам, продуктивності й екологічної безпеки, які підвищуються виробничо-економічні фактори діяльності підприємства [2].

На стадії розвитку підприємства інноваційно-інвестиційна діяльність є головним векторним напрямом забезпечення покращення абсолютно всієї діяльності підприємства на новому рівні технічної й технологічної основи всього суспільства, а також розвитку системи менеджменту підприємств і використовуваних методів .

І останнім підходом є підхід проєктного управління створення нововведень. Формування нововведень відбувається через реалізацію інноваційного проєкту, досягаючи поставлені цілі й завдання розвитку інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства [39].

Проєкт інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства – це проєкт прийняття науково-технічних рішень, сукупності методів управління, що раніше не застосовувались керівництвом підприємства і застосовування яких допоможе досягнути якісного поліпшення показників техніко-економічної сфери, показнику надійності розробленого об'єкту або покращення діяльності управління [76].

Інноваційно-інвестиційний процес підприємства полягає у реалізації таких видів проєктів (рис. 1.6):

Рис. 1.6. Види проєктів інноваційно-інвестиційного процесу підприємства

Стадіями таких проєктів є підготовка промисловості до запровадження інновацій, запровадження і опанування промисловості, а також застосування нововведень, які дозволяють пропрацювати технології, вдосконалити їх, зробити підготовку інновацій до поширення і занесення їх в процеси переміщення.

Проєкти науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт можуть бути розглянуті в розрізі стадії інноваційно-інвестиційного проєкту, проте керування такими проєктами необхідно проводити окремо через високу невизначеність їх результатів.

Приймати рішення чи реалізовувати проєкти кінцевих результатів науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт необхідно в тій ситуації, якщо наявна достовірна інформація на рахунок економічної ефективності й технічної можливості здійснення об'єкту науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт [3].

Ефективна взаємодія між філіями, підрозділами та співробітниками є одним із ключових факторів успіху компанії на ринку.

Етапна схема реалізації проєкту створення системи управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємства складається з таких стадій та етапів (рис. 1.7):

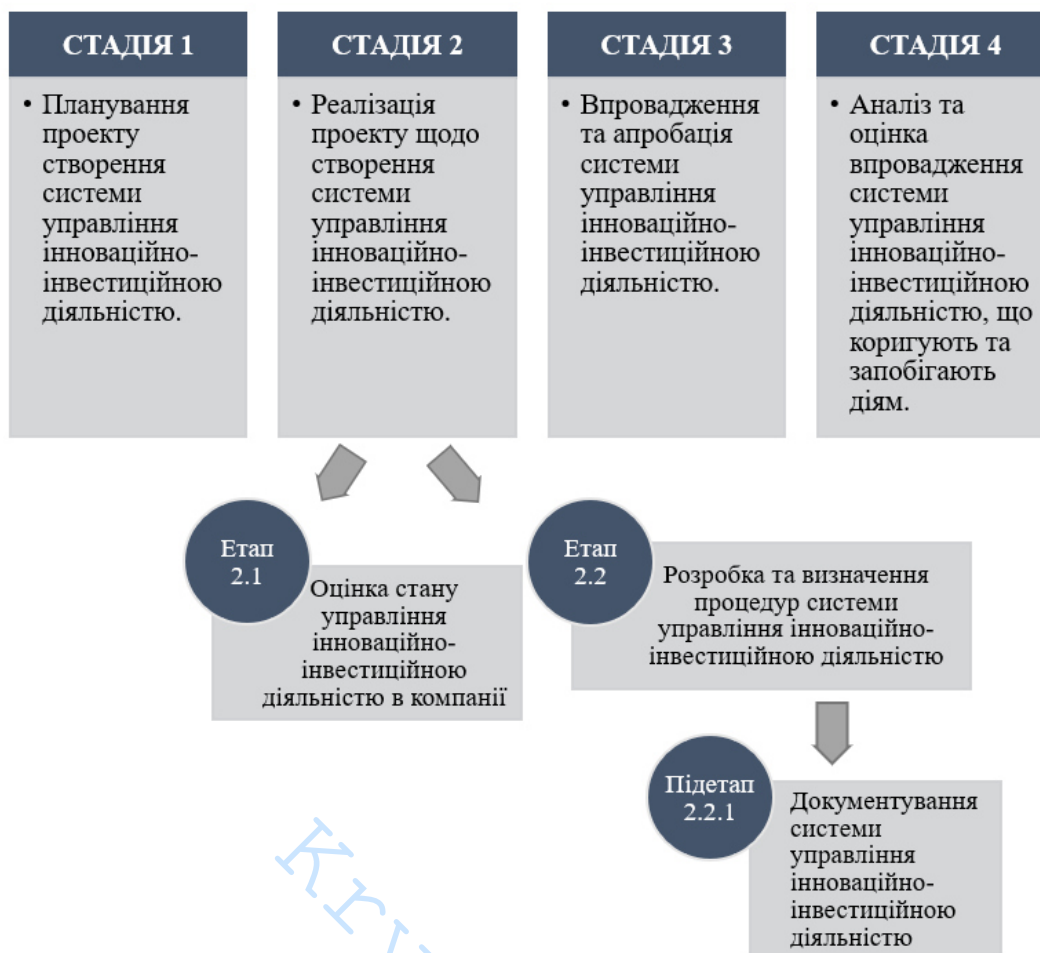

Рис. 1.7. Етапи впровадження створення системи управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємства [27]

Система управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємства виступає підсистемою менеджменту організації, яка здійснюючи забезпечення формування і введення в експлуатацію нововведень і враховуючи поточні й стратегічні завдання підприємства, розглядається як стратегічне керування нею. З цього випливає, що проєкт формування системи управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємства передбачає участь вищого керівництва підприємства в її реалізації в більшій мірі, ніж проєкти, що впроваджують стандартизовані системи менеджменту такі, як – ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001 [6].

Основними цілями участі вищого керівництва підприємства у застосуванні системи управління інноваційно-інвестиційною діяльністю виступає організація процесу прийняття керівних рішень аби визначити умови, за яких

відбуватиметься ефективне функціонування системи менеджменту і надалі, а також застосування функцій нагляду за розвитком проекту, оцінювання його підсумків і зумовлення векторів розвитку.

Вище керівництво підприємства для успішного застосування проекту має здійснити призначення керівника проекту, що наділений певним досвідом і потрібною кваліфікацією, як управляти інвестиціями, нововведеннями і проектами, підпорядкувавши його робітнику, відповідального за інноваційно-інвестиційну організацію діяльності підприємства [55].

Основними функціями керівника проекту системи управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємства є функції, представлені на рис. 1.8.

Рис. 1.8. Основні функції керівника проекту системи управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємства [51]

Керівний склад підприємства має визначити завдання й цілі проєкту формування системи управління інноваційно-інвестиційною діяльністю [71].

Метою такого проєкту виступає створення ефективної функціональної системи управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємства, яка задовольняє потреби інноваційного (технічний, технологічний, організаційний) розвитку, процедур, що застосовуються у її діяльності, у встановлені строки і рамки затвердженого бюджету встановленої області використання системи управління.

Міжфункціональна робоча група повинна складатись із представників всіх сфер діяльності підприємства, що братимуть безпосередню участь в застосуванні інноваційно-інвестиційної діяльності і функціональних структур, що пов'язані із формуванням і застосуванням інновацій.

Вище керівництво повинно прийняти рішення про інтеграцію системи менеджменту інноваційно-інвестиційної діяльності (цілі, процедури, процеси діяльності і т.д.) із системою управління якості, управління екологією й професійною безпекою і здоров'ям, а також іншими функціональними векторами діяльності підприємства [83]. Така взаємодія може відбуватися також і за такими напрямками, як процеси керування активами, фінансово-економічною діяльністю і т.д.

Мета проєкту – створити ефективну систему управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємства може бути досягнута при вирішенні певних завдань проєкту і здійсненні таких процесів, як (див. рис. 1.9).

Під час розробки статуту проєкту варто брати до уваги або прийняти на підприємства вимоги, або вимоги стандартів менеджменту проєктів. Даний статут повинен складатись із програми робіт проєкту, включаючи окремі стадії його застосування.

Виконання робіт проєкту програми може бути послідовним на всіх стадіях чи паралельним з метою скорочення строків впровадження проєкту.

Паралельна реалізація робіт здійснюється , якщо наявна достатня кількість трудових ресурсів або у проекті бере участь консалтингова компанія [64]. Основою менеджменту проекту має стати програма робіт, що включатиме:

- результативність робіт проекту та його окремих стадій, які надають можливість здійснити оцінку, як цілі та завдання були досягнуті і як виконані їх вимоги;
- точки контролю, за допомогою яких буде контролюватися реалізація проекту і його результати [53].

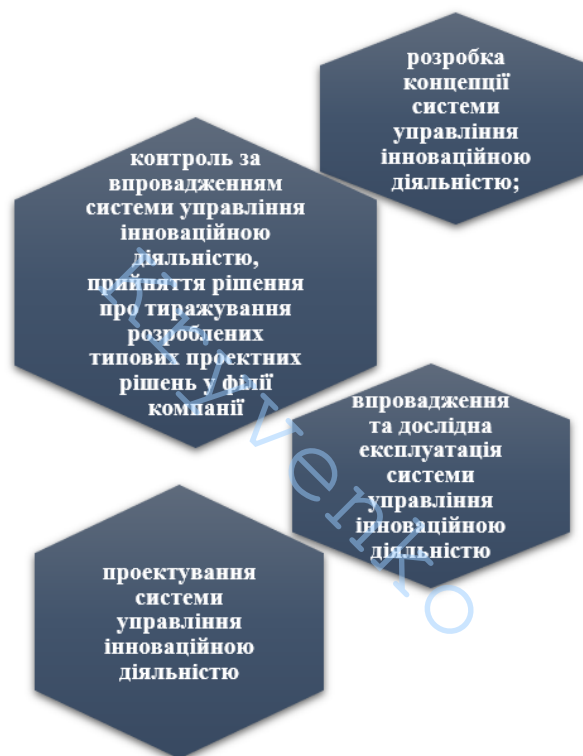

Рис. 1.9. Процеси, необхідні для створення системи управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємства [33]

Такий вид контролю проектів, як контроль в кожній контрольній точці повинен складатись із:

- контролю за якістю робіт по проекту на рахунок того чи відповідає діяльність підприємства його стратегії, функціонуючим процесам, цілям, розробленим процедурам й завданням і т.д.;
- контролю строків реалізації;
- контролю додержання кошторису прибутків і видатків проекту [29].

Для реалізації проєкту системи управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємства потрібен певний обсяг ресурсів, який повинен враховувати такі характеристики (рис. 1.10).

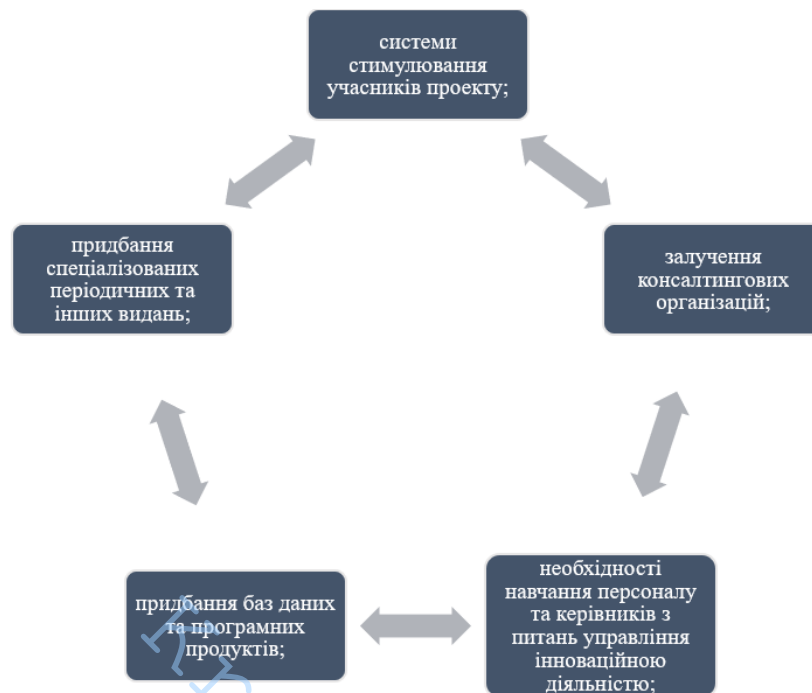

Рис. 1.10. Обсяг ресурсів системи управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємства [102]

Програмою робіт по проєкту повинні бути визначені мірила якості цих робіт на кожному етапі. Керівником цього проєкту повинен займатись моніторингом та оперативним контролем впровадження проєкту, виявленням та вирішенням наявних проблем, а також усуненням перешкод [93]. Для того, щоб здійснювався контроль керівництвом у контрольних точках, керівник проєкту ознайомлює вище керівництво звітом просування, результатів і стадій проєкту.

1.2. Методичне забезпечення оцінювання ефективності інвестиційно-інноваційної діяльності

Сучасна економіка володіє різними рекомендаціями, як визначити ефект від впровадження проєкту та показники ефективності вкладень, враховуючи те,

що кожна методика містить і переваги, і недоліки. Така наука, як економіка, особливо в сучасних умовах, надає широке тлумачення теоретичних і практичних проблем при застосовуванні методологій оцінювання ефективності проєкту. Проте більша увага в цих дослідженнях приділяється інвестиційним проєктам традиційного розуміння і при цьому не враховується специфіка інновацій і їх галузевих особливостей [46]. Хоча в практичному використанні головні методологічні способи оцінювання інвестиційних й інноваційних проєктів фундаментально не відрізняються між собою.

Методи оцінювання ефективності, а також зміст цих методів зумовлений генезисом і подальшим розвитком, що вимагає розглядати як зарубіжні, так і вітчизняні практики у сфері оцінки ефективності інноваційно-інвестиційних проєктів [1]. Класифікація застосовуваних методологій оцінки ефективності інноваційно-інвестиційних проєктів може бути зображена у вигляді схеми (див. рис. 1.11).

Вітчизняна практика оцінювання ефективності згідно із загальноприйнятими державою методологічними способами умовно поділяється на два види:

- недіюча методологія – внаслідок централізованої економічної системи та періоду ринкових змін, економічних і політичних перетворень;

- діюча методологія – внаслідок переходу української економіки у ринкові відносини [72].

Приватними методами є методи, у розробці яких беруть участь консалтингові компанії й науково-дослідні інститути, корпоративні методи із внутрішньогалузевим характером та методи, що виступають комплексом необхідних індикаторів для кредитних підприємств і фінансових установ.

Іноземний досвід використання методологічних способів оцінки проєктної ефективності обумовлюється такими факторами, як економічне становище країни і формування ринкових союзів, в яких бізнес і підприємництво - рушійна сила розвитку. Основні методики формулювання показників ефективності проєкту згідно із очікуваними результатами також представлено на рис. 1.11.

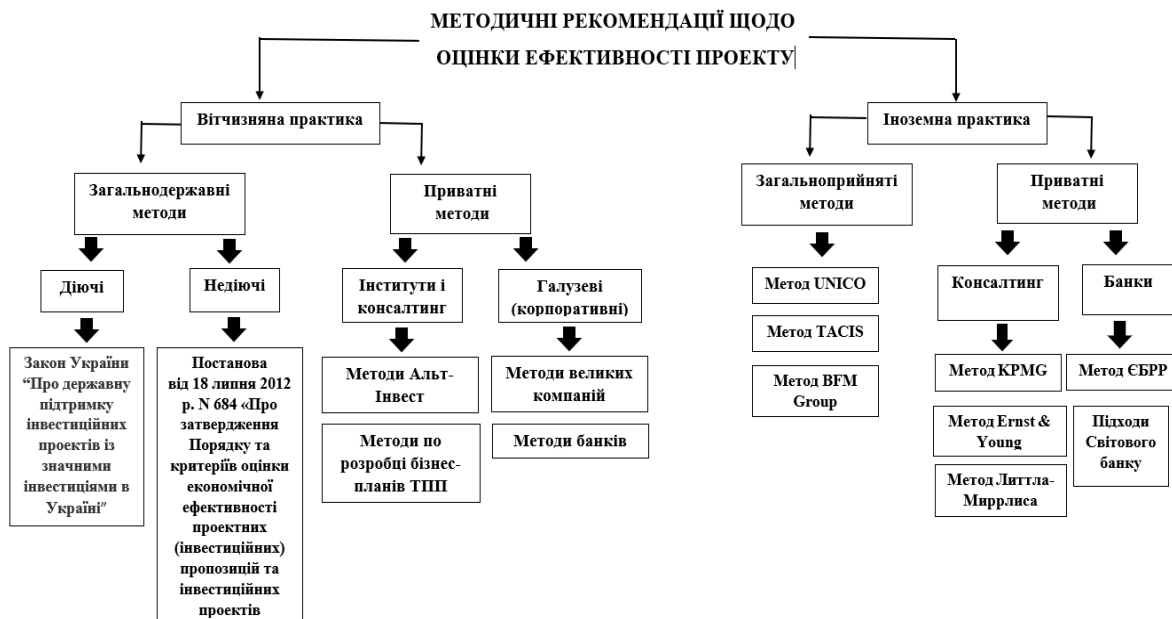

Рис. 1.11. Методи оцінки ефективності інноваційно-інвестиційних проектів

При визначенні економічної ефективності інноваційно-інвестиційних проектів (сюди входить також проект із формування активів, що мають тривалий життєвий цикл) за допомогою сучасних підходів варто керуватися вітчизняними та міжнародними досягненнями їх розвитку, основою яких є практичні й теоретичні розробки минулих років [10].

При виборі одного чи іншого методу та подальшій оцінці ефективності проекту слід враховувати такі фактори, як :

- цілі та учасники проекту;
- галузева специфіка;
- характер проекту;
- розрахунковий період та варіативність закладених параметрів;
- наявність доданих документів і довідок;
- величина передбачуваних вкладень;
- умови фінансування.

Тому, абсолютно всі показники, які класифікуються за видами ефективності, можуть калькулюватися відповідно до грошових потоків кожного учасника, що бере участь у проекті [47]. Тобто, комплексний характер даних методологій дозволить їх широкому застосуванню при оцінці ефективності інноваційно-інвестиційних проектів.

На даний момент при оцінці ефективності інноваційних проєктів можна застосовувати не тільки методичні рекомендації при оцінці інвестиційних проєктів, а й такі методичні апарати, як традиційні методи (загальнодержавна і галузева методологія) і специфічні.

З цього випливає, що сукупність міжнародних методологій оцінки ефективності інноваційно-інвестиційних проєктів заснувалась методичними підходами UNIDO і в повній мірі розкриває оцінку ефективності інноваційно-інвестиційних проєктів, а також володіє подібними аспектами (такого великого розповсюдження отримала програмна система COMFAR), що поширюється на даний момент UNIDO в якості комерційного продукту [41].

Головною відмінністю методів виступають процеси фінансового оцінювання, що відображають різноманітні показники (індекси, коефіцієнти), а також те, що в кожному методі різна важливість обґрунтувати різні розділи бизнес-плану. Розглядаючи оцінку економічної ефективності інвестицій, здійснюється розрахунок всієї сукупності показників із детальним опрацюванням за допомогою даних методик [84]. Проте ці методології не демонструють у повному обсязі появу ефектів (соціальні, екологічні, бюджетні), а тільки є відображенням ефективності проєкту згідно із стандартами звітності, що прийняті міжнародними інститутами.

Проведений аналіз демонструє, що при обґрунтуванні інноваційних проєктів поширеними всесвітніми способами фінансово-економічного оцінювання інвестиційних проєктів через їх невеликі відмінні характеристики, такі обґрунтування стали частою практикою серед українських й іноземних підприємств [13]. Але складність використання нетрадиційних методологій полягає в тому, що моделі (Боєра, Блека-Шоулза, Едвардса-Белла-Ольсона, економічної доданої вартості), керуються справедливими припущеннями для фінансового і похідного інструментарію, проте не завжди справедливими для сектору реальних капітальних видатків. Через це, при здійсненні оцінки ефективності проєкту інноваційно-інвестиційного характеру щодо створення активів із довготривалим життєвим циклом, повинна застосовуватися

традиційна методологія оцінювання ефективності проєктів двох характерів – інвестиційного й інноваційного, при застосуванні яких буде враховуватись галузева специфіка, та які будуть більш результативними за умов обмеженості ресурсів і часу.

Абсолютно всі вище перераховані методи оцінки ефективності, застосовувані в теперішньому часі при інвестиційному дослідженні у різноманітних галузях, мають свої переваги і недоліки, які мають суттєвий вплив на правильність прийняття інвестиційних рішень щодо реалізації проєкту [79].

Згідно із певними перевагами і недоліками системи показників ефективності проєктної діяльності, необхідно зіставити динамічні й статистичні індикатори ефективності проєктування інвестиційної діяльності (табл. 1.3).

Таблиця 1.3

Зіставлення статичних та динамічних показників ефективності
інвестиційного проєктування

Моделювання грошових потоків	Переваги	Негативні сторони	Проблеми застосування при створенні активів з тривалим ЖЦ
Статистичне	наявність мінімального рівня знань є достатньою умовою для здійснення розрахунків; для учасників проєкту є спрощене розуміння та сприйняття результатів розрахунків; дані методи широко застосовуються; визначаються на основі загальноприйнятих методів управлінського та бухгалтерського обліку; вихідна інформація для проведення розрахунків є доступною;	як правило, вхідні параметри розрахунку залежать від наведення показників минулих періодів до майбутньому часу; не враховується вартість застосування в проєкті альтернативних ресурсів; чинник часу при визначенні грошових потоків не враховується непрямий облік фактору ризику.	на практиці дані показники застосовуються допоміжно чи як доповнення з причин специфічних особливостей активів з тривалим життєвим циклом і не застосування концепції вартості грошей у часу.

Продовження таблиці 1.3

Динамічне	розрахунки враховують альтернативну вартість використовуваних ресурсів; в основу визначення показників ефективності закладено формування моделей грошових потоків; високий ступінь об'єктивності оцінки ефективності забезпечена по причині оцінки з позиції інвестора.	імовірність наявності похибок значна по причині необхідності обліку безлічі різних факторів; для розробки моделей від фахівців потрібна наявність спеціальних знань; обґрунтування ставки дисконтування є предметом суперечок; для здійснення розрахунків необхідні спеціалізовані програмні комплекси, які вимагають значних витрат.	на практиці, прийняття інвестиційних рішень про здійснення проєктів у секторах економіки, де експлуатуються активи з тривалим життєвим циклом, як правило ґрунтується на результатах визначення динамічних показників, де значний пріоритет віддається показникам NPV та DPP.
------------------	---	---	---

Завдяки результатам аналізу вдалось продемонструвати приналежність динамічних показників ефективності саме до традиційних методологій оцінювання ефективності проєктів [38]. Враховуючи це, такі показники, як NPV, DPBP, IRR набули значного поширення при розрахунках. Тому, практичне використання сукупності показників оцінки ефективності проєктів свідчить про повну доцільність реалізації інноваційно-інвестиційних проєктів.

При виборі показників ефективності також враховують такі фактори, як цілі й завдання проєктів, масштабність інвестицій і специфіка галузі. В такому випадку необхідно використовувати ту систему показників, що є найбільшим відображенням специфіки, особливостей та конкретизує певні нюанси проєкту інноваційно-інвестиційної спрямованості.

Методичні рекомендації стосовно оцінювання економічної ефективності не містять визначення концептуальних й методологічних аспектів характеристики вартості об'єкту капітальних інвестицій, розміру вкладень на початковому етапі, періоду оцінювання інвестиційних ініціатив і заключення контрактів [12]. Розробляючи фінансово-економічні моделі найбільш часто використовуються виміри ціни, при визначенні якої керувались широко застосовуваними методами (витратними, параметричними, ринковими), що, на

жаль, не завжди висвітлюють всі деталі процесу експлуатації активів із тривалим життєвим циклом.

Таким чином реалізація інноваційно-інвестиційного проекту по створенню активу із тривалим життєвим циклом підкріплюється придбанням складних технічних активів та інфраструктурних об'єктів (насосні станції, турбіни, газоредукувальний пункт (ГРП) і т.д.), купівля яких повинна бути підтверджена використанням моделі ціноутворення і зіставлення із ринковими вимірами або цінами на аналогічну продукцію. При цьому в умовах договору повинні бути зафіксовані прикладні обґрунтування використовуваних моделей для визначення відповідальності виробника, якщо прогнозовані грошові потоки (експлуатаційні видатки, ремонт, ТО), пов'язані із інвестиціями не будуть досягнуті [58].

У зв'язку з цим виникає необхідність формування спеціальних фінансових моделей, що не мають нічого спільного із калькуляцією оцінки економічної ефективності проекту, що не визначає специфіку створення вартості і витрат, що пов'язані з даними капітальними інвестиціями. Це викликає особливий інтерес у керівників проектів інноваційно-інвестиційного характеру, за умови принципності деяких факторів: невизначеності, значного обсягу інвестицій, тривалого життєвого циклу активів із конкретною інфраструктурою, тривалості строків виконання проекту [100]. Через це рекомендовано застосувати таку методику оцінки, як метод вартості життєвого циклу – дає змогу системного застосування фінансово-економічних моделей при ціноутворенні, контрактних відносин, оцінювання ефективності і проведення декомпозиції інвестиційних видатків стосовно окремих інвестиційних складових проекту та елементів витрат, що стосуються одного рівня.

Здійснюючи оцінку ефективності інноваційно-інвестиційних проектів, що пов'язані із формуванням активів тривалого життєвого циклу, визначальними постають питання невизначеності й ризику так, як існує тісний взаємозв'язок з такими аспектами, як масштабність інвестицій, тривалий життєвий цикл проекту, техніко-технологічні складнощі, що матимуть значний вплив на показники економічної ефективності. Слід зазначити, що методологія

кількісного аналізу ризиків являє собою важкі для практичного використання методологічні підходи, що потребує фінансову підготовку від співробітників у сфері термінології, а також знань економічних і механічних предметів. Крім того, проекти інноваційно-інвестиційного характеру відносяться до галузевих специфікацій, тобто вимагають використовувати спеціальні програмні засоби і визначальні особливості певних проектів.

Із-за специфікації галузей економіки, що експлуатують тривалі за життєвим циклом активи, велика доля існуючих підприємств цих галузей промисловості виступають масштабним бізнесом і орієнтуються на стратегічний розвиток. Тому, визначальна мета підприємства – це збільшити ринкову вартість бізнесу і фінансовий добробут акціонерів, досягнути яку можна формуванням проектів підприємств інноваційної, інвестиційної та інноваційно-інвестиційної спрямованості, що є пов'язаним із зростанням дисконту грошових потоків підприємства на прогнозний період [37]. З цього випливає важливість питань оцінки ефективності проектної та операційної діяльності підприємництва, що корельовані із зростанням вартості підприємства. У методичних рекомендаціях щодо оцінювання ефективності проектів, що застосовуються на даний момент, не відображено фактори, що взаємозалежні із процесом визначення критеріїв ефективності, що різняться організаційно-економічними умовами [62]:

- здійсненням проекту внаслідок формування нового підприємства, так зване (green field);

- здійсненням проекту у вже функціонуючому підприємстві (brown field).

Якщо проект створений інструментарієм «green field», то відбувається використання сукупності традиційних критеріїв ефективності, що являють собою обґрунтування чи доцільно приймати те чи інше інвестиційне рішення. Специфікація визначених проектів та схема оцінювання не повинні бути складнощами для задіяного персоналу. Проте, якщо оцінювати ефективність реалізації проектів за умови «brown field», то виникає необхідність зіставляти результати діяльності підприємства до того, як інноваційно-інвестиційний проект буде реалізований та результати, що були отримані за результатами

виконання проекту [68]. За таких умов, основна проблема відображається у якості обліку результатів операційної й проектної діяльності підприємства, враховуючи організаційну і виробничу структури, особливості бізнес-моделей, що ускладнює оцінку ефективності таких проектів і вимагає певних навичок, кваліфікації, компетенцій. Крім того, при формуванні моделі оцінки ефективності експертами не завжди враховується наявний інтернаціональний досвід проектного керування, не беручи до уваги функціональну і структурну модель життєвого циклу проектів, активів й інфраструктури, специфіку кожної стадії проекту. Зазвичай, персонал з аналітики проектів не є компетентним в теорії оцінювання інноваційно-інвестиційних проектів та його залежного зв'язку із оцінюванням вартості підприємства [91]. Окремими методичними складнощами виступають такі моменти, як (рис. 1.12):

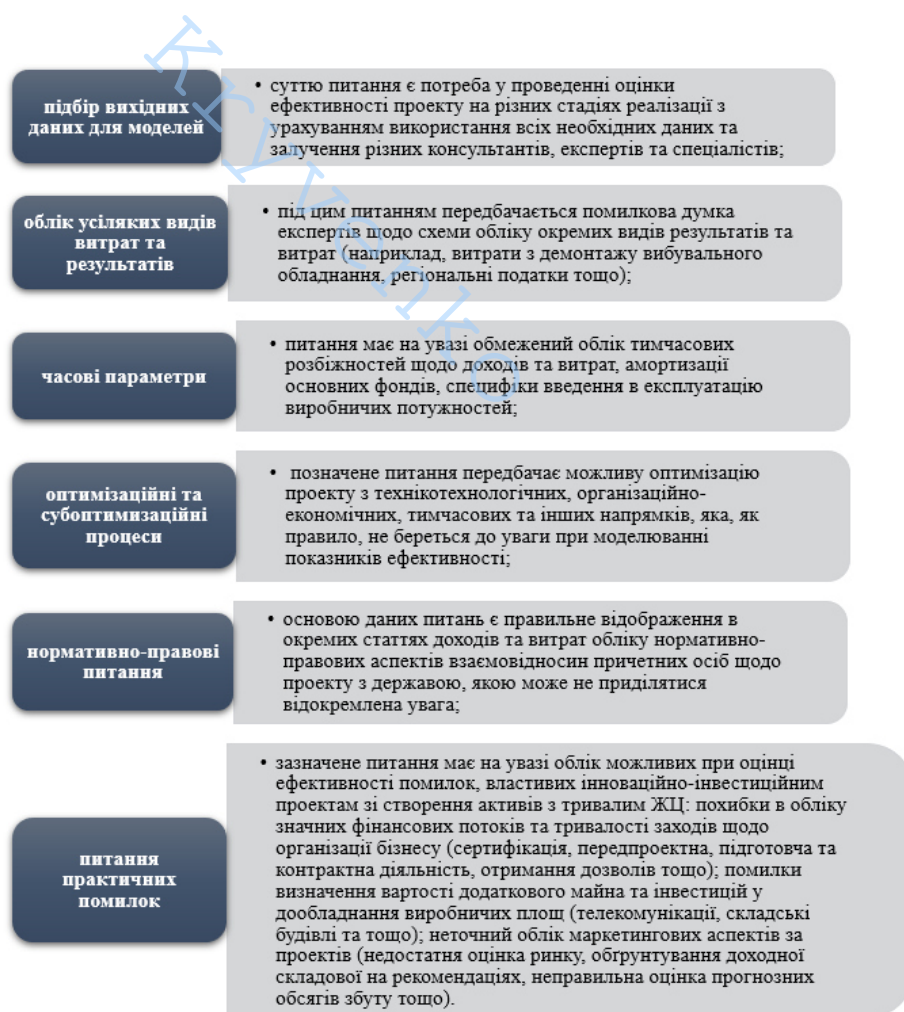

Рис. 1.12. Методичні складнощі проектної інноваційно-інвестиційної діяльності

Також, складність зв'язку проектних діянь із вартістю підприємства виражається особливістю обліку промислових компаній галузі, що виступають комплексними системами і методиками створення доходів і видатків, їх місця виникнення, в яких передбачається взаємодія комплексу галузевих інститутів і підприємств-консультантів, яка може бути значним обмеженням при виконанні проекту (рис. 1.13).

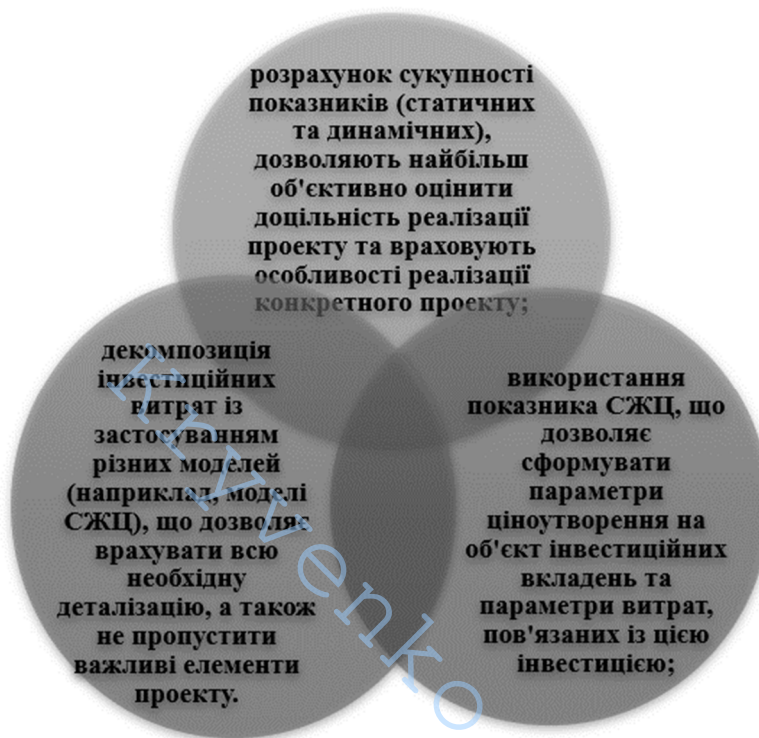

Рис. 1.13. Методології вирішення проблемних питань інноваційно-інвестиційних проектів [36]

Можна зробити висновок, що існуючі методичні рекомендації стосовно оцінювання ефективності, що були визначені в процесі дослідження, виступають ключовими і мають безпосередній вплив на підсумки проектів. Щоб знеособити виявлені проблемні питання інноваційно-інвестиційних проектів по створенню активів із тривалим життєвим циклом, потрібно до запропонованої методики оцінки ефективності інноваційно-інвестиційної діяльності брати до уваги також такі методології.

1.3. Методичний інструментарій та специфіка управління інвестиційно-інноваційною діяльністю підприємства в умовах цифровізації

Сучасне господарство знаходиться в так званій епосі «цифровізації», технології цієї епохи активно набирають обертів на підприємствах різної галузевої специфікації й форм власності, а також являють собою ефективні підходи менеджменту корпоративних структур [89].

Розвиток пріоритетних напрямів середньої і довгострокової перспективи обумовлюється такими можливостями, як економічні, соціальні, науково-технологічні, екологічні і тд. Цим підкріплюється доцільність розробки і впровадження економіки цифрових технологій , якщо будуть виконані певні умови: взаємовигідне стратегічне партнерство й погодження оперативної діяльності.

Діяльність підприємства знаходиться під широким впливом зовнішніх і внутрішніх факторів, оцінивши які, можна сформувати необхідні заходи для розвитку і укріплення конкурентної позиції суб'єкта господарської діяльності.

Рівнем інновацій, інтенсивністю розвитку та реалізацією результатів науково-технічного прогресу (НТП) у господарській діяльності компанії можна оперувати в якості ключових умов розвитку у провідних галузях економіки [24].

У сучасному суспільстві основне джерело сталого зросту й підвищення рівня конкурентоспроможності – це використовувати інновації в діяльності підприємства. Завдяки добре налагодженому комунікаційному процесу компанія перетворюється на єдиний механізм, а співробітники не відчувають наче в інформаційному вакуумі

Доцільним є розгляд методичних підходів розвитку цифровізації на внутрішніх і міжкорпоративних рівнях розвитку в сучасних економічних комплексах.

Розглянемо методичні аспекти розвитку цифровізації в сучасних економічних системах на рівні внутрішньо- та міжкорпоративного розвитку (табл.1.4).

Таблиця 1.4

Методика розвитку цифровізації в управлінні інноваційно-інвестиційною діяльністю на рівні сучасних економічних систем

Фактори, ресурси	Стимули	Напрями, принципи	Підходи, методи	Моделі
Мікрорівень				
Сировина, матеріали	Зниження матеріаломісткості	Автоматизація управління виробництвом (виробничими ресурсами). Погодження дій, виробничих процесів; Сполученість технологічних процесів, безперервність, спеціалізація, кооперування, прямоточність, безперервність за допустимих відхилень, паралельність, пропорційність, збалансованість та ін.	Підходи: Інтуїтивний; Заснований на судженнях; Раціональний. Вертикальне та латеральне мислення. Методи: Дельфі аналогії, порівняння, мозковий штурм, сценарій, дерево рішень, дорожня карта. Прогнозування та поповнення запасів, синхронізація з замовленнями та порядком їх виконання	Моделі: Економіко-математичні; графічні, імітаційні (Нормування, види руху матеріальних потоків та ін) Кошти ІКТ : LMS – Labor Management System Моніторинг та оцінка ефективності роботи зон, персоналу, робітників місць. Нормування. BMS – Billing Management System Аудит відвантаження товарів, розрахунок вартості; JIS – Just in Sequence Планування поставок у точно визначеній послідовності; IMS - Inventory Management System- управління запасами; FRS – Forecasting and Replenishment System
Персонал	Зниження трудомісткості			
Обладнання	Зниження фондомісткості			
Енергія	Зниження енергомісткості			
Тривалість технологічного циклу (Тц)	Скорочення Тц			

Продовження таблиці 1.4

Мезорівень				
Міжгалузеві, (міжкорпоративні) взаємодії щодо просування виробництва та реалізації продукції (постачання засобів та предметів праці, Виробнича інфраструктура, сервіс, просування продукції)	Прискорення реагування та прийняття рішень; Взаємно вигідне партнерство; Синергія	Узгодження інтересів та дій. Створення єдиного інформаційного простору; Впровадження інтерактивних засобів взаємодії; Розробка та актуалізація ІКТ. Принцип взаємовигідного співробітництва; дотримання нормативно-законодавчої бази та ділової етики	Підходи: Інтуїтивний; Заснований на судженнях; Раціональний. Методи: Порівняння, Мозковий штурм, Сценарій, Дерево рішень, Дорожня карта. Моделі: Інформаційна, логістична міжфункціональна та міжорганізаційна координація: (рейтингова оцінка, управління запасами та поставками, інтермодальні перевезення)	Кошти ІКТ: Блокчейн; VW - Virtual Warehouse Спільне планування логістичних операцій (віртуальні запаси, склад); EMS – Event Management System Моніторинг виконання плану постачання; OMS – Order Management System Система управління замовленнями; YMS – Yard Management System Управління постачанням транспорту під навантаження/розвантаження

Цифровізація являє собою один із елементів прогресу інноваційних процесів. Через це її поширення залежне від системності впровадження інноваційно-інвестиційної політики на внутрішньокорпоративному і міжкорпоративному рівнях розвитку, що буде обумовлене методичним забезпеченням, узгодженням інтересів, уніфікацією інструментарію інформаційної співпраці, впровадженням мікропроцесів процесу капіталізації активів багатofункціонального характеру, а також безперервною інноваційно-інвестиційною активністю суб'єктів господарювання [56].

Схема та послідовний алгоритм застосування цифрофізаційної політики на внутрішньокорпоративному та міжкорпоративному рівнях розвитку відображені на рис. 1.14.

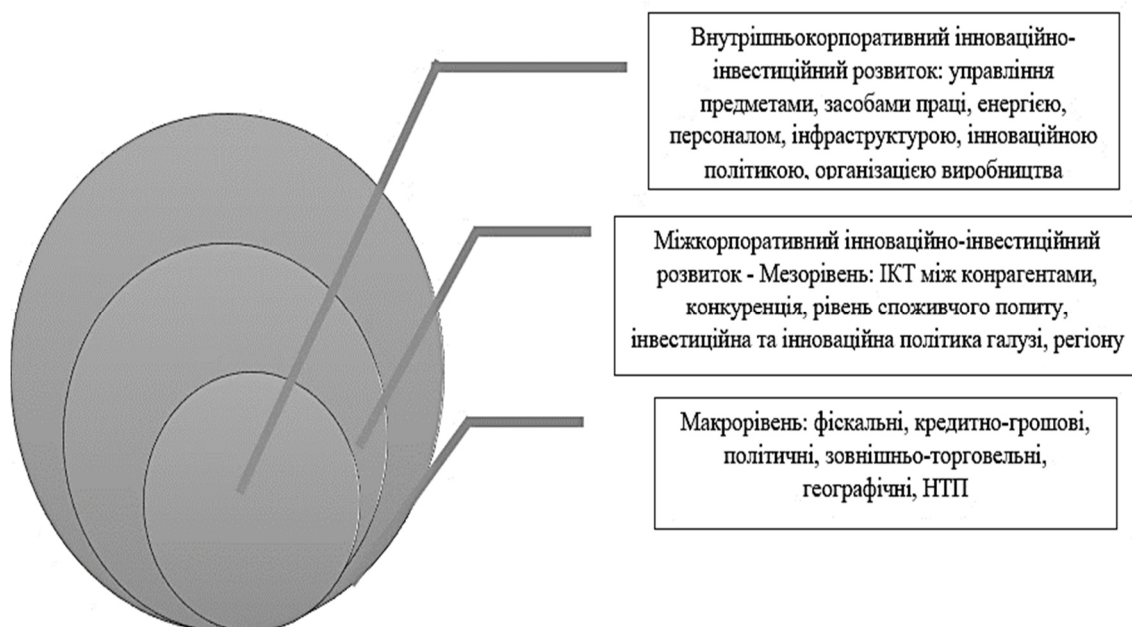

Рис. 1.14. Розвиток цифровізації у корпоративних структурах на рівні внутрішньокорпоративного та міжкорпоративного партнерства [42]

Згідно із запропонованою схемою впровадження цифровізаційної політики можна стверджувати, що системний підхід застосування цифрових технологій в керуванні господарською діяльністю економічних суб'єктів надасть можливість створення сприятливих умов на міжкорпоративному рівні взаємодії та поступового вдосконалення їх на прикладі конкретних підприємств згідно із мезо- та макроекономічними тенденціями розвитку [28].

Застосування цифрових технологій на мікрорівні управління інноваційно-інвестиційною діяльністю дозволить знизити змінні витрати, що в свою чергу сприятиме зниженню собівартості продукції та тривалості виробничих процесів через швидку обробку інформації та прийняття рішень своєчасно (див. рис 1.15).

Отже, можна зробити висновок, що використання цифрових технологій у менеджменті господарської діяльності на мікро-, мезо- і макрорівнях середовища економічної системи при узгодженні дій та інтересів в умовах наявності одного інформаційного простору, дає можливість скорочення тривалості прийняття управлінських рішень і витратоємкості за умов взаємного вигідного партнерства для отримання додаткового ефекту та посилення конкурентних переваг суб'єкта господарювання.

Рис. 1.15. Послідовність реалізації політики цифровізації у форматі внутрішнього і міжкорпоративного розвитку підприємства

Тобто, виникає необхідність переходу на цифровий рівень менеджменту і вироблення пріоритету щодо розвитку цифровізації у середовищі бізнесу задля укріплення конкурентоспроможності і сталого розвитку вітчизняних компаній.

Важливим є те, що цифрові технології матимуть позитивний вплив на економічний розвиток підприємств різної галузевої специфікації, тобто і на економічну безпеку держави в цілому [20].

Висновки до першого розділу

Вимоги умов сучасної ринкової економіки виокремили головний вектор розвитку соціальної й економічної сфери країни і будь-якого підприємства, вкрай важливу умову розвитку високих технологій і високопродуктивних

напрянків промисловості, індикатор конкурентоспроможності й росту підприємств, а саме – інноваційний характер розвитку підприємства.

Зміни, які відбуваються в економічному й соціальному середовищі, в господарській діяльності, в організації, спонукають до розробки методології створення системи управління інноваційно- інвестиційною діяльністю. Система управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємства виступає підсистемою менеджменту організації, яка здійснюючи забезпечення формування і введення в експлуатацію нововведень і враховуючи поточні й стратегічні завдання підприємства, розглядається як стратегічне керування нею.

Методи оцінювання ефективності , а також зміст цих методів зумовлений генезисом і подальшим розвитком, що вимагає розглядати як зарубіжні, так і вітчизняні практики у сфері оцінки ефективності інноваційно-інвестиційних проєктів.

Цифровізація являє собою один із елементів прогресу інноваційних процесів. Застосування цифрових технологій на мікрорівні управління інноваційно-інвестиційною діяльністю дозволить знизити змінні витрати, що в свою чергу сприятиме зниженню собівартості продукції та тривалості виробничих процесів через швидку обробку інформації та прийняття рішень своєчасно.

Отже, можна зробити висновок, що використання цифрових технологій у менеджменті господарської діяльності на мікро-, мезо- і макрорівнях середовища економічної системи при узгодженні дій та інтересів в умовах наявності одного інформаційного простору, дає можливість скорочення тривалості прийняття управлінських рішень і витратоємкості за умов взаємного вигідного партнерства для отримання додаткового ефекту та посилення конкурентних переваг суб'єкта господарювання.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПАТ «МИКОЛАЇВГАЗ»

2.1. Економічна діагностика результативності господарювання ПАТ «Миколаївгаз» в умовах цифровізації

Акціонерне товариство «Миколаївгаз» є публічним, основним вектором діяльності якого є забезпечення безперервного постачання газових продуктів для населення міста Николаєва та всієї його області, своєчасний розрахунок із споживачами та постачальниками газу, своєчасне управління газопостачальними режимами, а також забезпечення реалізації автоматизовано-цифровізованих систем обліку газових продуктів та ін.

Акціонерне товариство було засноване у 1953 р., коли на базі Миколаївського міського водоканалу було створено першу ділянку забезпечення скрапленим газом мешканців міста Миколаїв. Серпень 1963 року став датою прийняття виконавчим комітетом Миколаївської облради рішення щодо створення на території міста виробничого й експлуатаційного представництва газової специфікації під назвою «Миколаївгаз».

Першим факелом було запалено у 1963 році основний газовий розподільчий вузол, а вже наприкінці грудня газом був оснащений Чорноморський суднобудівний завод, парфумерний комбінат, державне підприємство «Суднобудівний завод 61-го комунара» і завод «Дормашина».

В історії акціонерного товариства «Миколаївгаз» розвиток стрімко набирив обертів і через це у 2010 році 14 липня товариство набуло статусу публічного [106].

Для чіткої картини діяльності підприємства слід розглянути його пріоритетні напрямки роботи (рис. 2.1):

Рис. 2.1. Пріоритетний вектор діяльності акціонерного товариства «Миколаївгаз»

У використанні підприємства знаходяться газопроводи, протяжність яких складає 10,7 тис.км., а рівень газифікаційного комплексу всієї області – 74%.

«Миколаївгаз» володіє 768 катодними станціями, що електрично здійснюють захист сталевих газових мереж, рівень їх захищеності згідно із електричною корозією – 99,9%.

Підприємство забезпечує скрапленням газом 9 міст, 17 селищ міського типу (СМТ) і 310 сіл по всій Миколаївській області. Ним користується понад 350 тис. родин, 77% з яких оснащені газовими лічильниками. Споживачем природного газу виступає ряд промислових підприємств приблизно 110 шт., комунально-побутових об'єктів – 6,4 тис., бюджетних організацій – 630 шт [106].

Акціонерне товариство «Миколаївгаз» транспортує понад 520 млн. куб. м газу щорічно. Де саме здійснюється розподіл газу міста Миколаєва і області можна побачити на рис. 2.2.

Рис. 2.2. Схема газопроводів акціонерного товариства «Миколаївгаз»

У володінні підприємства знаходиться понад 6.6 тис. км підземних і надземних розподільчих газопроводів, серед яких 2,3 тис. км газопроводів-вводів і 3,3 тис. км внутрішньоквартирних газопроводів-вводів. Баланс «Миколаївгаз» складає 6 тис. км газопровідних мереж. Контроль за тиском мережі здійснюється газовими регуляторними пунктами у кількості приблизно 1,67 тис. (серед яких 1,46 тис. шафових), понад 26 тис. будинкових регуляторів тиску. Електричний захист сталевих газових мереж забезпечується 768 штуками катодними станціями.

На момент 2013 року акціонерне товариство «Миколаївгаз» наділило технічними умовами для газифікації 8 тис. господарств, 740 з яких становили первинну газифікацію і 7,3 тис. реконструкцію систем газопостачання. Здійснюючи розширення мережі розподільчих газопроводів у Миколаївській області, відбулось автоматичне зростання споживачів. Станом на 2013 рік було оснащено природним газом ще 7 селищ і 2 міста [106].

Видами діяльності досліджуваного підприємства є такі види (рис. 2.3).

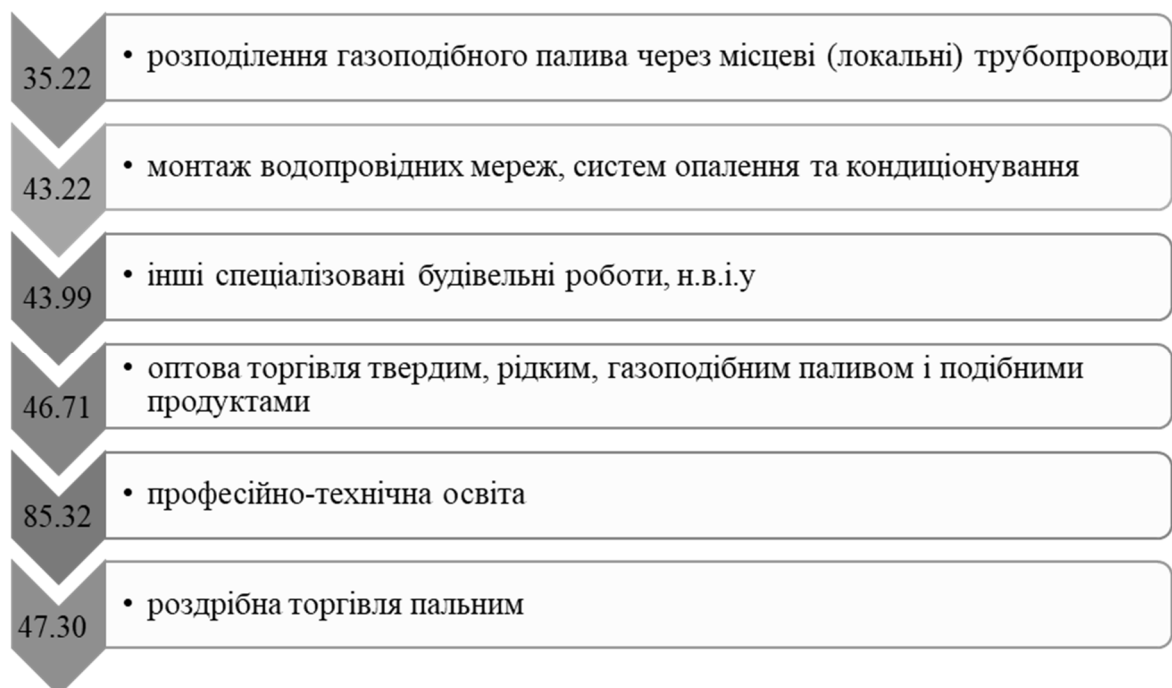

Рис. 2.3. Різновиди господарської діяльності акціонерного товариства «Миколаївгаз»

На даний момент газовими лічильниками забезпечено понад 82% населення міста Миколаєва і області. У новому житлі газифікація здійснюється лише за умови встановлення газового лічильника.

Згідно із Законом України «Про забезпечення комерційного обліку природного газу» і відповідно до інвестиційної програми акціонерного товариства, підприємство «Миколаївгаз» здійснює активне встановлення побутових лічильників газу абсолютно безкоштовно. Після прийняття у 2021 році даного закону, товариство надало безкоштовні побутові лічильники понад 60 тис. споживачам завдяки державній програмі [106].

Інші форми діяльності товариства укладаються в таких діях:

- ремонтувати газові устаткування, що можливе за власні матеріали і за матеріали замовника;
- створювати запасні деталі для оснащення газом лабораторій підприємства;

– забезпечувати установлення газових лічильників на території житлових будинків, комунально-побутових організацій, підприємств;

– проектувати, здійснювати запуск та налагоджувати роботу газифікованого об'єкту.

Завдяки акціонерному товариству «Миколаївгаз» можливість користуватися скрапленим газом отримали понад 370 тис. родин та 4 тис. підприємств Миколаївського регіону. Безпечне і безперебійне газопостачання – фундаментальна задача досліджуваного підприємства. До широкого спектру наданих послуг товариством «Миколаївгаз» відноситься також приєднання до мережі, здійснення обслуговуваних послуг обладнання та ін.

Такі фактори, як масштаб і складність інфраструктури, кількість споживачів, зростаючі вимоги якості обслуговування, необхідність підвищення ефективності вимагають професійного ставлення до праці і відповідних людських якостей від всіх кадрів підприємства.

Галузі, в яких діє досліджуване акціонерне товариство зображені на рис. 2.4.

Рис. 2.4. Діяльність акціонерного товариства «Миколаївгаз» у розрізі галузей

Підприємство «Миколаївгаз» вважає інноваційні технології інструментом підвищення ефективності роботи товариства і абсолютно відкрите до їх розробки і впровадження. Специфіка і масштаб господарської діяльності акціонерного товариства «Миколаївгаз» вимагає розглядати технічні й технологічні ризики, через що керівництво підприємства приймає на розгляд ініціативи, які є достатньо опрацьованими і професійно-обґрунтованими.

Взаємодія й співпраця висококваліфікованого персоналу, відповідальність всіх кадрів і векторний рух на досягнення цілей – ключові фактори розвитку кожного робітника і підвищення ефективності товариства в цілому.

Пріоритетним вектором діяльності вище керівництво і штат робітників підприємства «Миколаївгаз» вбачає у цілі збереження і підтримки іміджу «надійне і стабільне газове господарство гарної репутації», що займається ефективним, комфортним й безпечним транспортуванням й постачанням природного газу кінцевому споживачу.

Пріоритетними напрямками керівництва й штату робітників Публічного акціонерного товариства (ПАТ) «Миколаївгаз» завжди є ціль зберігати і підтримувати імідж надійного і стабільного газового господарства із чудовою репутацією, який здійснює ефективне, комфортне і безпечне транспортування, а також постачання природного газу споживачам [106].

Вихідні умови, в яких діє компанія, і її забезпеченість виробничими засобами є визначальними факторами результатів діяльності організації, її здатності бути завжди платоспроможною і ліквідною, фінансово-стійкою, конкурентноспроможною на ринку та інвестиційною привабливою. Через це, вивчення й оцінка виробничого потенціалу компанії, що аналізує майновий стан і детально оцінює необоротні й оборотні активи – важлива складова діагностики в розрізі управлінського інструментарію [26].

Від того, як правильно і доцільно будуть вкладені фінансові ресурси в активи залежатиме показник стійкості фінансового стану компанії. При функціонування організації категорії обсягу і структури активів набувають змін, як кардинально вони зміняться можна побачити, провівши аналіз майнового

стану товариства за допомогою показників вартості власних оборотних коштів, коефіцієнту зносу та коефіцієнту придатності, результати яких зображено на рис. 2.6-2.7

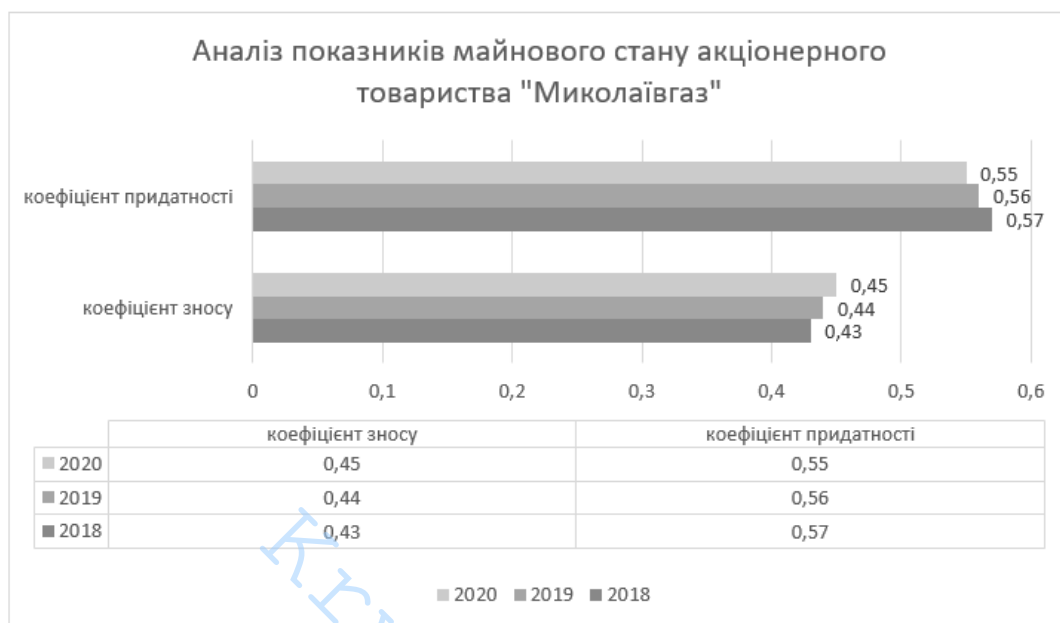

Рис. 2.6. Динаміка показників майнового стану акціонерного товариства «Миколаївгаз» протягом 2018-2020 років

Рис. 2.7. Динаміка показників майнового стану акціонерного товариства «Миколаївгаз» протягом 2018-2020 років

Проведений аналіз демонструє зростання показнику вартості всього майна протягом 2018-2020 р., проте прослідковується також і негативна тенденція показнику вартості власних і власних оборотних коштів підприємства у 2018-2020 роках.

Тобто у ці роки прослідковувався недостатній рівень коштів, щоб забезпечити безперервну діяльність за допомогою постійних ресурсів фінансового призначення. Це може спровокувати втрату стійкості й ліквідності підприємства.

Для застереження даної ситуації акціонерне товариство «Миколаївгаз» має здійснювати залучення додаткових коштів на постійних умовах, як інвестицій поточного власника, так і кошти сторонніх інвесторів.

Розрахунки коефіцієнту зносу демонструють, як стан матеріально-технічної бази товариства протягом 2018-2020 років погіршувався. Коефіцієнт придатності основних фондів доповнює коефіцієнт зносу, його значення протягом досліджуваних років знижувалось, що також є свідченням погіршення становища основних засобів публічного акціонерного товариства «Миколаївгаз».

Для успішної життєдіяльності, безперервного покращення і постійного забезпечення високого ступеня конкурентоспроможності підприємства слід брати до уваги важливий фактор – фінансову стійкість підприємства. Вона являє собою характеристику ефективності у розвитку таких видів діяльності, як операційна, фінансова, інвестиційна, а також має необхідну інформацію для потенційних вкладників і висвітлює, наскільки підприємство спроможне погасити свої зобов'язання [66].

Зробити аналіз фінансової стійкості можна за допомогою показників коефіцієнту співвідношення позичених і власних коштів, коефіцієнту автономії, коефіцієнту маневреності власних коштів, коефіцієнту концентрації залученого капіталу, коефіцієнту довгострокового залучення позикових коштів та ін., результати яких зображено на рисунках 2.8-2.9.

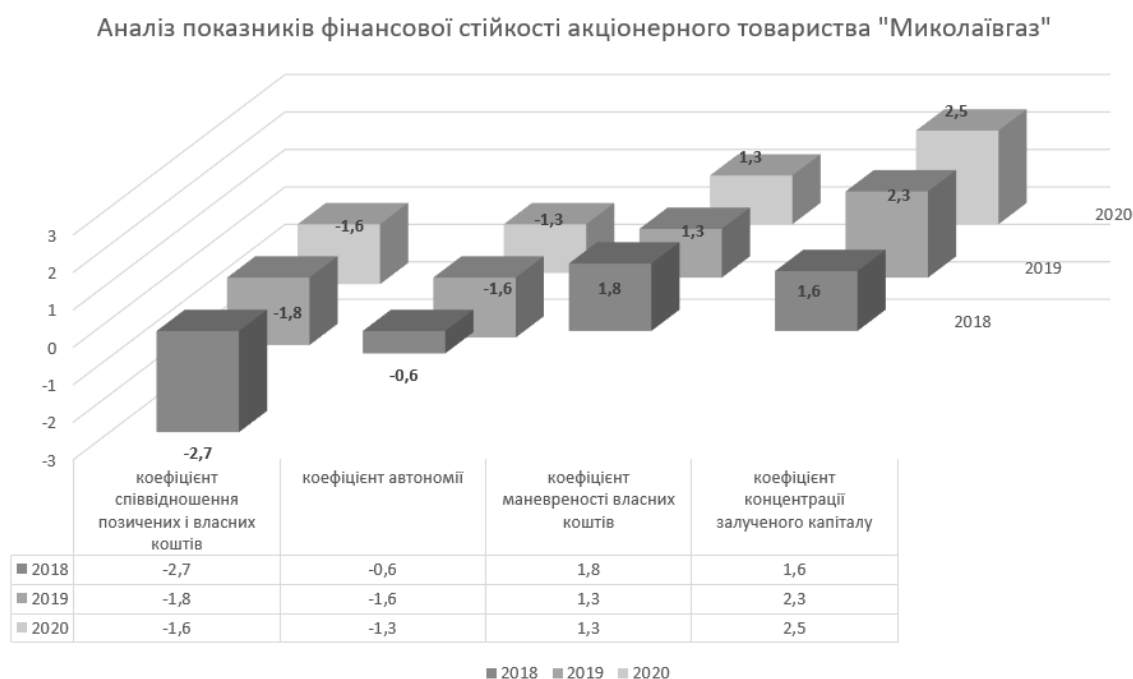

Рис. 2.8. Динаміка показників фінансової стійкості акціонерного товариства «Миколаївгаз» протягом 2018-2020 років

Аналіз коефіцієнту співвідношення власних й позичених коштів товариства демонструє від'ємні показники у 2018-2020 роках, що свідчить про критичну ситуацію господарської діяльності підприємства, але кожного року показник збільшувався (тобто від'ємний показник зменшувався) і це дає надію на поліпшення стану, але також слід звернути увагу, що підсилилась залежність акціонерного товариства «Миколаївгаз» від зовнішніх інвесторів і вкладників, тобто знижувалась і сама фінансова стійкість компанії.

Дослідивши показник коефіцієнту автономії акціонерного товариства «Миколаївгаз» протягом 2018-2020 років, можна зробити висновок, що підприємство може швидко збанкрутувати у найближчий час (свідченням є від'ємні значення), що вимагають якнайшвидшого застосування дій щодо відновлення фінансової стійкості підприємства.

Акціонерне товариство «Миколаївгаз» має достатньо власних фінансових коштів, щоб фінансувати необоротні активи і певну частину оборотних, про свідчать позитивні показники коефіцієнту маневреності власних коштів підприємства протягом 2018-2020 років. Але показник зменшувався у ці роки,

тож товариству слід діяти, збільшуючи частку власних коштів. Така стратегія сприятиме збільшенню суми власних оборотних коштів, що відобразиться на збільшенні даного показника.

Цілком вірогідно стверджувати, що акціонерне товариство «Миколаївгаз» має високі показники рівня фінансового ризику, що продемонстровано перевищенням нормативно значення показника концентрації залученого капіталу у 2018-2020 роках. Тобто, компанія має активів менше, ніж боргових зобов'язань і це може призвести до банкрутства.

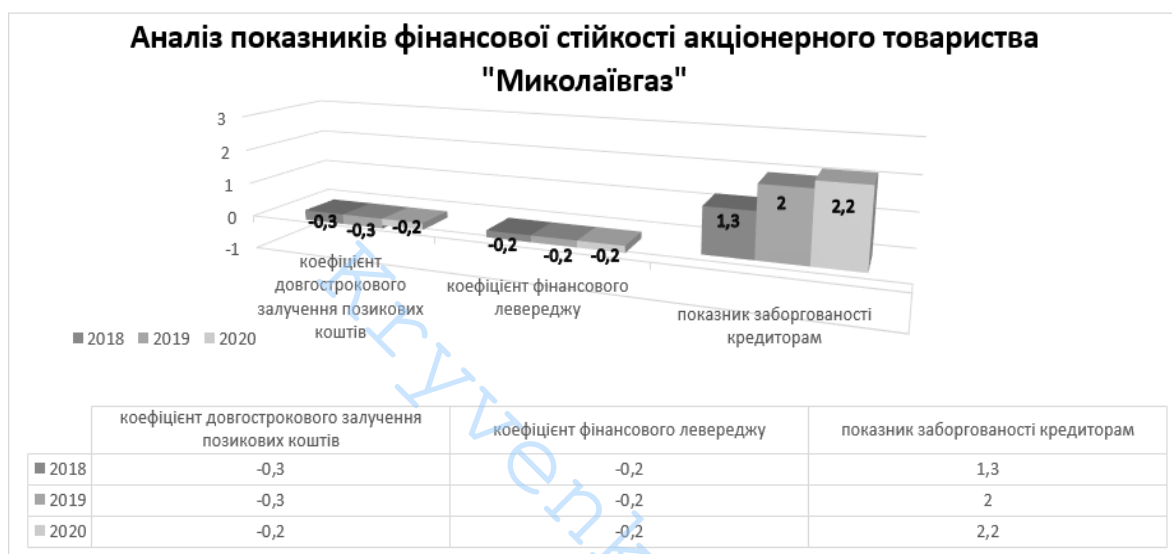

Рис. 2.9. Динаміка показників фінансової стійкості акціонерного товариства «Миколаївгаз» протягом 2018-2020 років

Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів акціонерного товариства «Миколаївгаз» і його розрахунок дав змогу прослідкувати позитивний момент – зменшення показника протягом 2018-2020 років, що прямо пропорційно зменшенню залежності підприємства від зовнішнього інвестора.

Проте ситуація посилюється зростанням показнику заборгованості кредиторам, тобто протягом 2018-2020 років збільшувались зобов'язання підприємства перед кредиторами, що мало істотно негативний вплив на ефективність господарювання акціонерного товариства «Миколаївгаз».

Для ефективного функціонування підприємство повинно забезпечувати стійке фінансове становище, що досягається підтримкою платоспроможності й абсолютної ліквідності [94]. З цією метою підприємствами проводиться діагностика показників платоспроможності й ліквідності у короткостроковій перспективі, що являє собою підставу шукати напрямки їх покращення. Дослідження ліквідності і платоспроможності акціонерного товариства «Миколаївгаз» здійснювалось за допомогою показників, результати яких зображені на рис. 2.10.

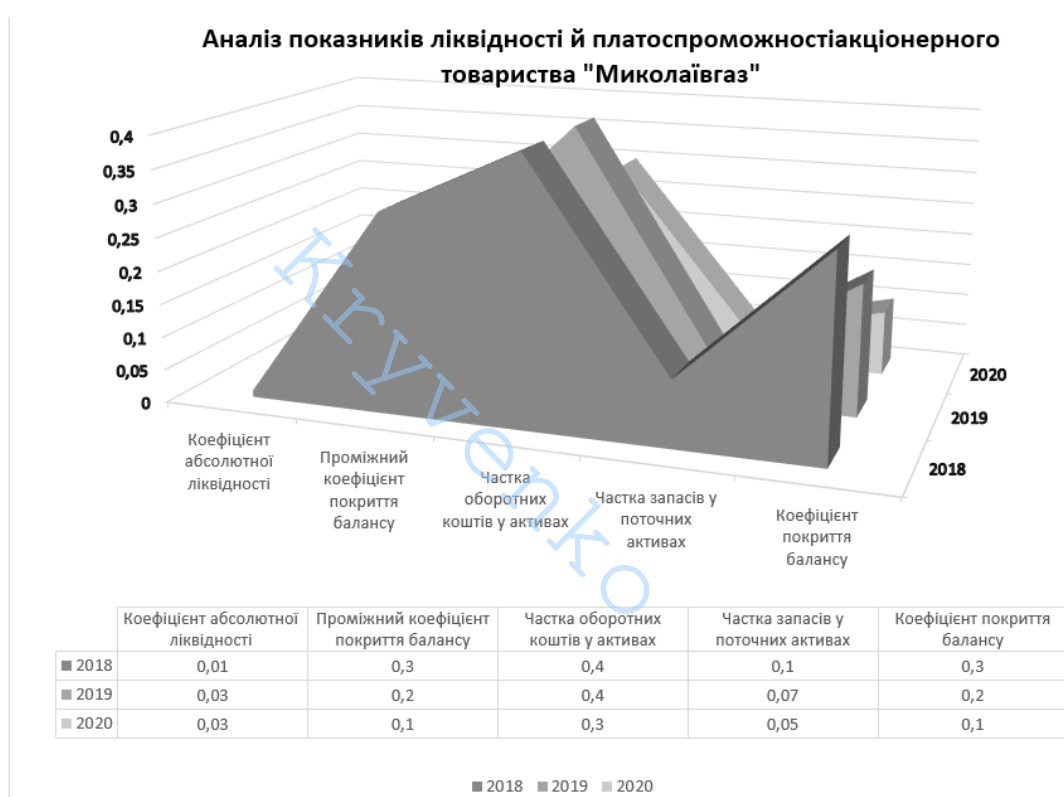

Рис. 2.10. Динаміка показників ліквідності й платоспроможності акціонерного товариства «Миколаївгаз» протягом 2018-2020 років

Нормативне значенням коефіцієнту платоспроможності коливається у межах 0,1-0,2. Аналіз цього показнику акціонерного товариства «Миколаївгаз» був набагато нижчий протягом 2018-2020 років, ніж нормативне значення, що свідчить про нездатність товариства у вказаний термін погасити зобов'язання при настанні терміну платежу. Щоб покращити дану ситуацію підприємство

«Миколаївгаз» може здійснити залучення позикових коштів, а також застосувати реалізацію частини зайвих активів, щоб збільшити суму більш ліквідних.

Прорахувавши коефіцієнт покриття балансу акціонерного товариства «Миколаївгаз» протягом 2018-2020 років, можна зробити висновок, що підприємство не могло вчасно відповісти по своїм поточним зобов'язанням. Товариство перебуває у проблемному стані платоспроможності через недостатність оборотних активів для погашення поточних зобов'язань, це видно із отриманих досить низьких показників коефіцієнту. Така ситуація стане поштовхом до недовіри кредиторів, інвесторів, постачальників, партнерів щодо ефективної діяльності, а також збільшиться вартість позикових ресурсів, що прямо пропорційне фінансовим втратам.

Протягом 2018-2020 років в акціонерному товаристві «Миколаївгаз» оборотні кошти і запаси в активах знижувались, про що свідчить зниження показників частки оборотних коштів у активах і частки запасів у поточних активах у досліджувані роки.

Негативне значення показнику частки власних оборотних коштів у запасах акціонерного товариства «Миколаївгаз» збільшувалось у 2018-2020 роках, що вказує на неможливість забезпечення безперебійного виробничо-збутового процесу. У такому випадку, залучаючи кошти при скороченні можливостей, операційний процес товариства може призупинитися.

Щоб забезпечити стабільність фінансового стану підприємства в умовах ринкової економіки слід сприяти покращенню ділової активності, що залежить від широти ринку реалізації продуктів, ділової репутації, ступеня виконання плану основних критеріїв господарської діяльності компанії, рівня ефективності використання ресурсів, стабільності економічного росту [19].

Характерним критерієм фінансового аспекту ділової активності компанії є швидкість обороту її коштів. Під аналіз ділової активності передбачається дослідження рівня і динаміки різних показників оборотності, результати розрахунків яких відображено на рисунках 2.12- 2.13.

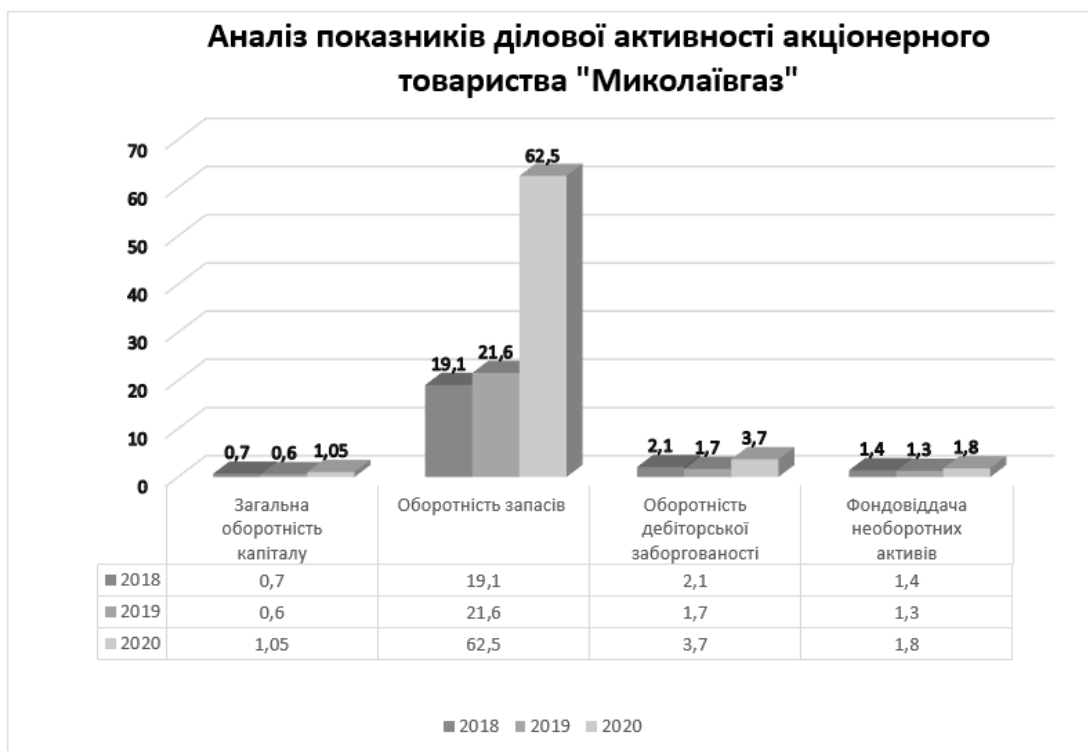

Рис. 2.11. Динаміка показників ділової активності акціонерного товариства «Миколаївгаз» протягом 2018-2020 років

Загальна оборотність капіталу акціонерного товариства «Миколаївгаз» у 2018-2020 роках знижувалась, тобто оптимізаційні процеси підприємства цієї сфери були перервними і недостатньо вдосконаленими. На кінець досліджуваного періоду було вироблено товарів підприємством і надано послуг сумою 10,5 грн на кожен гривню коштів, що було залучено власниками. Ситуація незадовільна і спровокована різким зниженням доходів товариства.

Динаміка показнику оборотності запасів акціонерного товариства «Миколаївгаз» у 2018-2020 роках вказує на збільшення об'єму запасів, тобто прослідковується позитивна тенденція для господарської діяльності підприємства.

Порівнявши отримані дані показнику оборотності дебіторської заборгованості 2018 і 2019 років акціонерного товариства «Миколаївгаз», можна прослідкувати зниження оборотності, якщо у 2018 році дебіторською заборгованістю товариства було зроблено 2,1 оборти, то у 2019 ця кількість знизилась до 1,7 обортів (обидва показники критично малі для компанії цієї

галузевої спрямованості). Вирішити дану проблему можна коригуванням поточної політики менеджменту дебіторської заборгованості і ввести умови передоплати клієнтам, що не вчасно здійснюють платежі за надані послуги.

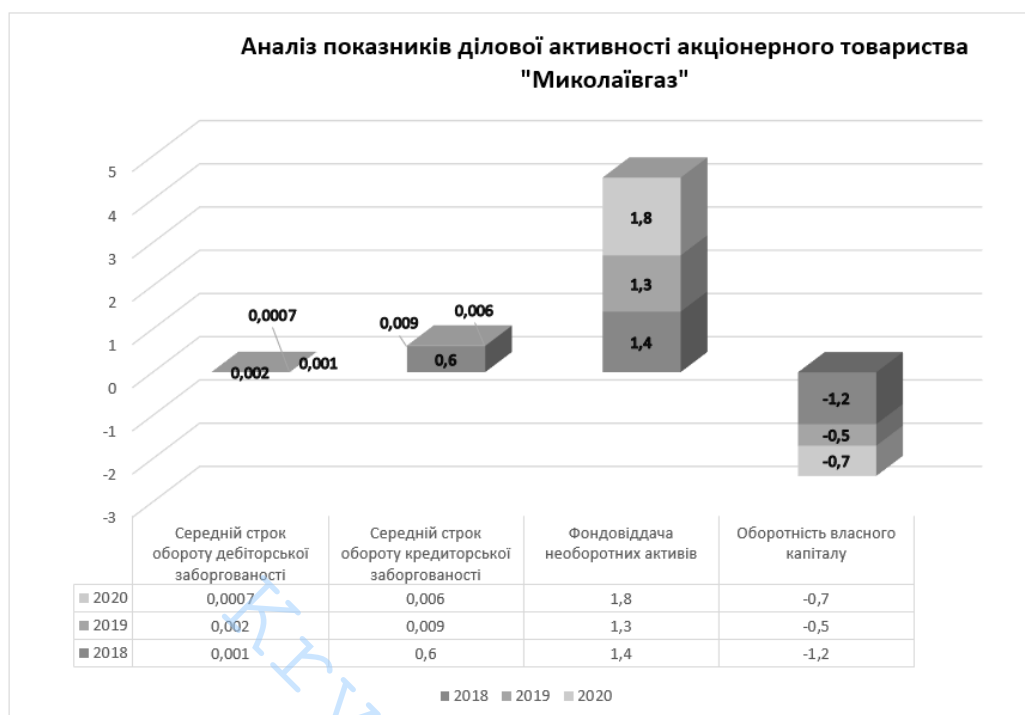

Рис. 2.12. Динаміка показників ділової активності акціонерного товариства «Миколаївгаз» протягом 2018-2020 років

Показник середнього строку обороту дебіторської заборгованості акціонерного товариства «Миколаївгаз» мав тенденцію до скорочення і в цілому має низький строк обороту протягом 2018-2020 років, що свідчить про неефективну господарську діяльність товариства у цьому напрямі.

Аналогічна ситуація прослідковується і за середнім строком обороту кредиторської заборгованості акціонерного товариства «Миколаївгаз» протягом досліджуваних років. Низькі показники і тенденція до зниження вимагає від вищого керівництва підприємства погодження із постачальниками відстрочок платежів за надані послуги і поставлені товари.

Фондовіддача необоротних активів акціонерного товариства «Миколаївгаз» у 2018-2020 роках збільшувалась, у 2018 році виробили товарів і

надали послуг сумою 1 гривня 40 копійок на кожному використану гривню ОЗ, а у 2020 році – 1 гривня 80 копійок.

Хоча показник оборотності власного капіталу товариства «Миколаївгаз» протягом досліджуваних років зростає, його від'ємне значення все ж є критичним фактором для діяльності всього підприємства.

2.2. Оцінка ефективності інвестиційної активності підприємства

Для правильної оцінки ефективності інвестицій і власного фінансового стану підприємства, ліквідності активів власності компанії і платоспроможності перед задіяними сторонами необхідно здійснити ретельний аналіз такого фактору, як структура капітальних інвестицій. Планований аналіз повинен відрізнятися своєю багатоплановістю - від державного регулювання фінансування інноваційної діяльності до певних аспектів цього процесу всередині компанії [87]. Даний напрямок дослідження дозволяє чітко сформулювати мету – формулювання алгоритму реалізації та фінансування інноваційного проекту.

Проаналізувавши структуру діяльності інвестиційного характеру, виникне можливість виявлення основних факторів впливу на процес інвестування й виокремлення трендів розвитку інвестицій у майбутніх періодах. Знання факторів впливу на структуру, суб'єкт інвестування зможе створити збалансовану стратегію інвестиційної діяльності.

Удосконаливши структуру капітальних інвестицій, потужність компанії зросте, що в свою чергу призведе до зниження капітальних інвестицій на одиницю продукції і до підвищення продуктивності функціонуючої складової підприємства.

Тож, дослідження структурної схеми діяльності інвестиційної спрямованості акціонерного товариства «Миколаївгаз» набуває вкрай важливого практичного значення для всієї діяльності товариства (рис. 2.13).

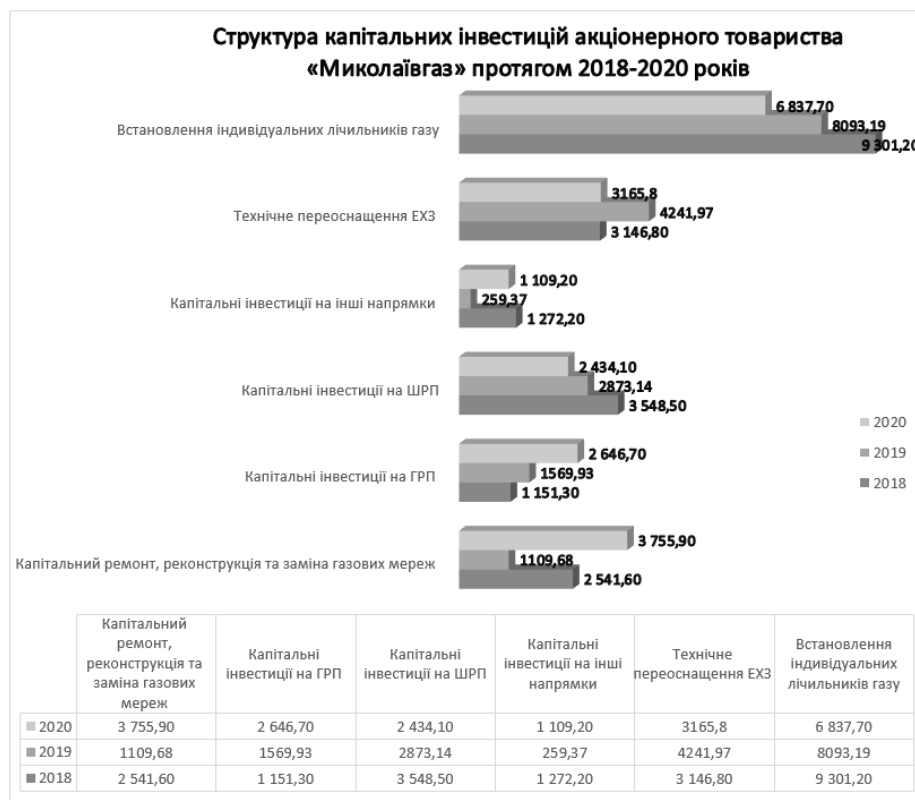

Рис. 2.13. Капітальні інвестиції акціонерного товариства «Миколаївгаз» у 2018-2020 роках

Детальний аналіз структури капітальних інвестицій відобразить ситуацію інвестиційної діяльності акціонерного товариства «Миколаївгаз» більш чітко. Дослідження частки кожного виду капітальних інвестицій акціонерного товариства «Миколаївгаз» протягом 2018-2020 зображені на рисунках 2.14-2.16.

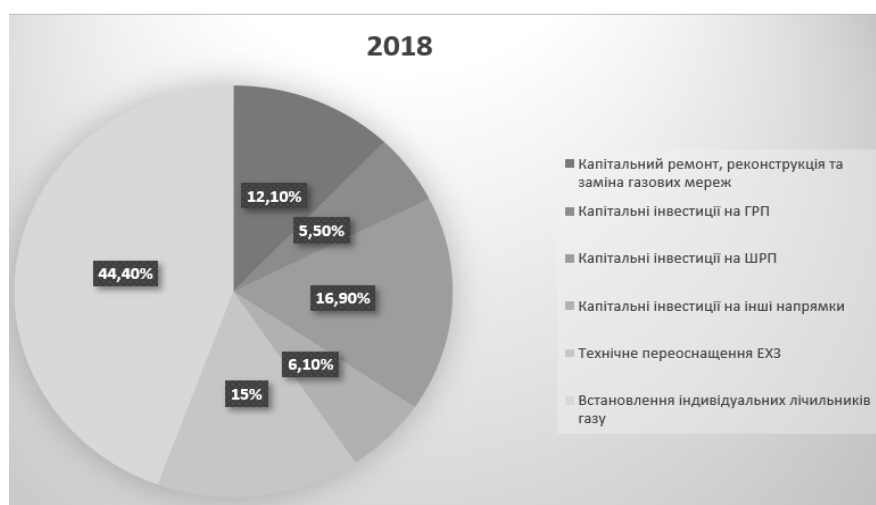

Рис. 2.14. Частки кожного із видів капітальних інвестицій акціонерного товариства «Миколаївгаз» у 2018 році

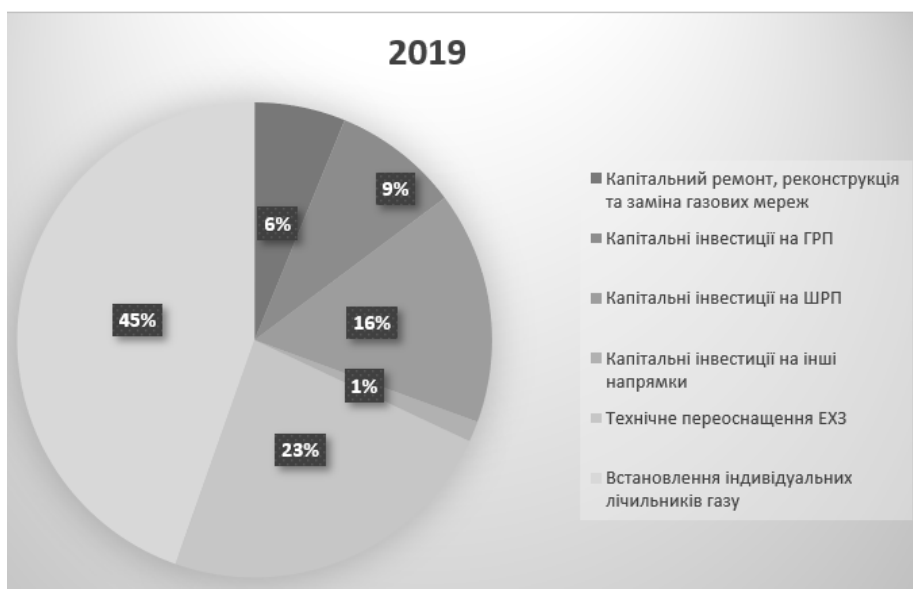

Рис. 2.15. Частки кожного із видів капітальних інвестицій акціонерного товариства «Миколаївгаз» у 2019 році

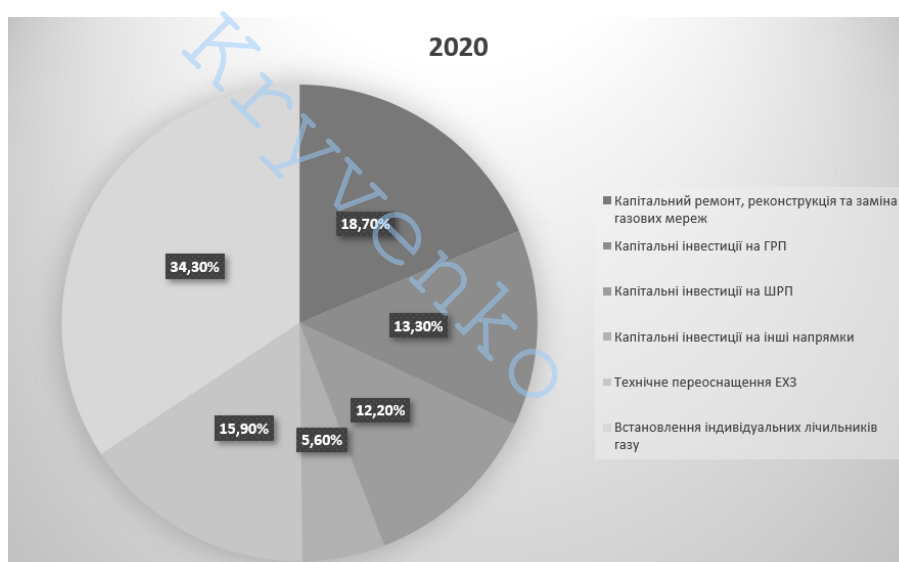

Рис. 2.16. Частки кожного із видів капітальних інвестицій акціонерного товариства «Миколаївгаз» у 2020 році

Дані діаграми відображають частку кожного різновиду капіталовкладень у господарську діяльність товариства «Миколаївгаз», деякі з них зросли протягом періоду 2018-2020 років – частка капітального ремонту, реконструкції та заміни газових мереж, а також частка капітальних інвестицій на ГРП, всі інші капіталовкладення скоротились протягом досліджуваних років.

Ефективність інвестиційної активності діяльності акціонерного товариства «Миколаївгаз» можна дослідити за допомогою розрахунку такої формули – діленням показнику амортизації на суму незавершених капітальних інвестицій та витрат на придбання необоротних активів. Значення цих показників акціонерного товариства «Миколаївгаз» протягом періоду 2018-2020 років можна прослідкувати на рисунках 2.17- 2.20.

Амортизаційні відрахування виступають важливим джерелом інвестицій процесу оновлення (купівлі) основних засобів, тому є важливим показником при розрахунку ефективності інвестиційної активності товариства.

Амортизація акціонерного товариства «Миколаївгаз»
2018- 2020 роках

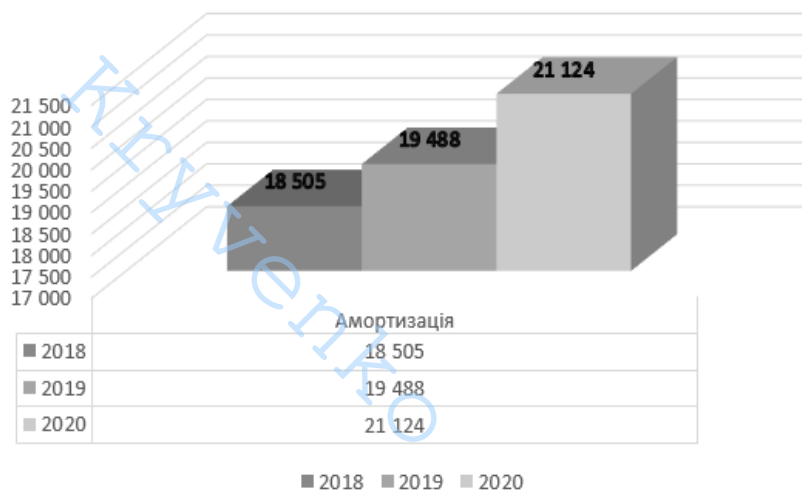

Рис. 2.17. Амортизаційні відрахування акціонерного товариства «Миколаївгаз» протягом 2018- 2020 років

Амортизаційні відрахування акціонерного товариства «Миколаївгаз» протягом періоду 2018-2020 років зростали. Тенденція є позитивною для товариства і демонструє, що збільшились кошти для самостійного вкладення у діяльність компанії. Основні засоби товариства також зростали у 2018-2020 роках, тобто відбулось залучення додаткових капіталовкладень і це призвело до зростання показнику амортизації.

Капіталовкладення у будівництво, реконструкцію, формування, придбання об'єкту активу матеріального необоротного спрямування, експлуатація яких на термін балансу не відбулось – це незавершені капіталовкладення у необоротні матеріальні активи [15]. Структура незавершених капітальних інвестицій у необоротні матеріальні активи складається із (рис. 2.18):

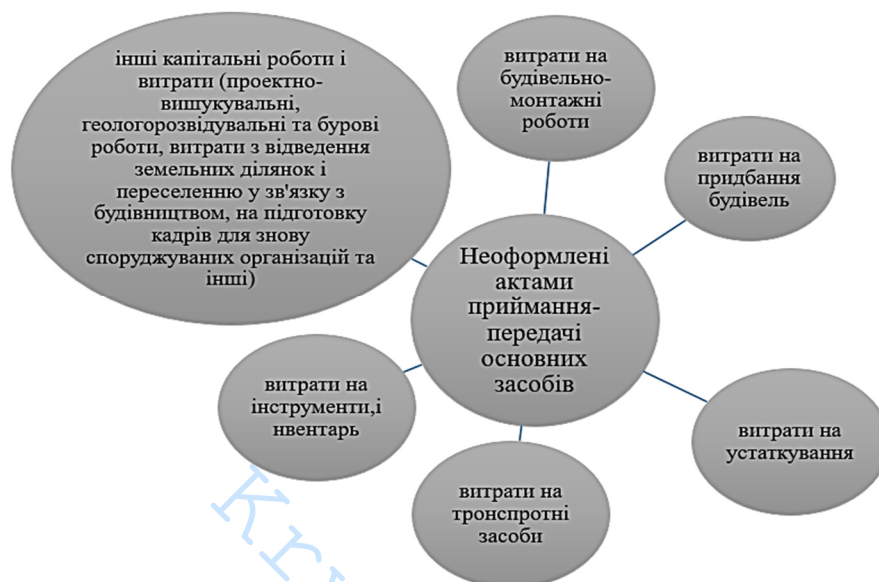

Рис. 2.18. Структура незавершених капіталовкладень у структуру необоротних матеріальних активів

Зміна незавершених капіталовкладень акціонерного товариства «Миколаївгаз» протягом досліджуваного періоду (2018- 2020 роки) відображена на рис. 2.19.

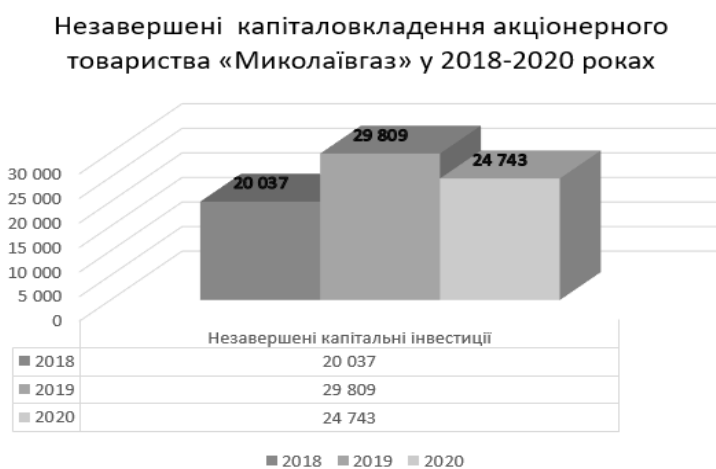

Рис. 2.19. Незавершені капітальні інвестиції АТ «Миколаївгаз» у 2018-2020 рр.

З даної діаграми видно, що у 2020 році порівняно із 2019 у акціонерному товаристві «Миколаївгаз» відбулось скорочення незавершених капіталовкладень, тобто погіршився процес участі всієї сукупності активів у створенні потенціалу товариства.

Інвестиційна діяльність компанії знаходиться під впливом витрат на купівлю необоротних активів, які являють собою частку інвестиційних видатків. Як змінювалась дана частина інвестиційних витрат акціонерного товариства «Миколаївгаз» у 2018-2020 роках можна прослідкувати на рис. 2.20.

Витрати на придбання необоротних активів акціонерного товариства «Миколаївгаз» у 2018-2020 роках

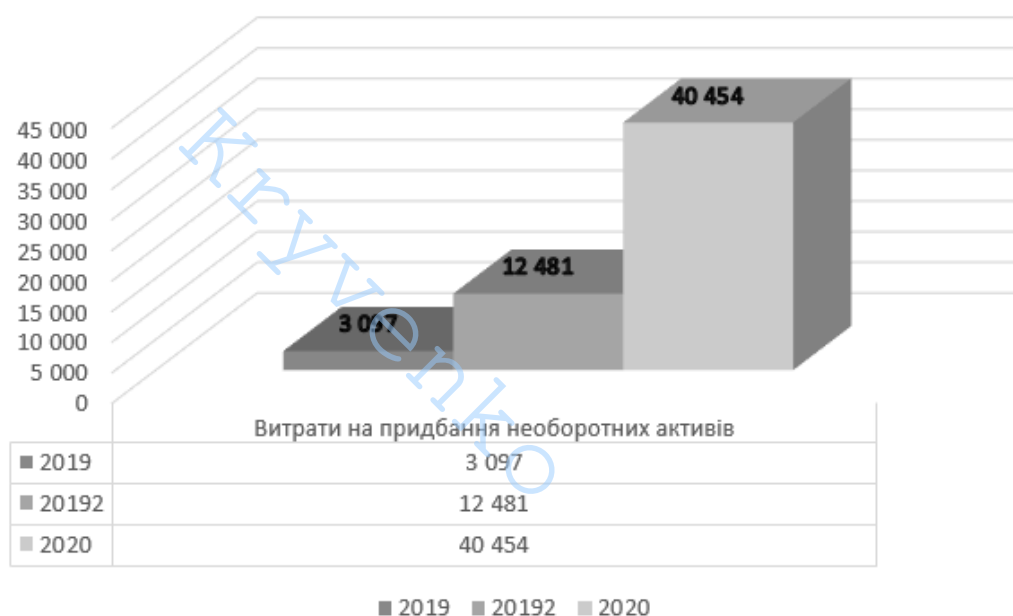

Рис. 2.20. Витрати на придбання необоротних активів акціонерного товариства «Миколаївгаз» протягом 2018-2020 років

Витрати на купівлю необоротних активів зростали протягом 2018-2020 років в акціонерному товаристві «Миколаївгаз», така ситуація негативна для інвестиційної й господарської діяльності товариства. Знаючи інформацію стосовно інвестиційних ресурсів і витрат на інвестиційну діяльність акціонерного товариства «Миколаївгаз», можна провести розрахунок ефективності інвестиційної активності підприємства, результати якого продемонстровано на рис. 2.21.

Ефективність інвестиційної активності акціонерного товариства «Миколаївгаз» у 2018-2020 роках

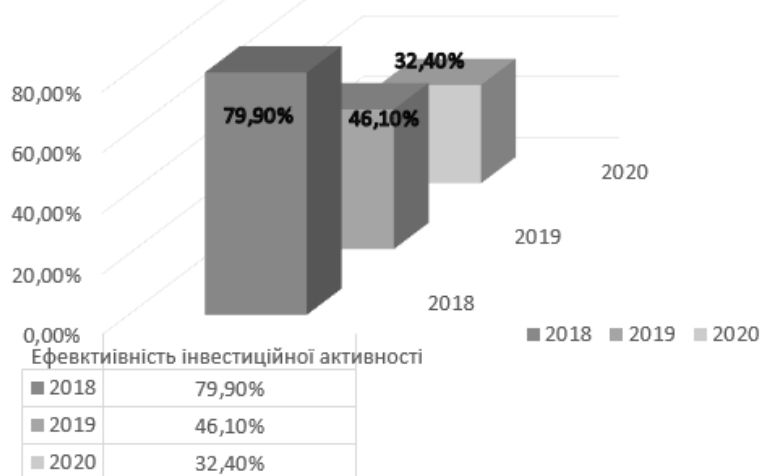

Рис. 2.21. Ефективність інвестиційної активності акціонерного товариства «Миколаївгаз» протягом 2018-2020 років

Проведений розрахунок ефективності інвестиційної активності акціонерного товариства «Миколаївгаз» дає змогу побачити, що все таки наявна інвестиційна діяльність функціонує ефективно, проте показник ефективності 2020 року значно знизився порівняно із показником 2018 року, тому підприємство має стабілізувати ситуацію і почати діяти у напрямку покращення. Керівництвом товариства має бути розроблена система заходів і дій, щоб підвищити інвестиційну активність діяльності підприємства «Миколаївгаз».

2.3. Аналіз умов та спрямованості інноваційної діяльності ПАТ «Миколаївгаз»

Розвиток інноваційно-інвестиційної діяльності газотранспортної системи акціонерного товариства «Миколаївгаз» є одним із основних векторів економічного розвитку всього підприємства. Технічний стан об'єктів ГРП і ШРП, що знаходяться під керівництвом товариства «Миколаївгаз» не дозволяє забезпечувати проєктні технічні й економічні показники із-за високого ступеня зносу потужностей, підвищення складності транспортування газу у більш

віддалених селах та СМТ, низької ефективності транспортування газу. Ускладнення менеджменту ГРП і ШРП пов'язане з коливаннями попиту, у тому числі через політичні причини (санкції, суперечки щодо цін за газ).

Тому, аналіз інноваційної спрямованості акціонерного товариства «Миколаївгаз» є вкрай важливим для подальшого ефективного функціонування підприємства та утримання конкурентних позицій на ринку. Доцільно розглянути за допомогою яких джерел здійснювалось фінансування інноваційної діяльності акціонерного товариства «Миколаївгаз» (рис. 2.22).

	Витрати на інновації, тис.грн	У тому числі за рахунок							
		власних коштів підприємств		коштів державного бюджету		коштів інвесторів-нерезидентів		коштів інших джерел	
		тис.грн	у % до заг. обсягу витрат на інновації	тис.грн	у % до заг. обсягу витрат на інновації	тис.грн	у % до заг. обсягу витрат на інновації	тис.грн	у % до заг. обсягу витрат на інновації
2018	17359,2	17210,0	99,8	87,1	0,5	60,1	0,4	2,0	0,01
2019	25617,9	25134,3	98,1	305,4	1,2	99,7	0,4	78,5	0,3
2020	19736,4	18974,2	96,1	536,4	2,7	197,8	1,1	28,0	0,1

Рис. 2.22. Канали фінансування інноваційної діяльності акціонерного товариства «Миколаївгаз» протягом 2018-2020 років

За допомогою діаграми можна прослідкувати, як саме протягом 2018-2020 років змінювались ті чи інші джерела фінансової діяльності щодо інноваційної діяльності акціонерного товариства «Миколаївгаз» (рис. 2.23-2.25).

Щоб зрозуміти наскільки ефективно відбувається управління нематеріальними активами на підприємстві «Миколаївгаз» слід дослідити вартість та ступінь зносу цих активів

Для чіткості інноваційної ситуації в акціонерному товаристві «Миколаївгаз» необхідно здійснити комплексну оцінку взаємозв'язку приросту

нематеріальних активів товариства та індикаторів розвитку підприємства у 2018-2020 роках.

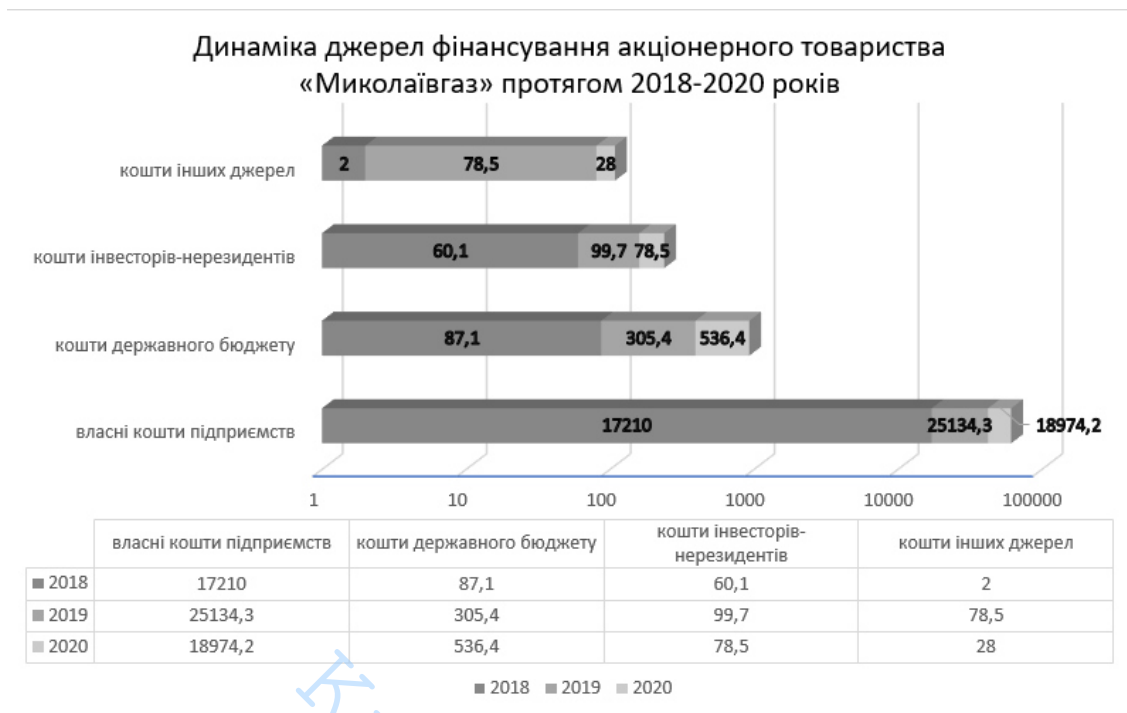

Рис. 2.23. Динаміка каналів фінансування інноваційної діяльності акціонерного товариства «Миколаївгаз» протягом 2018-2020 років

Дане зображення показує в розрізі років, як саме змінювались джерела фінансування – найбільшу частку з них складають власні кошти підприємства, що залишилось стабільним протягом всіх років, проте сам показник спочатку зростає, потім зменшувався, що може свідчити про покращення і погіршення фінансового становища відповідно; друге місце за розміром фінансування займають кошти державного бюджету, частка яких активно зростає протягом 2018-2020 років, що в свою чергу демонструє зацікавленість держави у розвитку інноваційної бази газотранспортних підприємств; кошти інвесторів-нерезидентів відіграють незначну роль у фінансуванні інноваційної діяльності товариства так, як розміри їх вкладень зовсім малі; і останнє місце за розміром джерела фінансування за коштами інших джерел, їх роль цілком незначна, проте це є перспектива на збільшення їх частки у майбутньому.

Вищим керівництвом акціонерного товариства «Миколаївгаз» має бути розроблена програма по залученню сторонніх осіб, установ, організацій для

збільшення і розширення кола джерел фінансування інноваційної діяльності, що дозволить покращити і вдосконалити господарську діяльність підприємства, охопити нові ринку збуту, підписувати масштабні контракти та багато іншого.

Елемент нематеріальних активів	2018 р.	2019 р.	2020 р.
	Вартість, грн.	Вартість, тис. грн.	Вартість, тис. грн.
залишкова вартість	128	103	139
первісна вартість	990	779	595
накопичена амортизація	862	676	456

Рис. 2.24. Структура вартості нематеріальних активів акціонерного товариства «Миколаївгаз» протягом 2018-2020 років

Можна зробити висновок, що вартість нематеріальних активів за залишковою вартістю зростала протягом досліджуваного періоду, що свідчить про скорочення основних фондів та зменшенням фонду амортизації для оновлення даних активів. Хоча вартість і зростала, показник має невеликі значення, тому акціонерне товариство «Миколаївгаз» повинно здійснювати модернізацію інновацій, оновлювати інформаційне забезпечення і т.д.

Рис. 2.25. Взаємозв'язок нарощування вартості нематеріальних активів акціонерного товариства «Миколаївгаз» у 2018-2020 роках

З аналізу даної гістограми видно стабільність вартості нематеріальних активів до об'ємів чистого доходу від реалізації продукції (послуг) товариства, проте вартість критично мала для підприємства. Проте не дивлячись на низьку вартість, чистий дохід від реалізації продукції зростає протягом досліджуваного періоду, що є позитивним явищем – приріст маржі від реалізації продукції випереджає приріст нематеріальних активів. Це свідчить про якісні модернізаційні дії щодо інноваційної складової і оновлення інформаційного забезпечення акціонерного товариства «Миколаївгаз».

Для детального аналізу умов та спрямованості інноваційної діяльності акціонерного товариства «Миколаївгаз» доцільно розробити збалансований комплекс показників газотранспортного підприємства, що надасть можливість обрати правильний вектор розвитку інноваційної діяльності підприємства (табл.2.1).

Таблиця 2.1

**Збалансований комплекс показників акціонерного товариства
«Миколаївгаз»**

Стратегічні цілі	Стратегічні показники	
	Ключові показники (відстрочені індикатори)	Чинники досягнення показників (випереджальні індикатори)
Фінансова складова		
F1. Виконати план з постачання газу	Обсяг реалізації від надання послуг	Економічна стабільність планових показників, скорочення зносу
F2. Зменшити витрати	Рівень витрат на одиницю послуг (1000 куб.м газу, що поставляється)	Скорочення витрат та втрат електроенергії та газу на власні потреби
F3. Підвищити ефективність інвестицій	Рентабельність капітальних вкладень	План капітальних вкладень, розрахунок інвестиційних проєктів
Складова ризиків		
R1. Мінімізувати операційні ризики виконання плану	Мінімум збоїв у постачанні газу, 100% виконання плану; скорочення зносу	Забезпечення необхідного обсягу виробничих потужностей, складання паспортів ризиків
R2. Мінімізувати ризики, що забезпечують бізнес-процесів	Мінімум збоїв ТОiP та МТО, оптимізація розміру запасів ресурсів	Забезпечення необхідного обсягу МТР, система відбору контрагентів, опрацювання бізнес-процесів

Продовження таблиці 2.1

R3. Мінімізувати ризики розвитку	Виконання плану з інноваціям, інвестиціям у виробництво	Програма та стимулювання інновацій, інноваційні проекти
R4. Мінімізувати соціальні ризики	Коефіцієнт захворюваності травматизму, диспансеризації, кількість лікарів	План інвестицій у безпеку, медичне обслуговування, технічний контроль
Складова внутрішніх бізнес-процесів		
I1. Забезпечити відповідні виробничі потужності	Обсяги будівництва та капітального ремонту потужностей	Методика планування та оцінки інноваційної діяльності. Плани кап. ремонту та виведення зайвих потужностей, нового будівництва
I2. Підвищити якість ТОіР, МТО, що забезпечують процесів	Виконання планів з ТОіР, МТО у повному обсязі	Виділення функції ТОіР з основного виробництва. Оптимізація запасів
I3. Розвивати інноваційну діяльність	Максимум інтегрального Інноваційного показника, ефективність проєктів (NPV)	Плани інноваційного розвитку та нового будівництва за новими технологіям
I4. Регулюючі Соціальні бізнес-процеси	Інвестиції у соціальний пакет та соціальні заходи у регіоні	Визначення потреби в соціальних заходах на ГТП та у регіоні, плани інвестицій
Складова навчання і розвитку		
L1. Підвищити кваліфікацію кадрів	Рівень кваліфікації, кадровий резерв	Коефіцієнт навчання (охоплення персоналу)
L2. Стимулювати роботу з мінімізації ризиків	Розмір економії за паспорти ризиків працівника	Система мотивації персоналу, оцінки ефективності. Система ризик-менеджменту
L3. Співвіднести особисті та корпоративні цілі на Основі відповідальності	Стабільність - коефіцієнт плинності кадрів. Фактичне значення показників КРІ	Система КРІ, концепція соціальної відповідальності
L4. Створити сприятливі внутрішні та зовнішні умови праці	Забезпеченість інформаційними засобами та технологіями, коефіцієнт задоволеності персоналу	Автоматизація праці, кількість путівок у санаторії, розширення ФОК, фітнес-центрів

Завдяки блоку «навчання і розвиток» вдається досягнути цілі перших 3 блоків збалансованого комплексу показників- фінансовий, ризик-менеджмент, бізнес-процесів. Цей блок може вважатися, як допоміжний, проте він являє собою фундамент, щоб досягнути стратегічні цілі інших блоків так, як людська праця є головними ресурсами ,щоб реалізувати стратегію компанії. Компетенція

і зацікавленість працівників впливає на якість роботи з боку професійного виконання бізнес-процесів, оперативного і грамотного менеджменту ризиками, тобто – ефективне управління.

Роль кваліфікованих робітників зростає, коли відбувається реалізація інноваційної стратегії [85]. Маючи значний вплив на даний процес, команда працівників потребує гідних вкладень у розвиток і навчання. Схема блоку розвитку і навчання робітників акціонерного товариства «Миколаївгаз» зображена на рис. 2.26.

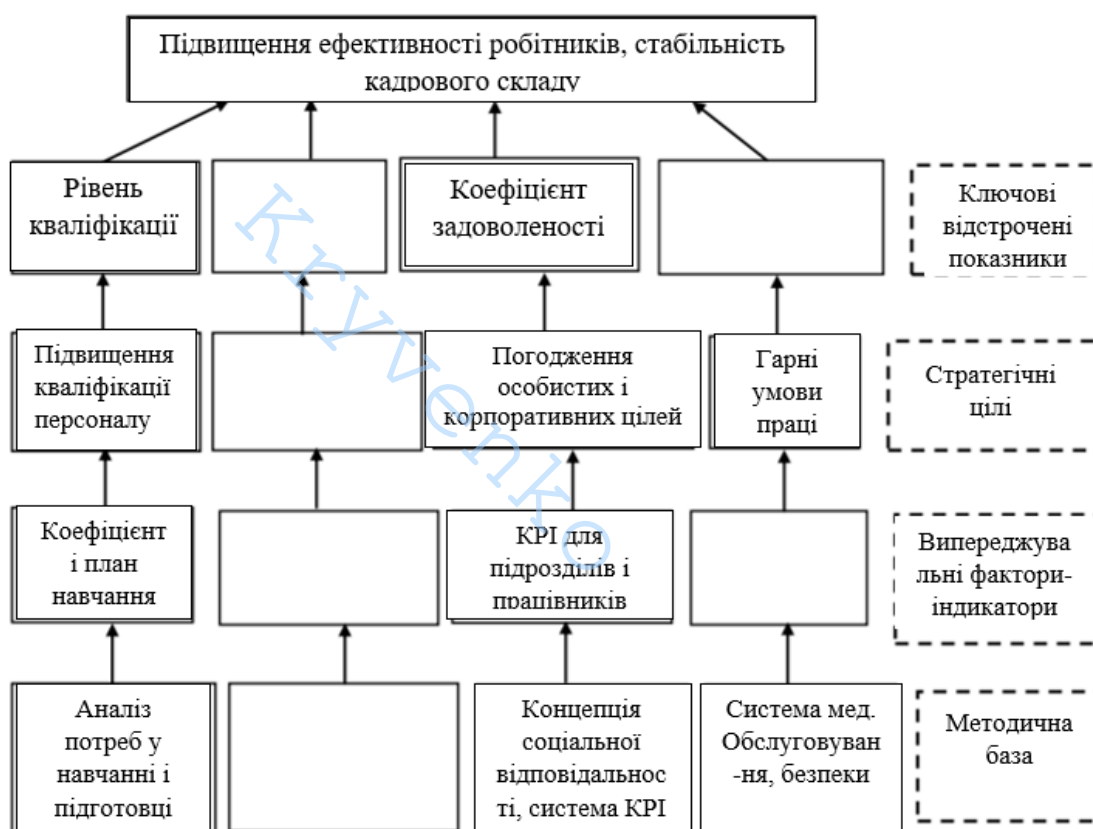

Рис. 2.26. Схематичне зображення розвитку і навчання персоналу акціонерного товариства «Миколаївгаз»

Акціонерне виробництво «Миколаївгаз» застосовує інноваційні методи навчання і розвитку для працівників для підвищення їх кваліфікації і тим самим створюючи їх знаннями підґрунтя для розробок новітніх технологій. Для прорахунку ефективності спрямування інноваційної діяльності необхідно розглянути структуру витрат на персонал (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Структура витрат на оплату праці персоналу акціонерного товариства
«Миколаївгаз» протягом 2018-2020 років

Витрати на оплату праці	2018 р.	2019 р.	2020 р.
	Витрати, тис. грн.	Витрати, тис. грн.	Витрати, тис. грн.
Керівництва	55 923	70 367	98 150
Персоналу, задіяного у виробництві	29 967	43 178	54 697
Персоналу, задіяного в адміністративній роботі	20 590	26 739	30 080
Персоналу, задіяного в інноваційних розробках	11 115	20 562	23 086

Зміну витрат на оплату праці робітників у 2018-2020 роках доцільно представляти у вигляді діаграми для більш чіткого розуміння ситуації (рис. 2.27).

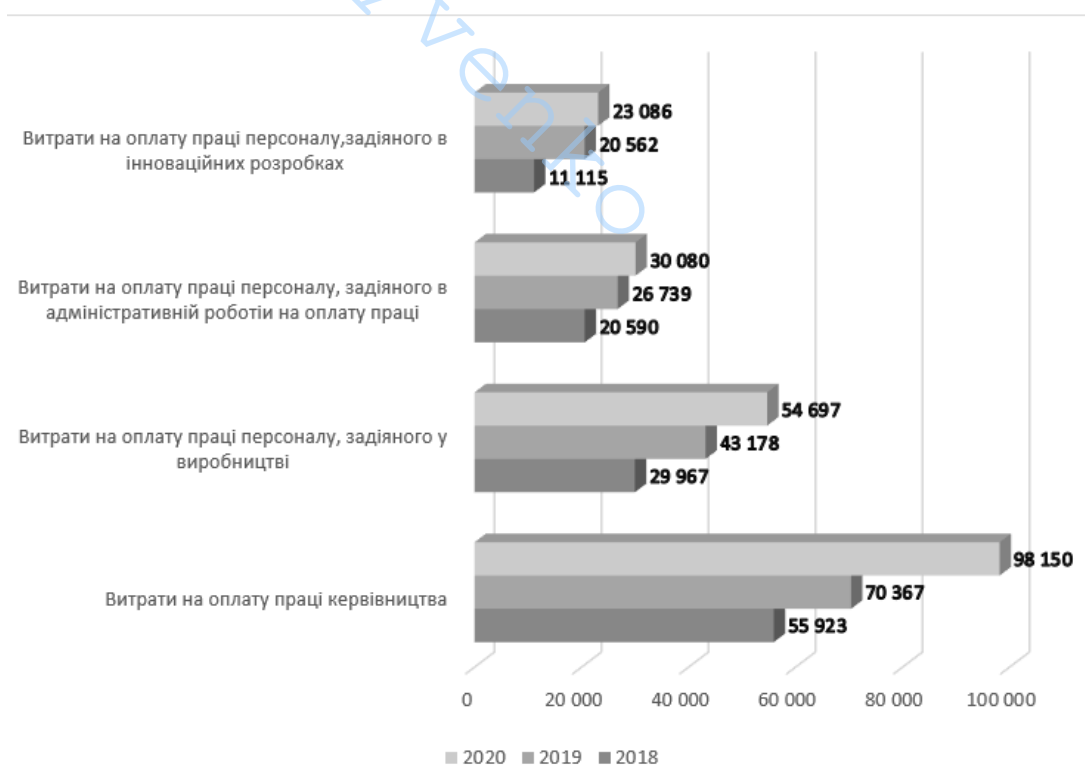

Рис. 2.27. Динаміка витрат на оплату праці персоналу акціонерного товариства «Миколаївгаз» протягом 2018-2020 років

Дана діаграма демонструє збільшення витрат у кожному секторі персоналу, найбільшу частку серед усіх витрат займають витрати на оплату праці керівництва, витрати на виробничий персонал займають другу позицію і також збільшувались протягом досліджуваних років. Найменшу кількість грошових коштів акціонерне товариство «Миколаївгаз» витрачає на заробітну плату робітників, що займаються інноваційною розробкою і розвитком інновацій на підприємстві. Таке явище має негативний вплив на ефективність інноваційної діяльності, проте більш детально дослідити інноваційний стан компанії допоможе аналіз дохідності акціонерного товариства «Миколаївгаз», за допомогою даних, що представлені на рис. 2.28.

ЧИСТИЙ ДОХІД ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ І ПОСЛУГ

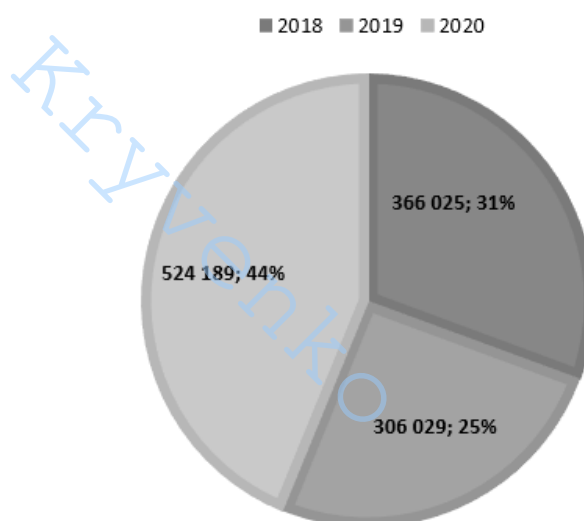

Рис. 2.29. Динаміка чистого доходу від реалізації продукції і послуг акціонерного товариства «Миколаївгаз» протягом 2018-2020 років

З кожним роком чистий дохід від реалізації продукції і послуг на підприємстві «Миколаївгаз» зростає, що є позитивною тенденцією не тільки для інноваційно-інвестиційної діяльності, а й для всієї господарської діяльності в цілому. Для розуміння наскільки ефективно впроваджуються інновації, проводяться розробки новітніх технологій і функціонує інноваційна складова, необхідно розрахувати ефективність інноваційної активності.

$$E_{\text{інновац.акт.}} = \frac{\text{Чистий дохід від реалізації продукції}}{\text{Витрати на оплату праці персоналу, задіяного в інноваційних розробках}}; \quad (2.1)$$

$$E_{\text{інновац.акт.2018}} = \frac{366\,025}{11\,115} * 100\% = 3293\%;$$

$$E_{\text{інновац.акт.2019}} = \frac{306\,029}{20\,562} * 100\% = 1488\%;$$

$$E_{\text{інновац.акт.2020}} = \frac{524\,189}{23\,086} * 100\% = 2270\%.$$

Динаміка зміни ефективності інноваційної активності акціонерного товариства «Миколаївгаз» протягом досліджуваних років зображена на рис. 2.30.

Ефективність інноваційної активності акціонерного товариства «Миколаївгаз» протягом 2018-2020 років

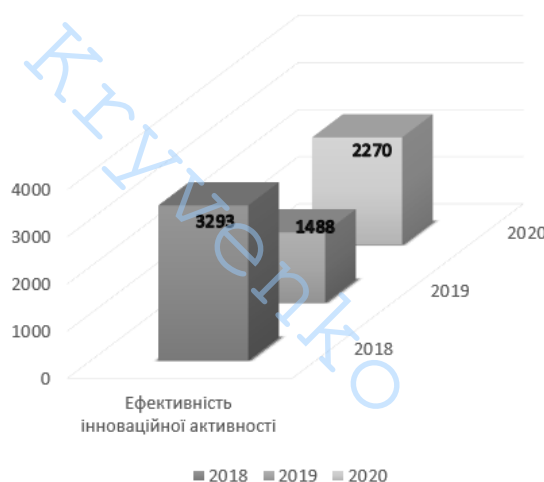

Рис. 2.30. Динаміка чистого доходу від реалізації продукції і послуг акціонерного товариства «Миколаївгаз» протягом 2018-2020 років

Оскільки критерієм ефективності в даному напрямку виступає збільшення інвестицій в інноваційний сектор господарської діяльності підприємства, тим самим виникає необхідність збільшення витрат на оплату праці розробників і основним обмеженням цього вектору розвитку є обмеження результатам, яке також виступає та забезпеченням рівня надійності виконання програми заходів (заданий плановий обсяг транспортування газу, заданий розмір бюджету на оплату праці робітників і т.д.)

Акціонерне товариство «Миколаївгаз» вже розробило адаптовану для газотранспортного підприємства – збалансовану систему показників, враховуючи особливості газотранспортної системи (ГТС) (стратегічні цілі, ключові відстрочені критерії та індикатори випереджального характеру). Підприємству необхідно модернізувати і цифровізувати блок «Клієнтська складова», вдосконалювати блок «Розвиток і навчання персоналу» і приділити увагу усуненню всіх можливих ризиків .

Висновки до другого розділу

Акціонерне товариство «Миколаївгаз» є публічним , основним вектором діяльності якого є забезпечення безперервного постачання газових продуктів для населення міста Миколаєва та всієї його області, своєчасний розрахунок із споживачами та постачальниками газу, своєчасне управління газопостачальними режимами, а також забезпечення реалізації автоматизовано-цифровізованих систем обліку газових продуктів та ін.

У володінні підприємства знаходиться понад 6.6 тис. км підземних і надземних розподільчих газопроводів, серед яких 2,3 тис. км газопроводів-вводів і 3,3 тис.км внутрішньоквартирних газопроводів-вводів. Підприємство «Миколаївгаз» вважає інноваційні технології інструментом підвищення ефективності роботи товариства і абсолютно відкрите до їх розробки і впровадження. Пріоритетними напрямками керівництва й штату робітників ПАТ «Миколаївгаз» завжди є ціль зберігати і підтримувати імідж надійного і стабільного газового господарства із чудовою репутацією, який здійснює ефективне, комфортне і безпечне транспортування, а також постачання природного газу споживачам [33].

Для успішної життєдіяльності, безперервного покращення і постійного забезпечення високого ступеня конкурентоспроможності підприємства слід брати до уваги важливий фактор – фінансову стійкість підприємства.

Цілком вірогідно стверджувати, що акціонерне товариство «Миколаївгаз» має високі показники рівня фінансового ризику, що продемонстровано перевищенням нормативно значення показника концентрації залученого капіталу у 2018-2020 роках. Тобто, компанія має активів менше, ніж боргових зобов'язань і це може призвести до банкрутства. Для правильної оцінки ефективності інвестицій і власного фінансового стану підприємства, ліквідності активів власності компанії і платоспроможності перед задіяними сторонами необхідно здійснити ретельний аналіз такого фактору, як структура капітальних інвестицій.

Акціонерне товариство «Миколаївгаз» має достатньо власних фінансових коштів, щоб фінансувати необоротні активи і певну частину оборотних, про свідчать позитивні показники коефіцієнту маневреності власних коштів підприємства протягом 2018-2020 років. Але показник зменшувався у ці роки, тож товариству слід діяти, збільшуючи частку власних коштів. Така стратегія сприятиме збільшенню суми власних оборотних коштів, що відобразиться на збільшенні даного показнику.

Витрати на купівлю необоротних активів зростали протягом 2018-2020 років в акціонерному товаристві «Миколаївгаз», така ситуація негативна для інвестиційної й господарської діяльності товариства. Розвиток інноваційно-інвестиційної діяльності газотранспортної системи акціонерного товариства «Миколаївгаз» є одним із основних векторів економічного розвитку всього підприємства. Можна зробити висновок, що вартість нематеріальних активів за залишковою вартістю зростала протягом досліджуваного періоду, що свідчить про скорочення основних фондів та зменшенням фонду амортизації для оновлення даних активів. Хоча вартість і зростала, показник має невеликі значення, тому акціонерне товариство «Миколаївгаз» повинно здійснювати модернізацію інновацій, оновлювати інформаційне забезпечення і тд. Акціонерне виробництво «Миколаївгаз» застосовує інноваційні методи навчання і розвитку для працівників для підвищення їх кваліфікації і тим самим створюючи їх знаннями підґрунтя для розробок новітніх технологій.

РОЗДІЛ 3

ОБГРУНТУВАННЯ НАПРЯМІВ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПАТ «МИКОЛАЇВГАЗ»

3.1. Формування організаційно-економічного механізму забезпечення ефективності управління інвестиційно-інноваційною діяльністю підприємства

Перші ніж сформувати організаційно-економічний механізм для забезпечення ефективності менеджменту інвестиційно-інноваційною діяльністю доцільно розглянути більш конкретно розглянути стратегічні цілі , методи та принципи інноваційно-інвестиційної діяльності акціонерного товариства «Миколаївгаз».

Однією із головних стратегічних цілей акціонерного товариства «Миколаївгаз» є виконання поставленого плану по транспортуванню газу , що визначається на першому етапі у тисячах кубометрів (натурально-речовинна форма), а потім і у фінансовій – на базі тарифів по транспортуванню природного газу. Інша стратегічна мета інноваційно-інвестиційної діяльності розглядається у контексті підвищення рентабельності інвестиційних вкладень(виражена у відсотках) [14]. Такі показники , як скорочення витрат і рентабельності являють собою характеристику додаткових стратегічних цільових орієнтирів ефективності функціонування акціонерного товариства «Миколаївгаз» і демонструють, на скільки ефективно реалізована головна стратегічна мета підприємства – виконати планове завдання.

З іншої сторони, за допомогою зворотного зв'язку зниженням ризиків виконання планових завдань , що є головною стратегічною ціллю, виступають додаткові фінансові індикатори, які є обов'язковим критерієм збалансованого комплексу показників. Взаємозв'язок мети, цілей і ризиків управління

інвестиційно-інноваційною діяльністю акціонерного товариства «Миколаївгаз» має такий вигляд (рис. 3.1-3.2)

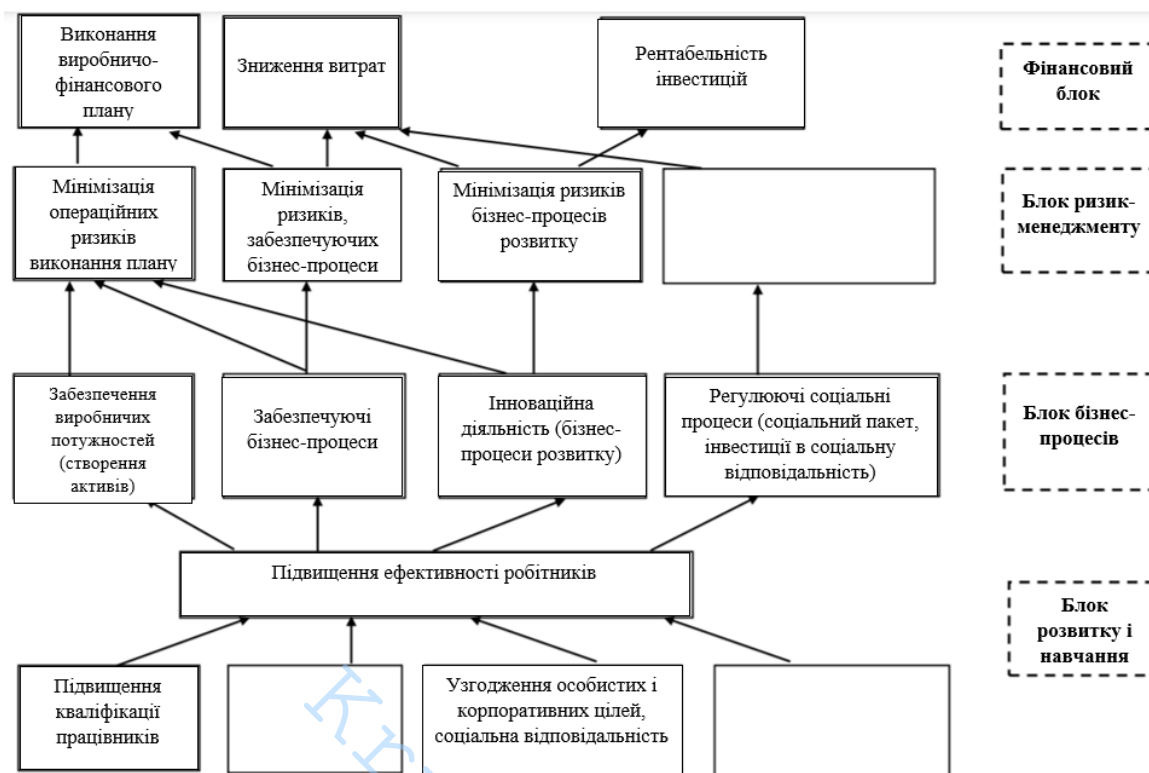

Рис. 3.1. Стратегічна карта управління інвестиційно-інноваційною діяльністю АТ «Миколаївгаз»

Дана схема демонструє відзеркаленість фінансової мети і головної стратегічної мети – мінімізація ризиків виконання плану, що знаходяться у блоці «ризик-менеджмент».

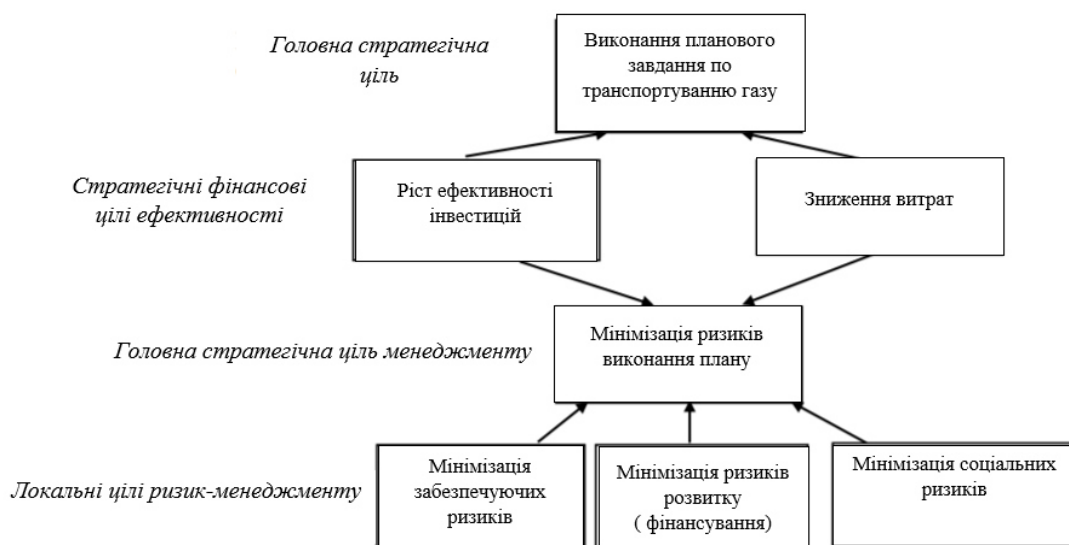

Рис. 3.2. Схема взаємозв'язків фінансової і управлінської складових АТ «Миколаївгаз»

В якості методичної основи всієї кількості показників бізнес-процесів розглядається покращення системи менеджменту бізнес-процесами, а саме такі дії, як планування, стандартизація, підбір бази постачальників і підрядників, спрощення та інше [23]. Необхідність включення інноваційних бізнес-процесів до збалансованого комплексу показників, що пристосовується для газотранспортного підприємства (див. рис. 3.3), викликана високим значенням для показнику ефективності газотранспортного підприємства по забезпеченню надійності ГТС та з мінімізації витрат, основою яких є гарантування достатнього ступеня виробничих потужностей.

Рис. 3.3. Складова внутрішніх бізнес-процесів у збалансованому комплексі показників газотранспортного підприємства «Миколаївгаз»

Особливістю є те, що газотранспортна система не в змозі пропонувати новий вид товару чи послуги, тому інновації розробляються найчастіше для технологічної сфери, а саме оновлення технологічного обладнання, а також для організації менеджменту в цілому, в якості автоматизації, запровадження системи ризик-управління, керування якістю праці.

У газотранспортному підприємстві операційний цикл, порівняно із класичною моделлю, не здійснює повноцінний цикл виробництва продукції через те, що здійснює діяльність щодо транспортування природного газу, забезпечуючи при цьому певний рівень якості, але щоб газопровід безперебійно працював (специфіка газотранспортного підприємства – це безперебійний виробничий процес) необхідно постійно здійснювати бізнес-процеси по

технічному обслуговуванню та ремонту тех. обладнання і газопроводів , тому такі роботи входять також до структури « операційний процес».

Для того, щоб збалансований комплекс показників газотранспортного підприємства «Миколаївгаз» був апробований необхідно розробити і описати стратегію розвитку газотранспортної системи аби сформувати конкретні показники збалансованого комплексу показників.

Отже, стратегічною місією акціонерного товариства «Миколаївгаз» є надійне, ефективне та збалансоване забезпечення населення скрапленим газом.

Стратегічна мета газотранспортного підприємства «Миколаївгаз» - реалізувати вклад у формування акціонерного товариства «Миколаївгаз» в якості лідера на глобальному енергетичному рівні (підприємствах). Інструментарій для досягнення даної мети розглядається в контексті розробки та реалізації інтегрованої системи управління.

Основним фактором господарської діяльності акціонерного товариства «Миколаївгаз» виступає забезпечення найвищого ступеня якості газової продукції та надійності постачання, основою якого є виконання усіх вимог міжнародних стандартів. Головним стратегічним критерієм господарської діяльності газотранспортного підприємства «Миколаївгаз» являє собою надійне функціонування, враховуючи виконання запланованих показників по транспортуванню газу. Головним питанням стратегічного планування акціонерного товариства «Миколаївгаз» розглядають конкретизацію об'ємів постачання газу на довгострокову перспективу. Згідно із стратегією і бізнес-планом газотранспортного підприємства «Миколаївгаз» під час планування газотранспортної інфраструктури враховують поточні і майбутні потреби споживачів. Тобто, складаючи стратегічний план, акціонерне товариство «Миколаївгаз» використовує прогнозування розвитку ГТС компанії ,демонструючи в даному прогнозі, на скільки виробничі потужності товариства завантажені.

Стратегія забезпечення розвитку акціонерного товариства «Миколаївгаз» потрібна, щоб реалізувати головну стратегічну мету по транспортуванню

природного газу, цілі фінансового розділу збалансованого комплексу показників (скорочення рівня питомих затрат), блок внутрішніх процесів бізнесу (створення програми нового будівництва й оновлення об'єктів обласного транспортування газу під час планування затрат на капремонт, визначити критичні ризики, які є бар'єром для досягнення головної стратегічної мети, блок навчання і розвитку(забезпечити кваліфікованими робітниками, удосконалити організаційно-управлінську структуру компанії) [60]. Все це необхідне для створення ефективної системи управління інноваційно-інвестиційної діяльності газотранспортного підприємства «Миколаївгаз».

Для побудови стратегії ефективного управління інноваційною й інвестиційною діяльністю акціонерного товариства «Миколаївгаз» був проведений СВОТ-аналіз, в результаті якого було виділено такі характеристики газотранспортного підприємства «Миколаївгаз» (рис. 3.4-3.6).

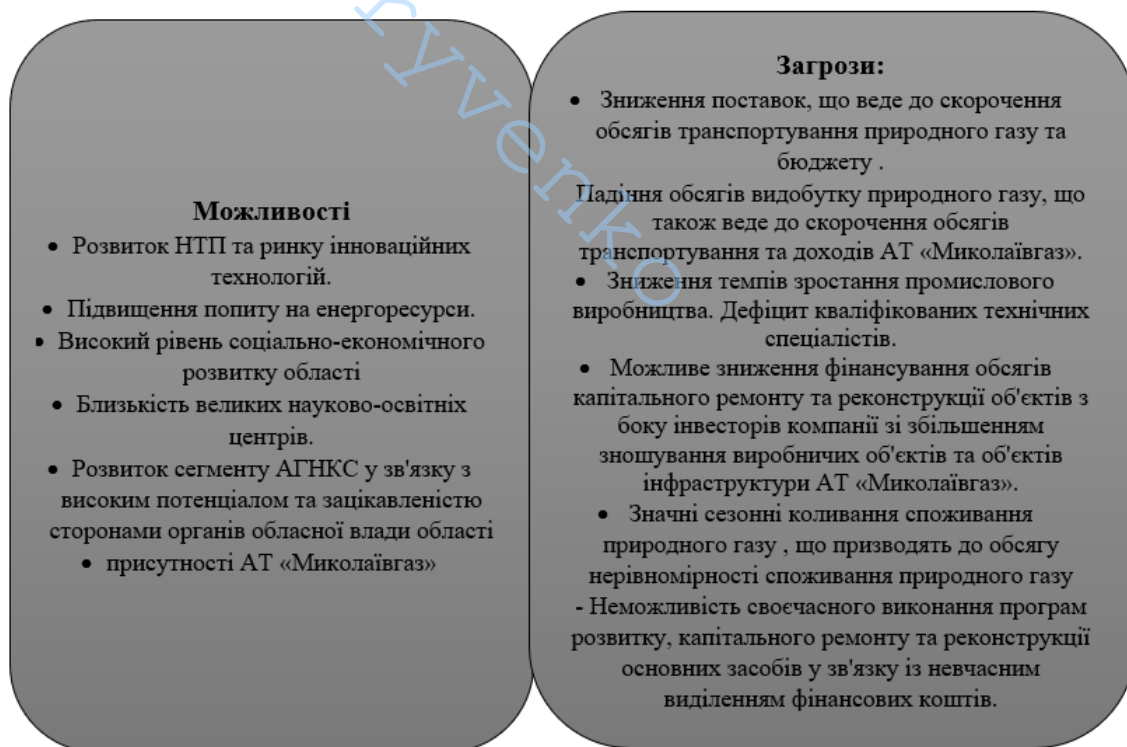

Рис. 3.4. Можливості й загрози господарської діяльності газотранспортного підприємства «Миколаївгаз»

На жаль, акціонерне товариство «Миколаївгаз» має більше загроз, ніж можливостей, що вимагає з боку вищого керівництва екстреної розробки дій

щодо зниження наявних ризиків та створення сприятливих умов для виникнення нових можливостей.

Рис. 3.5. Сильні характерні сторони господарської діяльності газотранспортного підприємства «Миколаївгаз»

Рис. 3.6. Слабкі характерні сторони господарської діяльності газотранспортного підприємства «Миколаївгаз»

Даний аналіз продемонстрував, що акціонерне товариство «Миколаївгаз» володіє потужними силами і має усі шанси стати світовим лідером з транспортування газу і закріпити свою конкретну позицію на довгострокову перспективу, проте слабкі сторони підприємства дуже уповільнюють таку можливість і зменшують ефективність господарської діяльності всього підприємства.

Тому, головним стратегічним показником газотранспортного підприємства є обсяг транспортування газу. Головний фактор, який встановлює необхідний об'єм транспортування розглядається в контексті перспективного розподілу потоків природного газу, визначаючи при цьому потреби виробничих потужностей [18]. Такий розподіл визначений 2 головними зовнішніми умовами: зобов'язання акціонерного товариства «Миколаївгаз» щодо постачання газу перед споживчим сектором (ринок внутрішнього споживання газу) й експортне транспортування споживчому сектору на ринку зовнішнього споживання газу.

Висока актуальність, широкість та багатосторонність проблеми розвитку газотранспортних підприємств визначає необхідність розвитку механізму управління підприємствами газотранспортної галузі поєднувати наукові підходи та принципи: системного підходу, організаційного моделювання, програмно-цільового управління.

Формування організаційно-економічного механізму потребує системного підходу для успішного вирішення завдань, без урахування яких реалізація цілей буде неповною; визначити та збалансувати між собою функції та завдання управління, права та відповідальність суб'єктів управління, використовувати в комплексі організаційні форми управління й систему мотивації та стимулювання персоналу [96].

Організаційно-економічний механізм управління розглядається як цілеспрямований процес вирішення приватних завдань функціонування системи управління з урахуванням специфіки газотранспортних підприємств та конкурентного середовища на основі сталої сукупності методів, норм та правил формування та регулювання відносин елементів організаційної структури.

Організаційно-економічний механізм управління інноваційно-інвестиційною діяльністю акціонерного товариства «Миколаївгаз» продемонстрований на рис. 3.7.

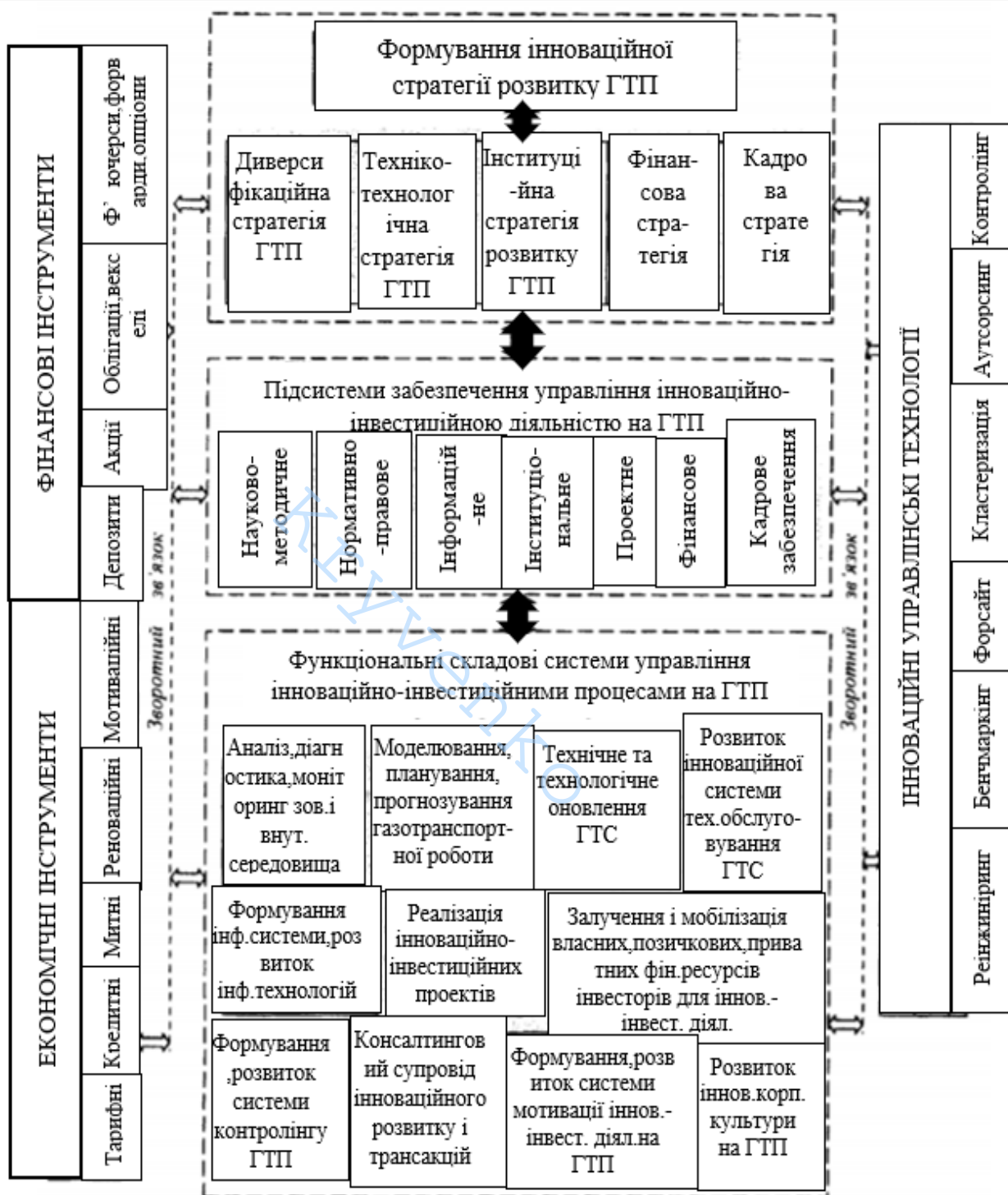

Рис. 3.7. Організаційно-економічний механізм управління інноваційно-інвестиційною діяльністю газотранспортного підприємства «Миколаївгаз»

Сформований організаційно-економічний механізм інноваційно-інвестиційною діяльністю газотранспортного підприємства «Миколаївгаз»

конкурентному середовищі забезпечить ефективну взаємодію елементів систем управління на всіх рівнях та результативне використання інструментів управління інноваційно-інвестиційною діяльністю товариства.

Безумовно, управління ефективністю інструментів управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємства газотранспортної галузі має бути високою. Низька ефективність інструментів управління негативно б'є по ефективності управління газотранспортним підприємством загалом, ставить під загрозу газову безпеку, надійне газопостачання споживачів [52].

3.2. Шляхи підвищення ефективності інвестиційно-інноваційної діяльності ПАТ «Миколаївгаз» в умовах цифровізації

Ефективність інвестиційно-інноваційної діяльності акціонерного товариства «Миколаївгаз» доволі складний механізм, що значно залежить від ефективності використання виробничого устаткування, та вимагає розробки заходів для її підвищення. газотранспортного підприємства «Миколаївгаз».

Значний обсяг коштів газотранспортного підприємства «Миколаївгаз» задіяний у створенні основних фондів ,а також вартості виробничих обладнань. Сучасні умови розвитку ринкової економіки зумовили актуальність завдання акціонерного товариства «Миколаївгаз» – підвищити ефективність інвестицій у виробничі фонди (обладнання) і його експлуатації в цілому. Варто брати до уваги той факт, що підвищити ефективність експлуатації виробничого устаткування газотранспортного підприємства за один раз не вдасться, такі дії потребують зусиль, системного підходу та точних прорахунків.

Для того, щоб акціонерне товариство «Миколаївгаз» стабільно функціонувало та підвищувало ефективність інвестиційно-інноваційної діяльності необхідно впроваджувати прогресивні методи організації процесу експлуатації виробничого обладнання, проводити діагностику та попереджувально-планові ремонтні роботи [81].

З метою підвищення ефективності інвестиційно-інноваційної діяльності газотранспортного підприємства «Миколаївгаз» було розроблено комплексно-методичний інструмент, що складається із основних напрямків діяльності, як підвищити ефективність експлуатації устаткування акціонерного товариства «Миколаївгаз», що також зважає на виявлені слабкі сторони та проблеми в його експлуатації. Важлива особливість цього підходу полягає в обліку основних факторів «Програми інноваційно-інвестиційного розвитку газотранспортного підприємства «Миколаївгаз» до 2030 року, що потребує постійно підвищувати рівень техніко-технологічного й організаційного розвитку даного підприємства, аби підтримувати позиції глобального газотранспортного підприємства і надійного постачальника природного газу [9].

На рис. 3.8 продемонстровано розроблений методичний підхід щодо підвищення використання газотранспортного устаткування.

Рис. 3.8. Методичний підхід підвищення ефективності використання виробничого устаткування газотранспортного підприємства «Миколаївгаз»

Спрямованість акціонерного товариства «Миколаївгаз» на інноваційно-інвестиційний розвиток, формуючи методичний підхід підвищення ефективності

використання газотранспортного устаткування, стане критерієм забезпечення раціональності, оптимальності й ефективності розроблених заходів, адже, відповідатиме вимогам газотранспортного підприємства «Миколаївгаз» у техніко-технологічній галузі розвитку.

Газотранспортне підприємство «Миколаївгаз» приділяє великі зусилля для впровадження нових технологій та сучасних підходів для підвищення ефективності виробництва, інноваційної й інвестиційної діяльності, і підприємства в цілому, а також для забезпечення сталого розвитку товариства.

У 2021 році одним із найважливіших шляхів підвищення ефективності інвестиційно-інноваційної діяльності акціонерного товариства «Миколаївгаз» стала цифровізація послуг газопостачання. Підприємством було розроблено мобільний додаток та веб-сторінка, де відслідкувати будь-яку операцію газопостачання можна в один клік. Це спростувало роботу усіх відділів операційної, адміністративної, інноваційної й інвестиційної діяльності газотранспортного підприємства «Миколаївгаз» тим самим підвищуючи ефективність всієї господарської діяльності компанії. Впроваджені технології цифровізації у діяльність акціонерного товариства «Миколаївгаз» можна прослідкувати на рисунках 3.9-3.11.

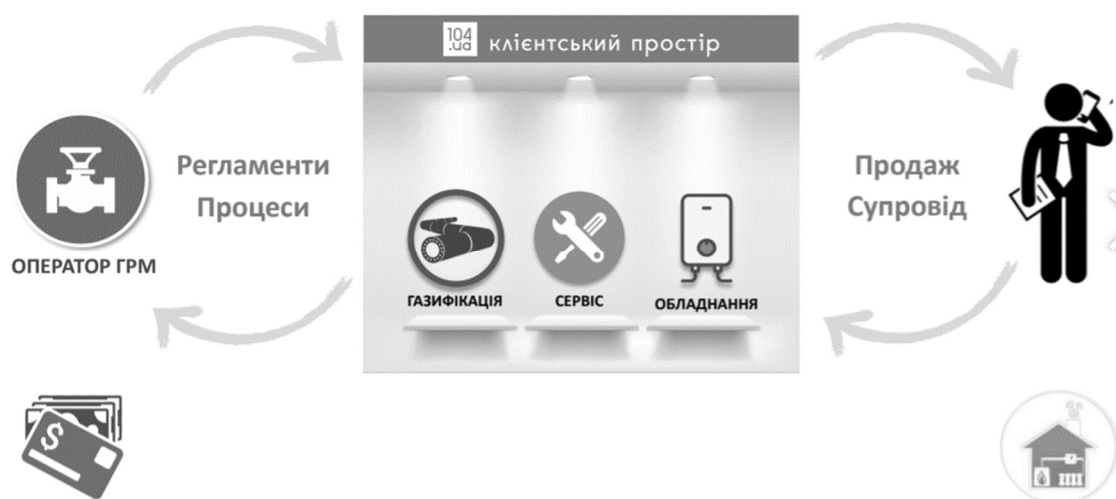

Рис. 3.9. Фронт-офіс товарів та послуг акціонерного товариства «Миколаївгаз» у цифровізованому вигляді

Процеси від газифікації до супроводу продажу знаходяться тепер у смартфоні споживача чи у веб-версії на персональному комп'ютері. Керівництво завдяки цифровізації може відслідковувати дії своїх підлеглих, обсяги замовлень і запитів, відгуки та пропозиції.

Рис. 3.10. Нова операційна модель господарської діяльності акціонерного товариства «Миколаївгаз»

Рис. 3.11. Продукт «комерційна послуга» акціонерного товариства «Миколаївгаз»

Для розробки даної новітньої технології керівництво акціонерного товариства «Миколаївгаз» сприяло залученню інвестицій зі сторони.

Розроблений проєкт має принести газотранспортному підприємству «Миколаївгаз» і його інвесторам значну долю прибутку.

Наступним шляхом до покращення ефективності інвестиційно-інноваційної діяльності акціонерного товариства «Миколаївгаз» стало прийняття рішення впровадити єдину інжинірингову систему на базі 1С, що знизить витрат на експлуатацію, збільшить стабільність, стійкий розвиток рішень в галузі IT-інфраструктури, спеціальних технологічних і бізнес-додатків [103].

Була проведена реалізація таких фаз: запуск, діагностика, дизайн і концептуальне проектування, затвердили проєктну документацію, актуалізували бюджет проєкту і план комунікацій, змодельовали бізнес-процеси верхнього рівня єдиної платформи планування ресурсів підприємства (ЄРП-система) для автоматизації, що забезпечить процеси і бізнес-функцій акціонерного товариства «Миколаївгаз». На рис. 3.12-3.14 продемонстровано, як виглядатиме це зсередини.

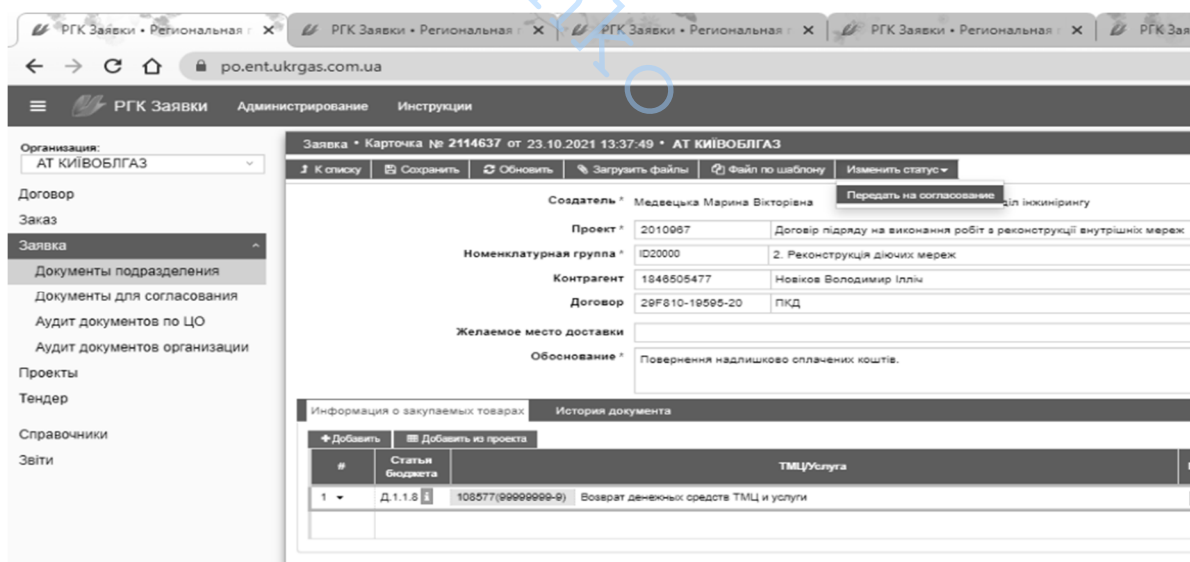

Рис. 3.12. Єдина платформа планування ресурсів акціонерного товариства «Миколаївгаз»

ЄРП-платформа дозволить здійснювати планування ШГРП та ВОГ на етапі видачі ТУ, оформлювати ОЛ (на перевірку з підписом), вчасно формувати

замовлення на нетипове обладнання (ВОГ, ШГРП, лічильник та флуутек), завчасно інформувати про термінові об'єкти.

Отчет	количество,	материальные	доходы грн,	прибыль/убыток,
Организация	шт.	затраты, грн.	без НДС	грн.
Номенклатурная группа				
Номенклатура				
20016 Реконструкція діючих мереж - обладнання	68,00	49 165,22	61 737,93	12 572,71
Газосигналізатор НМ-712DVS-AB	2,00	938,33	938,32	-0,01
Пристрій дистанційного передавання даних 104UA SMART для Elster G1,6-G16	3,00	6 250,00	6 250,00	0,00
Пристрій дистанційного передавання даних 104UA SMART для Itron (Actaris) G10, G16	2,00	4 500,00	4 500,00	0,00
Пристрій дистанційного передавання даних 104UA SMART для Mesura G2,5-G4 з виносним давачем	1,00	2 166,67	3 246,93	1 080,26
Пристрій дистанційного передавання даних 104UA SMART для Самгаз G1,6-G4	4,00	8 333,34	8 333,35	0,01
Сигналізатор газу 104UA	51,00	23 927,51	34 739,71	10 812,20
Сигналізатор газу Страж S50A3K	5,00	3 049,37	3 729,62	680,25
30016 Нова газифікація - внутрішні мережі - обладнання	65,00	36 617,01	47 618,22	11 001,21
Газосигналізатор НМ-712DVS-AB	4,00	1 876,66	1 876,67	0,01
Пристрій дистанційного передавання даних 104UA SMART для Mesura G2,5-G4 з виносним давачем	1,00	2 166,67	3 246,91	1 080,24
Пристрій дистанційного передавання даних 104UA SMART для Самгаз G1,6-G4	2,00	4 166,66	4 166,66	0,00
Сигналізатор газу 104UA	48,00	22 520,02	31 296,72	8 776,70
Сигналізатор газу Страж S10 BK	1,00	398,12	398,13	0,01
Сигналізатор газу Страж S50A3K	9,00	5 488,88	6 633,14	1 144,26
20005 Реконструкція діючих мереж - Будівельно-монтажні роботи	38,00	15 999,99		
Пристрій дистанційного передавання даних 104UA SMART для Elster G1,6-G16	2,00	4 166,66		
Сигналізатор газу СГБ-1-7Б	4,00	6 597,50		
Сигналізатор газу Страж S51BK	5,00	2 270,66		
Фільтр-компакт Ду 20 FMC	2,00	328,85		
Фільтр-компакт Ду 25 FMC	1,00	169,20		
Фітинг М10 - 3/8 Ф-00.00.06 (для імпульсних ліній)	1,00	31,45		
Фітинг Ф-00.00.01	1,00	26,67		
Шланг 3/4" газовий нержавіючий ВВ 1000	22,00	2 409,00		
20009 Реконструкція діючих мереж - Встановлення Модему	17,00	35 416,70		
Пристрій дистанційного передавання даних 104UA SMART для Elster G1,6-G16	17,00	35 416,70		
30005 Нова газифікація - внутрішні мережі - Будівельно-монтажні роботи	108,00	23 120,56		
Пластина біметалева	50,00	5 787,43		
Сигналізатор газу СГ-1-3	1,00	5 238,00		
Сигналізатор газу СГБ-1-7Б	2,00	3 315,00		
Сигналізатор газу Страж S51A3K	1,00	607,50		
Сигналізатор газу Страж S51BK	7,00	3 209,50		
Фітинг М10 - 3/8 Ф-00.00.06 (для імпульсних ліній)	1,00	31,45		
Фітинг Ф-00.00.01	1,00	26,68		
Шланг 3/4" газовий нержавіючий ВВ 1000	45,00	4 905,00		

Рис. 3.13. Розробка в ІС ЄДР-платформи газотранспортного підприємства «Миколаївгаз»

Счет затрат	Контрагент	Услуги	Материалы	Вид акта	Комментарий
232		1 130,43	587,19	(встановлення лічильника згідно...	с Володимирівка, вул. Матросова,32
232		1 130,42	587,18	(встановлення лічильника згідно...	с. Матвіївка, вул. Українська,10
232		1 130,42	587,18	(встановлення лічильника згідно...	с. Матвіївка, вул. Гагаріна ,111
232		1 130,43	587,19	(встановлення лічильника згідно...	с. Матвіївка, вул. Центральна ,117
232		1 130,43	587,19	(встановлення лічильника згідно...	с. Богатирівка, вул. Центральна ,76
232		1 130,42	587,18	(встановлення лічильника згідно...	с. Богатирівка, вул. Центральна ,77
232		1 130,42	587,18	(встановлення лічильника згідно...	м. Вільнянськ, вул. Перемоги,50
232		1 130,43	587,19	(встановлення лічильника згідно...	м. Вільнянськ, вул. Незалежності,43а
232		1 130,43	587,19	(встановлення лічильника згідно...	м. Вільнянськ, вул.Горького,48
232		1 130,42	587,18	(встановлення лічильника згідно...	м. Вільнянськ, вул.Горького,54
232		1 130,42	587,18	(встановлення лічильника згідно...	с. Павлівське, вул. Нова,48
232		1 130,43	587,19	(встановлення лічильника згідно...	с. Михайлівка, вул.Горького,2а
232		1 130,43	587,19	(встановлення лічильника згідно...	с. Михайлівка, вул. Степова ,23
232		1 130,42	587,18	(встановлення лічильника згідно...	с. Михайлівка, вул. Степова ,31/2
232		1 130,42	587,18	(встановлення лічильника згідно...	с. Михайлівка, вул.Горького ,59
232		1 130,43	587,19	(встановлення лічильника згідно...	с. Михайлівка, вул.Набережна ,24
232		1 130,42	587,18	(встановлення лічильника згідно...	с. Вільноандріївка вул.Дніпровська,47
232		1 130,43	587,19	(встановлення лічильника згідно...	с. Кричине, вул. Ювілейна,103
232		1 130,42	587,18	(встановлення лічильника згідно...	с. Михайлівка, вул. Слободчикова ,30/11
232		1 130,43	587,19	(встановлення лічильника згідно...	м. Вільнянськ, вул. Канарєєва,40
232		1 130,42	587,18	(встановлення лічильника згідно...	Московка, вул. Миру,16
232		1 130,43	587,19	(встановлення лічильника згідно...	Московка, вул. Миру,19
232		1 130,43	587,19	(встановлення лічильника згідно...	м. Вільнянськ, вул. Кошевого ,8/39
232		1 130,42	587,18	(встановлення лічильника згідно...	м. Вільнянськ, пров.Новий 2/4

Рис. 3.14. Автоматизовані процеси єдиної платформи планування ресурсів газотранспортного підприємства «Миколаївгаз» в ІС

Така розробка єдиної платформи планування ресурсів в ІС дозволить акціонерному товариству «Миколаївгаз» згідно із всіма необхідними процедурами зберігати архівну документацію підприємства, оцифрувати архівні документи різних груп товариства, а також і найголовніше – зберігати усе необхідне у цифровому архіві.

У 2020 році вищим керівництвом та акціонерами газотранспортного підприємства «Миколаївгаз» для створення інформаційної безпеки було прийнято рішення про запобігання витоку даних і захисту від небезпечного програмного забезпечення, також було придбано комплекс послуг ситуаційних центрів із інформаційної безпеки підприємства.

Такий центр забезпечить відповідність вимогам щодо критично важливих об'єктів інформаційної й комунікаційної структури у сфері інформаційної безпеки, що відповідає законодавчим нормам, та супроводження захисних засобів мережі інформаційної безпеки та фінішних точок газотранспортного підприємства «Миколаївгаз».

Розроблена програма шляхів діяльності газотранспортного підприємства в сучасних конкурентних умовах цифровізації, дозволить підвищити ефективність інноваційної діяльності акціонерного товариства «Миколаївгаз» та зайняти високу позицію на міжнародному рівні серед газотранспортних лідерів.

Для покращення ефективності інноваційної діяльності необхідно враховувати її ключові показники: зниження експлуатаційних витрат проєктів завдяки використанню інноваційних технологій, скорочення питомих ввитрат паливно-енергетичних ресурсів на власні технологічні потреби та втрати, частота нещасних випадків у виробничому процесі, приріст кількісних показників використання патентів і ліцензій, скорочення викидів газів у CO₂-еквівалент, підвищення продуктивності праці [49].

Доцільно розробити дві програми підвищення ефективності діяльності газотранспортного підприємства «Миколаївгаз» – одна стосуватиметься інноваційної діяльності компанії, інша – інноваційної (див. рис. 3.15).

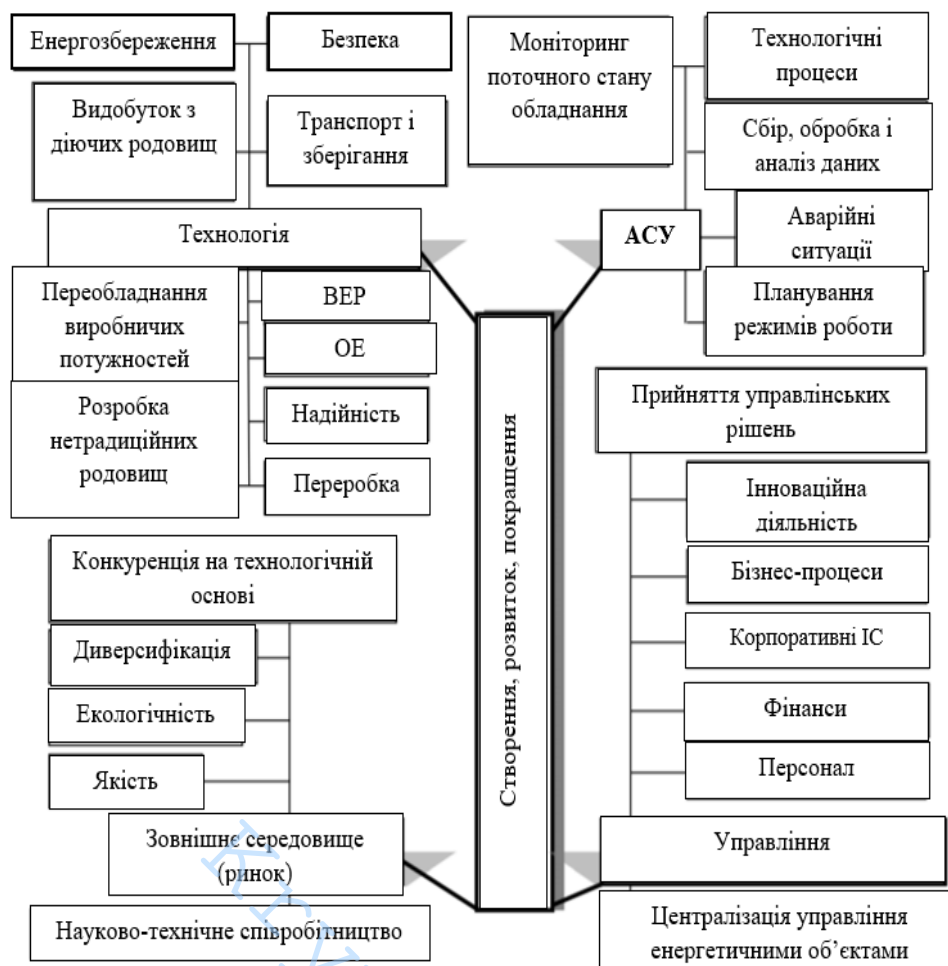

Рис. 3.15. Пріоритетні напрямки підвищення ефективності інноваційної діяльності акціонерного товариства «Миколаївгаз»

Для розробки новітніх технологій, впровадження інновацій у діяльність підприємства, утримання позицій при швидкому розвитку науково-технічного прогресу газотранспортне підприємство «Миколаївгаз» має вкладати велику долю коштів, тому підвищення ефективності інвестиційної діяльності компанії вкрай важливе для розвитку не тільки інноваційної складової акціонерного товариства «Миколаївгаз», а для усього підприємства в цілому. Інструментарій підвищення продемонстрований на рис. 3.16.

Акціонерне товариство «Миколаївгаз», у порівнянні з багатьма українськими й міжнародними газотранспортними компаніями, являє собою одного із найбільших інвесторів у капітальні вкладення, щоб забезпечити свій розвиток.

Проте показник стійкості результатів фінансової діяльності підприємства забезпечується товариством відносно невеликими обсягами капітальних інвестицій на 1 тону транспортування [74].

Тобто, діяльність газотранспортного підприємства «Миколаївгаз» у напрямку підвищення ефективності інноваційно-інвестиційної програми підприємства не нова, а здійснюється постійно і у перспективі також.

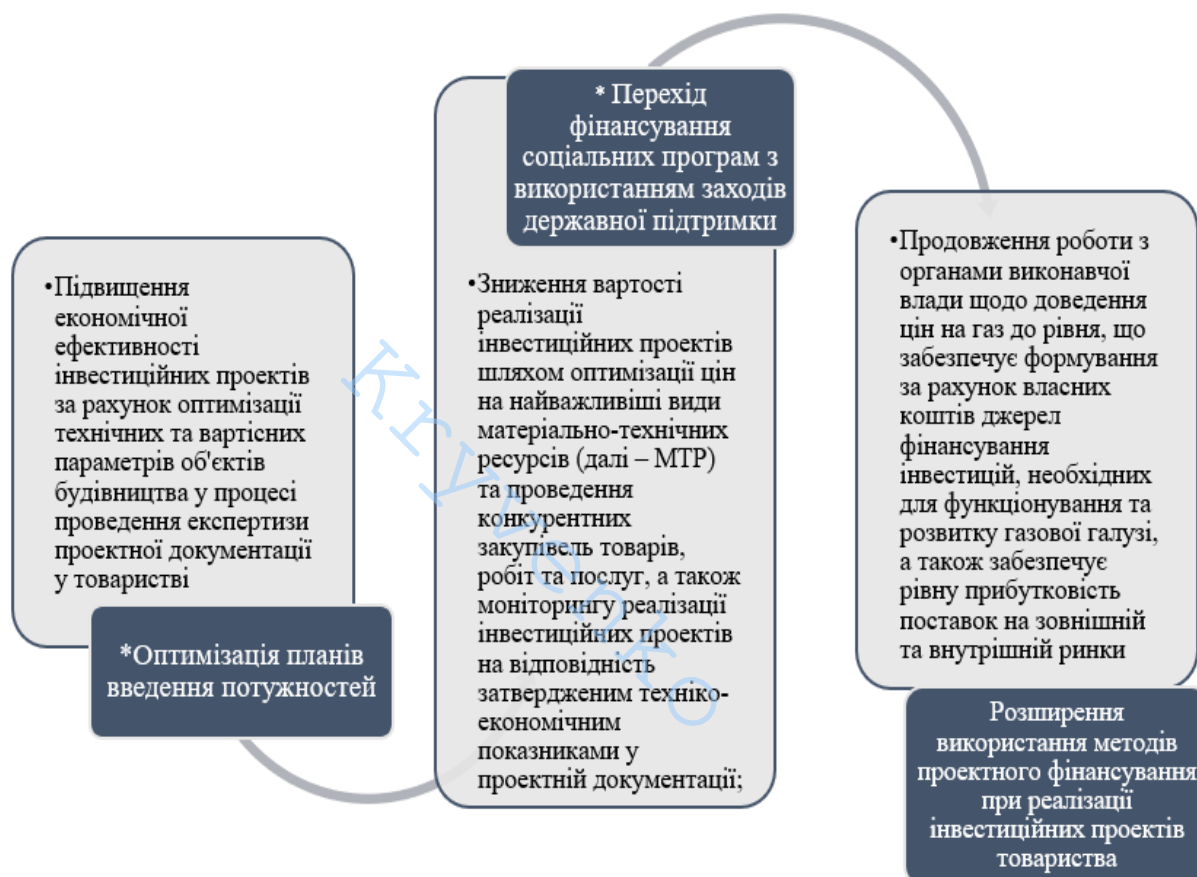

Рис. 3.16. Шляхи підвищення ефективності інвестиційної діяльності акціонерного товариства «Миколаївгаз»

Активна модернізація всіх векторів інноваційно-інвестиційної діяльності акціонерного товариства «Миколаївгаз» забезпечує підприємство конкурентоспроможністю і довгою перспективою, що являє собою запоруку успіху в реалізації стратегічної мети – становлення газотранспортного підприємства «Миколаївгаз», як лідера на глобальному енергетичному майданчику.

3.3. Економічне обґрунтування результативності реалізації запропонованих заходів на ПАТ «Миколаївгаз»

Проведене дослідження інноваційно-інвестиційної діяльності акціонерного товариства «Миколаївгаз» дало змогу розробити методичні підходи і рекомендації для впровадження напрямів розвитку управління інноваційно-інвестиційної діяльності газотранспортного підприємства.

Механізм розвитку інноваційно-інвестиційної діяльності акціонерного товариства «Миколаївгаз» тлумачать використання 3 підходів до її менеджменту: системний, ситуаційний й процесний, та в той же час на покращення 3 складових менеджменту: система менеджменту газотранспортного підприємства, інструментів керування компанії ,бізнес-процесів менеджменту газотранспортної компанії.

Фактором негативного впливу не тільки на інноваційно-інвестиційну діяльність акціонерного товариства «Миколаївгаз», а й на господарську діяльність в цілому виступає процес витоку газу на ГРП і ШРП Миколаївської області, що тягне за собою зниження ефективності інвестиційної й інноваційної діяльності. Дана проблема, спричинена будівництвом великої кількості ГРП і ШРП на території Миколаївської області у 90-ті роки – часи розбудови незалежної України, коли будувались заводи і фабрики, великі підприємства, у села та селища міського типу почали проводити газопроводи, відбувалось будівництво квартирних будівель, що тягло за собою створення ГРП і ШРП в цих районах .

Проте майже більшість заводів, фабрик, великих підприємств припинили свою діяльність і не користуються послугами газотранспортного підприємства «Миколаївгаз», через це на цих ділянках ГРП і ШРП може відбуватись витік газу, що потягне за собою колосальні витрати для компанії. Також ГРП і ШРП на цих територіях обслуговуються компанією, що є витратною частиною для товариства так, як виплачується заробітна плата працівникам, що здійснюють

технічний огляд даних ГРП і ШРП, відбувається знос обладнання, за допомогою якого здійснюється обслуговування та ін.

На території Миколаївської області значна кількість ГРП і ШРП, які не виконують своїх прямих функціональних обов'язків, проте несуть великі втрати для господарської діяльності підприємства, керівництву газотранспортного підприємства «Миколаївгаз» слід застосувати один із підходів підвищення ефективності інноваційно-інвестиційної діяльності, що є цілком доцільним для даного питання.

Вирішенням цієї проблеми і, тим самим, шляхом до підвищення ефективності інноваційно-інвестиційної діяльності виступає один із запропонованих напрямів покращення – оптимізація газотранспортних мереж на території області [88]. Практичне застосування даного методу проходить за допомогою таких основних принципів (рис. 3.18).

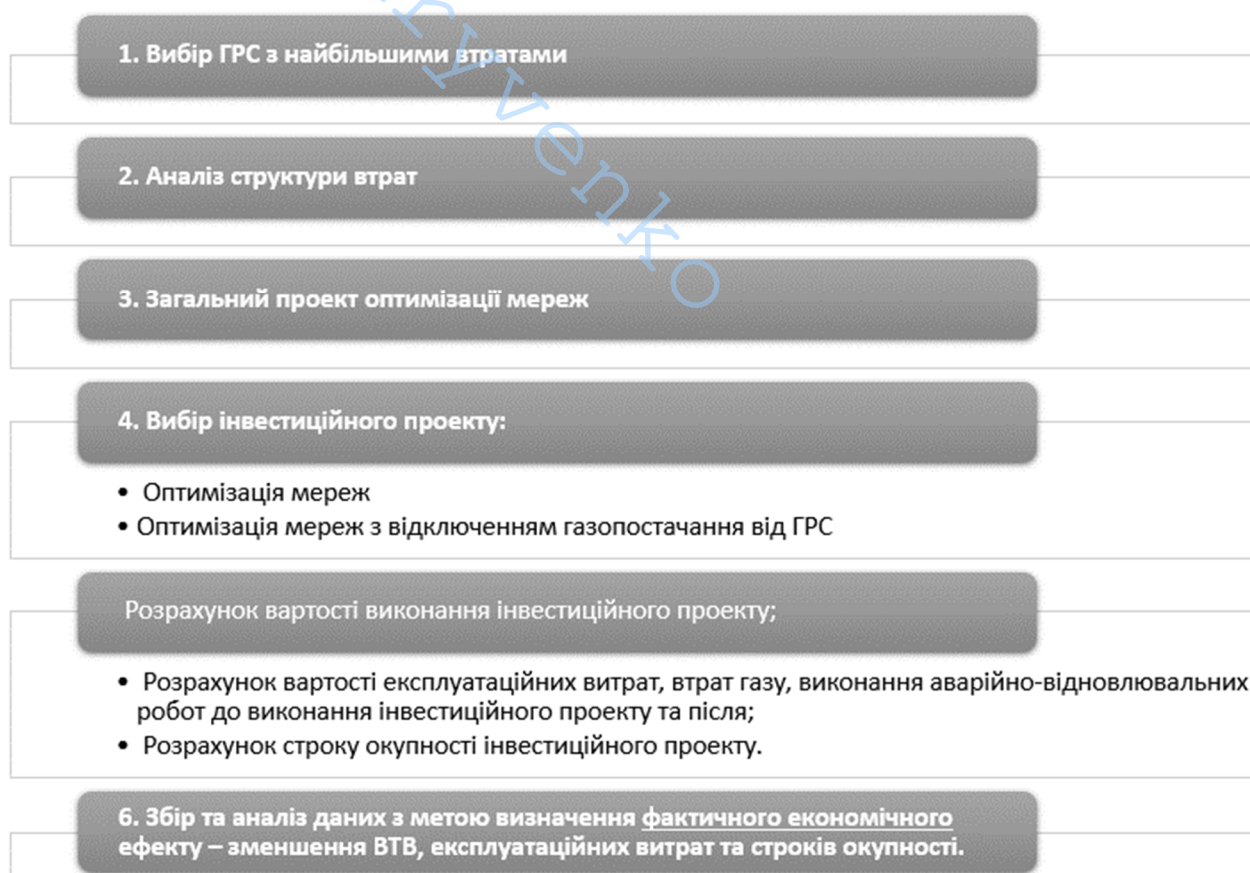

Рис. 3.18. Основні етапи впровадження методу оптимізації мереж

Фактор витоку газу у діяльності акціонерного товариства «Миколаївгаз» найбільше прослідковується в таких містах– Вознесенськ і Первомайськ. Прорахунок проектів з оптимізації мереж по кожному із напрямів допоможе наглядно прослідкувати ефективність застосування даного методу на інноваційну, інвестиційну й господарську діяльність газотранспортного підприємства «Миколаївгаз» в цілому. У таблиці 3.1 продемонстровано інвестиційні проекти , їх об'єкти, доцільність та ефективність реалізації даного методу скорочення витоку газу- оптимізації мереж.

Таблиця 3.1

Інвестиційні проекти оптимізації мереж акціонерного товариства
«Миколаївгаз»

Підприємство	ГРС	Об'єкт	Доцільність	Зменшення ВТВ
				тис.м3/рік
АТ Миколаївгаз	ГРС Вознесенськ	Зміна категорійності газопроводу високого тиску 1(першої) категорії та 2 (другої) категорії на газопровід середнього тиску в м. Вознесенські протяжністю км.	Зменшення ВТВ та експлуатаційних витрат для обслуговування	1,18
АТ Миколаївгаз	ГРС Вознесенськ	Виведення з експлуатації 3 ШРП та 2 ГРП м. Вознесенськ	Зменшення ВТВ в кількості м ³ на місяць та відсутність експлуатаційних витрат для обслуговування	28,620
АТ Миколаївгаз	ГРС Вознесенськ	Виведення з експлуатації 2 ШР та 2 ГРП м. Вознесенськ	Зменшення ВТВ та відсутність експлуатаційних витрат для обслуговування	22,896

Для кращого розуміння процесу оптимізації мереж на території Миколаївської області необхідно графічно зобразити дані об'єкти та їх зміни (рис. 3.19).

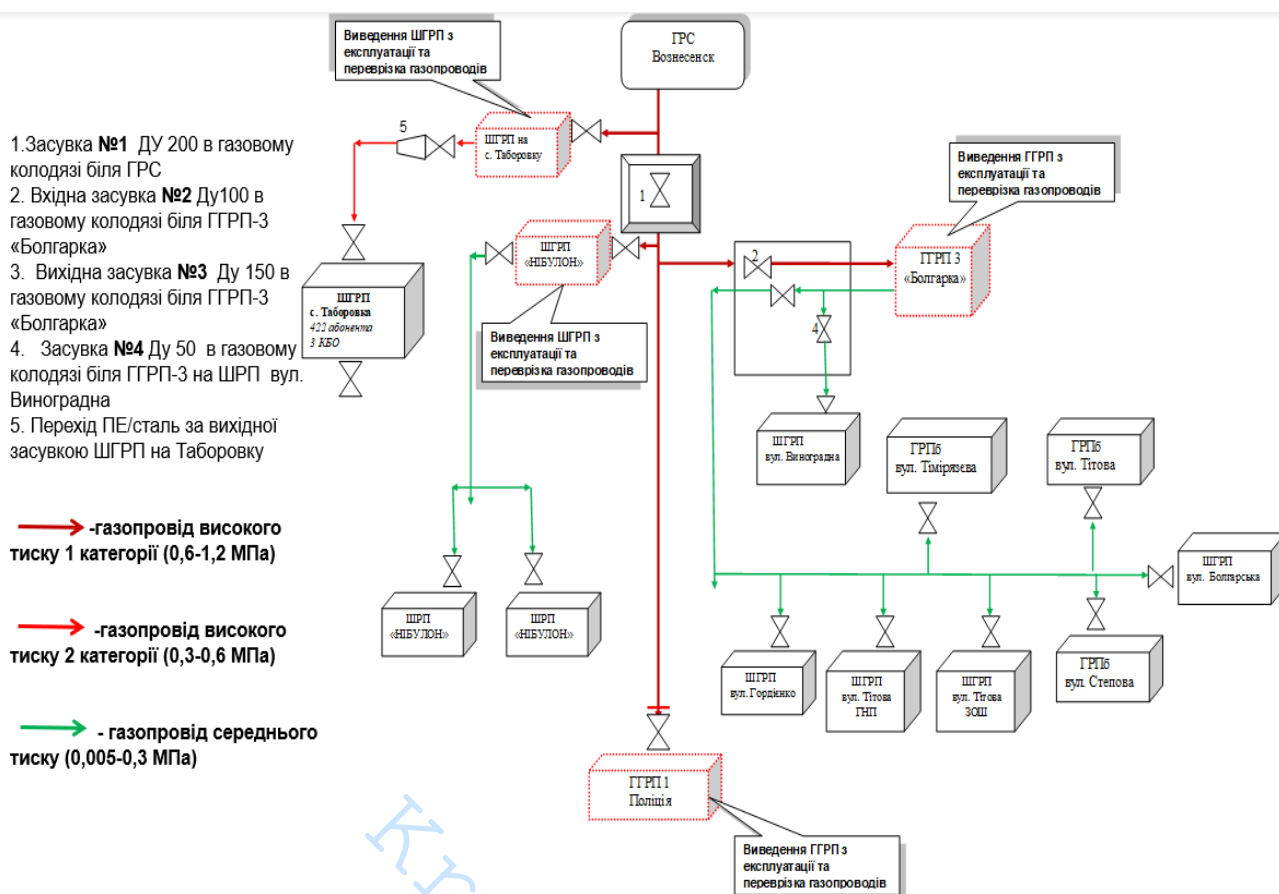

Рис. 3.19.Діюча схема постачання газу у м. Вознесенськ

Зміни, які відбулись при оптимізації однієї із мереж міста Вознесенська представлено в таблиці 3.2

Таблиця 3.2

Кількісні зміни при застосуванні методу оптимізації акціонерним товариством «Миколаївгаз»

Вид з'єднання	Кількість з'єднань до заміни	Кількість з'єднань після виведення з експлуатації
Фланцеве	48	8
Різьбове	53	0
Всього	101	8

Із даної таблиці видно, що відбулись значні зміни і видах діяльності в сторону скорочення, що є позитивним фактором для діяльності підприємства.

Для кращого розуміння процесу оптимізації мереж на території Миколаївської області необхідно графічно зобразити дані об'єкти та їх зміни (рис. 3.20).

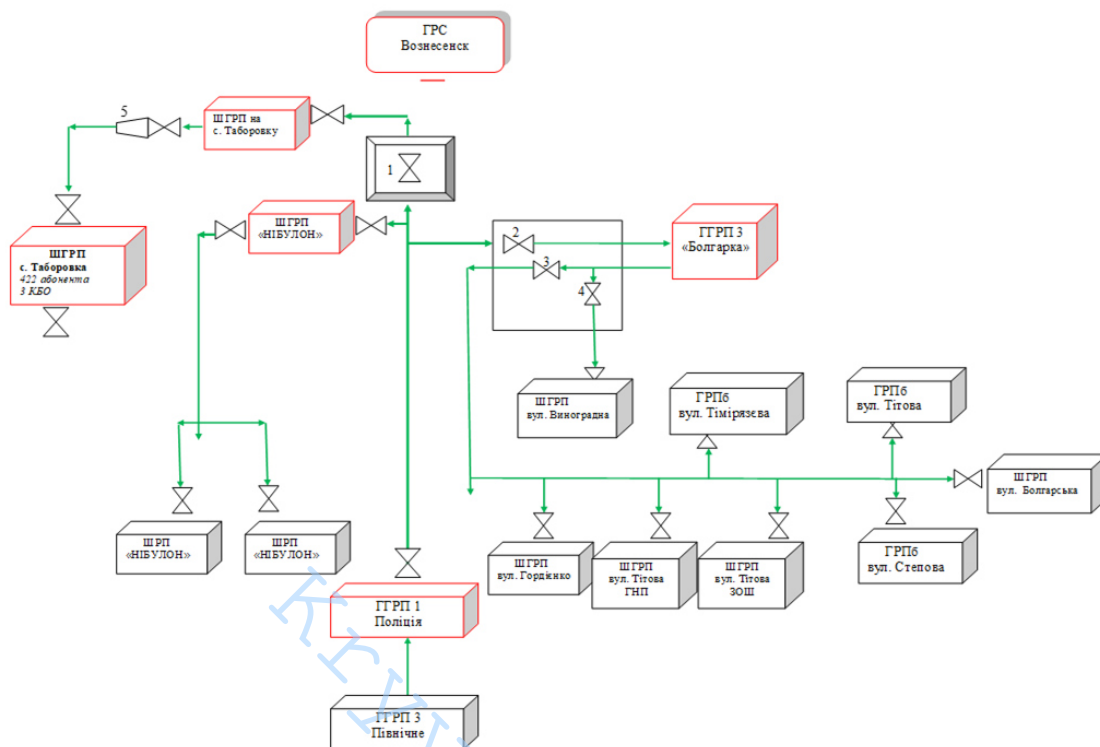

Рис. 3.20. Схема газопостачання при виведенні з експлуатації ШРП та ГРП акціонерним товариством «Миколаївгаз»

Зміни, які відбулись при оптимізації мережі міста Вознесенська представлено в таблиці 3.3.

Таблиця 3.3

Кількісні зміни при застосуванні методу оптимізації акціонерним товариством «Миколаївгаз» у місті Вознесенськ

Вид з'єднання	Кількість з'єднань до заміни	Кількість з'єднань після виведення з експлуатації
Фланцеве	52	8
Різьбове	62	0
Всього	114	10

Для комерційних підприємств, не датованих державою ціна за 1 куб газу становить 34, 2 грн, знаючи це, можна порахувати економію оптимізації мереж в

грошовому еквіваленті. Заміна категорійності високого тиску на середній тиск та вивід з експлуатації трьох ШГРП та двох ГРП дасть змогу зменшення ВТВ на 29,8тис.куб./рік.

$$E_{\text{втр.}} = \text{Зменшення ВТВ} * \text{ціна за 1 куб газу} \quad (3.1)$$

$$E_{\text{втр.}} = 29,8 * 34,2 = 1019,16 \text{ тис.грн}$$

Отже, завдяки оптимізації 3 мереж у місті Вознесенську газотранспортне підприємство «Миколаївгаз» зекономить коштів на суму 1 019 000 грн., які зможе вкласти у розробку новітніх технологій. Проте після оптимізації мереж виникла необхідність у перегляді гідравлічного розрахунку газопроводів в м. Вознесенськ м-он «Болгарка», та середнього тиску с. Таборовка. Також необхідне обов'язкове узгодження з ТОВ «Нібулон» з приводу зниження проєктного тиску. Виведення з експлуатації трьох ШГРП та двох ГРП може привести до недостатнього рівня тиску в кінцевих точках газопроводу.

За аналогією прорахуємо метод оптимізації мереж у місті Первоймаськ , що займає 2 місце за рівнем витрат (витоку газу) в Миколаївській області. У таблиці 3.4 продемонстровано інвестиційні проєкти , їх об'єкти, доцільність та ефективність реалізації методу скорочення витоку газу.

Таблиця 3.4

Інвестиційні проєкти оптимізації мереж акціонерного товариства
«Миколаївгаз»

Підприємство	ГРС	Об'єкт	Доцільність	Зменшення ВТВ
				тис.м3/рік
АТ Миколаївгаз	ГРС Кримка	Зміна категорійності St газопроводу високого тиску Г4 на газопровід середнього тиску Г2 до ст. Кам'яний Міст і с.Полтавка протяжністю 4,621км. Зміна категорійності St газопроводу високого тиску Г3 на газопровід середнього тиску Г2 до с. Катеринка і с. Кримка протяжністю 2,7км.	Зменшення ВТВ та відсутність експлуатаційних витрат для обслуговування	3,172

Продовження таблиці 3.4

АТ Миколаївгаз	ГРС Кримка	Виведення з експлуатації ГГРП 15800103 с. Кримка – 1 од, з встановленням взамін на вихід газопроводу н/т Г1 ШРП. Залишиться СКЗ. Виведення з експлуатації ГГРП 15800106 ст. Кам'яний Міст – 1 од. Виведення з експлуатації СКЗ на ГГРП 15800106 ст. Кам'яний міст – 1 од. Виведення з експлуатації ГГРП 15800107 с. Полтавка – 1 од. Залишиться СКЗ. Виведення з експлуатації ШГРП 15802050 с. Катеринка – 1 од.	Зменшення та відсутність експлуатаційних витрат для обслуговування 4 ГГРП і 3 ШГРП	39,347
-------------------	---------------	--	--	--------

Для кращого розуміння процесу оптимізації мереж на території Миколаївської області необхідно графічно зобразити дані об'єкти та їх зміни (рис. 3.21-3.22).

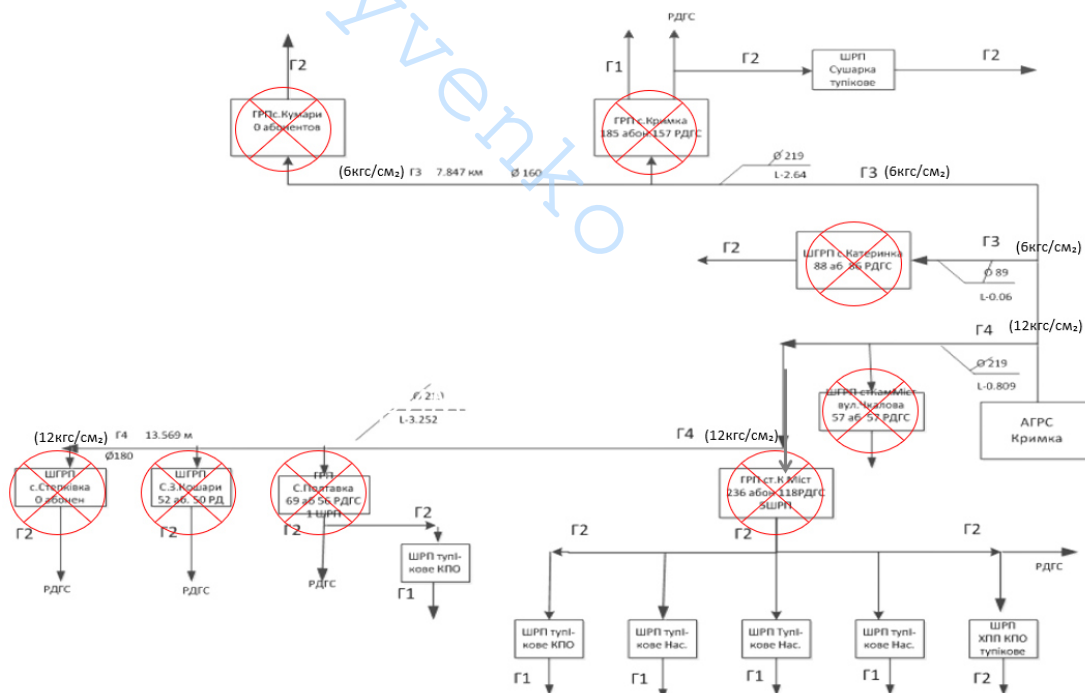

Рис. 3.21. Схема газопостачання від АГРС с.Кримка

Зміни, які відбулись при оптимізації мережі міста Первомайськ представлено в таблиці 3.5.

Таблиця 3.5

Кількісні зміни при застосуванні методу оптимізації акціонерним товариством «Миколаївгаз» у місті Первоймаськ

Показник	Од. вимір.	Характеристика системи газопостачання	
		До реконструкції	Після реконструкції
ГРС	од.	1	1
ГРП	од.	4	0
ШРП	од.	9	6
КБРТ	од.	524	524
Станція катодного захисту (СКЗ)	од.	4	3
Газопровід, Г4:	км	4,62	0
Газопровід, Г3:	км	24,13	0
Газопровід, Г2:	км	29,960	58,71
Газопровід, Г1:	км	0,440	0,44
Кількість споживачів	од.	649	649

Отже, зміна категорійності St газопроводу високого тиску Г4 на газопровід середнього тиску і виведення з експлуатації ГГРП дасть змогу зменшення ВТВ на 42,5 тис.куб./рік.

$$E_{\text{втр.}} = \text{Зменшення ВТВ} * \text{ціна за 1 куб газу} \quad (3.2)$$

$$E_{\text{втр.}} = 42,5 * 34,2 = 1453,5 \text{ тис.грн}$$

Можна зробити висновок, що завдяки виведенню з експлуатації ГГРП 15800103 с. Кримка – 1 од, з встановленням взамін на вихід газопроводу н/т Г1 ШРП і зміні категорійності St газопроводу високого тиску Г4 на газопровід середнього тиску Г2 до ст. Кам'яний Міст і с.Полтавка протяжністю 4,621км у Первомайському районі, газотранспортне підприємство «Миколаївгаз» зекономить коштів на суму 1 453 000 грн., які зможе вкласти у розробку новітніх технологій.

Загалом, завдяки застосуванню методу оптимізації мереж, акціонерне товариство «Миколаївгаз» зможе зменшити витрати майже на 2,5 млн.грн. і це тільки по двом містам області, що в свою чергу сприятиме підвищенню інноваційно-інвестиційної діяльності «Миколаївгаз», адже підприємство зможе більше інвестувати в розробку інновацій та навчання працівників.

Висновки до третього розділу

Однією із головних стратегічних цілей акціонерного товариства «Миколаївгаз» є виконання поставленого плану по транспортуванню газу, що визначається на першому етапі у тисячах кубометрів (натурально-речовинна форма), а потім і у фінансовій – на базі тарифів по транспортуванню природного газу. Основним фактором господарської діяльності акціонерного товариства «Миколаївгаз» виступає забезпечення найвищого ступеня якості газової продукції та надійності постачання, основою якого є виконання усіх вимог міжнародних стандартів.

Безумовно, управління ефективністю інструментів управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємства газотранспортної галузі має бути високою. Низька ефективність інструментів управління негативно б'є по ефективності управління газотранспортним підприємством загалом, ставить під загрозу газову безпеку, надійне газопостачання споживачів.

Ефективність інвестиційно-інноваційної діяльності акціонерного товариства «Миколаївгаз» доволі складний механізм, що значно залежить від ефективності використання виробничого устаткування, та вимагає розробки заходів для її підвищення. газотранспортного підприємства «Миколаївгаз»

З метою підвищення ефективності інвестиційно-інноваційної діяльності газотранспортного підприємства «Миколаївгаз» було розроблено комплексно-методичний інструмент, що складається із основних напрямків діяльності, як підвищити ефективність експлуатації устаткування акціонерного товариства «Миколаївгаз», що також зважає на виявлені слабкі сторони та проблеми в його експлуатації. Спрямованість акціонерного товариства «Миколаївгаз» на інноваційно-інвестиційний розвиток, формуючи методичний підхід підвищення ефективності використання газотранспортного устаткування, стане критерієм забезпечення раціональності, оптимальності й ефективності розроблених заходів, адже ,відповідатиме вимогам газотранспортного підприємства «Миколаївгаз у техніко-технологічній галузі розвитку.

У 2021 році одним із найважливіших шляхів підвищення ефективності інвестиційно-інноваційної діяльності акціонерного товариства «Миколаївгаз» стала цифрофізація послуг газопостачання.

Підприємством було розроблено мобільний додаток та веб-сторінка, де відслідкувати будь-яку операцію газопостачання можна в один клік. Це спростувало роботу усіх відділів операційної, адміністративної, інноваційної й інвестиційної діяльності газотранспортного підприємства «Миколаївгаз» тим самим підвищуючи ефективність всієї господарської діяльності компанії.

Активна модернізація всіх векторів інноваційно-інвестиційної діяльності акціонерного товариства «Миколаївгаз» забезпечує підприємство конкурентоспроможністю і довгою перспективою, що являє собою запоруку успіху в реалізації стратегічної мети – становлення газотранспортного підприємства «Миколаївгаз», як лідера на глобальному енергетичному майданчику. Проведене дослідження інноваційно-інвестиційної діяльності акціонерного товариства «Миколаївгаз» дало змогу розробити методичні підходи і рекомендації для впровадження напрямів розвитку управління інноваційно-інвестиційної діяльності газотранспортного підприємства.

Фактором негативного впливу не тільки на інноваційно-інвестиційну діяльність акціонерного товариства «Миколаївгаз», а й на господарську діяльність в цілому виступає процес витоку газу на ГРП і ШРП Миколаївської області, що тягне за собою зниження ефективності інвестиційної й інноваційної діяльності. Вирішенням цієї проблеми і, тим самим, шляхом до підвищення ефективності інноваційно-інвестиційної діяльності виступає один із запропонованих напрямів покращення – оптимізація газотранспортних мереж на території області. Загалом, завдяки застосуванню методу оптимізації мереж, акціонерне товариство «Миколаївгаз» зможе зменшити витрати майже на 2,5 млн.грн. і це тільки по двом містам області, що в свою чергу сприятиме підвищенню інноваційно-інвестиційної діяльності «Миколаївгаз», адже підприємство зможе більше інвестувати в розробку інновацій та навчання працівників.

ВИСНОВКИ

Важливість надійної оцінки проєктів, як інноваційної, так і інвестиційної спрямованості при обґрунтуванні рішень про інвестиції у сфері проєктної діяльності, набуває особливої значимості, як одного з факторів організації необхідних обставин для забезпечення сталого розвитку інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства.

Дане дослідження продемонструвало, що застосування цифрових технологій під час управління господарською діяльністю на мікрорівні, мезо- і на рівні макросередовища економічної системи, на основі узгодження інтересів та дій за умови єдиного інформаційного простору, дозволить зменшити тривалість прийняття управлінського рішення, зменшити витрати на умовах взаємовигідного партнерства, внаслідок чого вдасться отримати додатковий ефект і посилити конкурентні переваги підприємства.

Для сталого розвитку та посилення конкурентних переваг газотранспортного підприємства необхідно переходити на інноваційний (цифровий) рівень управління, робити пріоритетним розвиток цифровізації в бізнес-середовищі компанії.

Цифрові технології сприятливо відобразяться на підвищення ефективності управління інвестиційно-інноваційної діяльністю підприємства газової спрямованості, що в цілому позитивно позначиться на економічній ефективності всього підприємства.

Зміни, які відбуваються в економічному й соціальному середовищі, в господарській діяльності, в організації, спонукають до розробки методології створення системи управління інноваційно-інвестиційною діяльністю. Система управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємства виступає підсистемою менеджменту організації, яка здійснюючи забезпечення формування і введення в експлуатацію нововведень і враховуючи поточні й стратегічні завдання підприємства, розглядається як стратегічне керування нею.

Методи оцінювання ефективності, а також зміст цих методів зумовлений генезисом і подальшим розвитком, що вимагає розглядати як зарубіжні, так і вітчизняні практики у сфері оцінки ефективності інноваційно-інвестиційних проєктів.

Акціонерне товариство «Миколаївгаз» є публічним, основним вектором діяльності якого є забезпечення безперервного постачання газових продуктів для населення міста Миколаєва та всієї його області, своєчасний розрахунок із споживачами та постачальниками газу, своєчасне управління газопостачальними режимами, а також забезпечення реалізації автоматизовано-цифровізованих систем обліку газових продуктів та ін.

Підприємство «Миколаївгаз» вважає інноваційні технології інструментом підвищення ефективності роботи товариства і абсолютно відкрите до їх розробки і впровадження.

Цілком вірогідно стверджувати, що акціонерне товариство «Миколаївгаз» має високі показники рівня фінансового ризику, що продемонстровано перевищенням нормативно значення показника концентрації залученого капіталу у 2018-2020 роках. Тобто, компанія має активів менше, ніж боргових зобов'язань і це може призвести до банкрутства.

Акціонерне товариство «Миколаївгаз» має достатньо власних фінансових коштів, щоб фінансувати необоротні активи і певну частину оборотних, про свідчать позитивні показники коефіцієнту маневреності власних коштів підприємства протягом 2018-2020 років. Але показник зменшувався у ці роки, тож товариству слід діяти, збільшуючи частку власних коштів. Така стратегія сприятиме збільшенню суми власних оборотних коштів, що відобразиться на збільшенні даного показнику.

Можна зробити висновок, що вартість нематеріальних активів за залишковою вартістю зростала протягом досліджуваного періоду, що свідчить про скорочення основних фондів та зменшення фонду амортизації для оновлення даних активів. Хоча вартість і зростала, показник має невеликі значення, тому акціонерне товариство «Миколаївгаз» повинно здійснювати

модернізацію інновацій, оновлювати інформаційне забезпечення і тд.

Акціонерне виробництво «Миколаївгаз» застосовує інноваційні методи навчання і розвитку для працівників для підвищення їх кваліфікації і тим самим створюючи їх знаннями підґрунтя для розробок новітніх технологій.

З кожним роком чистий дохід від реалізації продукції і послуг на підприємстві «Миколаївгаз», що є позитивною тенденцією не тільки для інноваційно-інвестиційної діяльності, а й для всієї господарської діяльності в цілому. Однією із головних стратегічних цілей акціонерного товариства «Миколаївгаз» є виконання поставленого плану по транспортуванню газу, що визначається на першому етапі у тисячах кубометрів (натурально-речовинна форма), а потім і у фінансовій – на базі тарифів по транспортуванню природного газу. Основним фактором господарської діяльності акціонерного товариства «Миколаївгаз» виступає забезпечення найвищого ступеня якості газової продукції та надійності постачання, основою якого є виконання усіх вимог міжнародних стандартів.

Ефективність інвестиційно-інноваційної діяльності акціонерного товариства «Миколаївгаз» доволі складний механізм, що значно залежить від ефективності використання виробничого устаткування, та вимагає розробки заходів для її підвищення. газотранспортного підприємства «Миколаївгаз»

Безумовно, управління ефективністю інструментів управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємства газотранспортної галузі має бути високою.

З метою підвищення ефективності інвестиційно-інноваційної діяльності газотранспортного підприємства «Миколаївгаз» було розроблено комплексно-методичний інструмент, що складається із основних напрямків діяльності, як підвищити ефективність експлуатації устаткування акціонерного товариства «Миколаївгаз», що також зважає на виявлені слабкі сторони та проблеми в його експлуатації. Спрямованість акціонерного товариства «Миколаївгаз» на інноваційно-інвестиційний розвиток, формуючи методичний підхід підвищення ефективності використання газотранспортного устаткування, стане критерієм

забезпечення раціональності, оптимальності й ефективності розроблених заходів, адже ,відповідатиме вимогам газотранспортного підприємства «Миколаївгаз у техніко-технологічній галузі розвитку.

У 2021 році одним із найважливіших шляхів підвищення ефективності інвестиційно-інноваційної діяльності акціонерного товариства «Миколаївгаз» стала цифровізація послуг газопостачання. Активна модернізація всіх векторів інноваційно-інвестиційної діяльності акціонерного товариства «Миколаївгаз» забезпечує підприємство конкурентоспроможністю і довгою перспективою, що являє собою запоруку успіху в реалізації стратегічної мети – становлення газотранспортного підприємства «Миколаївгаз», як лідера на глобальному енергетичному майданчику.

Підприємством було розроблено мобільний додаток та веб-сторінка, де відслідкувати будь-яку операцію газопостачання можна в один клік. Це спростувало роботу усіх відділів операційної, адміністративної, інноваційної й інвестиційної діяльності газотранспортного підприємства «Миколаївгаз» тим самим підвищуючи ефективність всієї господарської діяльності компанії.

Фактором негативного впливу не тільки на інноваційно-інвестиційну діяльність акціонерного товариства «Миколаївгаз», а й на господарську діяльність в цілому виступає процес витоку газу на ГРП і ШРП Миколаївської області, що тягне за собою зниження ефективності інвестиційної й інноваційної діяльності. Вирішенням цієї проблеми і ,тим самим, шляхом до підвищення ефективності інноваційно-інвестиційної діяльності виступає один із запропонованих напрямів покращення – оптимізація газотранспортних мереж на території області.

Загалом, завдяки застосуванню методу оптимізації мереж, акціонерне товариство «Миколаївгаз» зможе зменшити витрати майже на 2,5 млн.грн. і це тільки по двом містам області , що в свою чергу сприятиме підвищенню інноваційно-інвестиційної діяльності «Миколаївгаз», адже підприємство зможе більше інвестувати в розробку інновацій та навчання працівників.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про інноваційну діяльність. Закон України від 04.07.2002 № 40-IV. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2002. № 36. URL: www.rada.gov.ua. (дата звернення 02.12.2021).
2. Конвенція про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами. Закон України від 16.03.2000 №1547-III (1547-14). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_060 (дата звернення 02.12.2021).
3. Питання Національної інвестиційної ради. Указ Президента від від 29.08.2016 № 365/2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/365/2016> (дата звернення 12.12.2021).
4. Про внесення змін до деяких законів України щодо усунення регуляторних бар'єрів для розвитку державно-приватного партнерства та стимулювання інвестицій в Україні: Закон України від 24.11.2015 р. № 817-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/817-19> (дата звернення 12.12.2021).
5. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скасування обов'язковості державної реєстрації іноземних інвестицій: Закон України від 31.05.2016 року № 1390-VIII URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/1390-19 (дата звернення 12.12.2021).
6. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо усунення бар'єрів для залучення іноземних інвестицій: Закон України від 23.05.2017 року № 2058-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2058-19> (дата звернення 13.12.2021).
7. Про внесення змін до Порядку надання приватним партнером державному партнеру інформації про виконання договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства: Постанова Кабінету Міністрів України від 2.09.2015 р. № 746. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/746-2015-п> (дата звернення 07.12.2021).
8. Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 12

квітня 2000 р. № 639: Постанова Кабінету Міністрів України від 04.02.2016 р. № 130. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/130-2016-п> (дата звернення 04.12.2021).

9. Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2011 р. № 232: Постанова Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2015 р. №713.URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/713-2015-п> (дата звернення 09.12.2021).

10. Про заохочення та захист інвестицій між Україною та фондом міжнародного розвитку ОПЕК: Угода від 5 грудня 2017 року № 2220-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/893_001-17 (дата звернення 11.12.2021).

11. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII. Дата оновлення: 18.12.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> (дата звернення 05.12.2021).

12. Амоша О. І., Антонюк В. П., Землянкін А. І. та Активізація інноваційної діяльності: організаційно-правове та соціально-економічне забезпечення: монографія / О. І. Амоша, В. П. Антонюк, А. І. Землянкін та ін. НАН України. Ін-т економіки промисловості. Донецьк, 2007. 328 с.

13. Андрієнко М. М., Чолак А. В. Значення інноваційно-інвестиційного розвитку для підвищення іміджу транспортного підприємства. *Причорноморські економічні студії*. 2020. Вип. 59-1. С. 86-91.

14. Ареф'єва О. В., Пілецька С. Т., Заболотна Д. В. Стратегічні ресурси забезпечення економічного потенціалу в контексті інтеграційно-диверсифікаційного розвитку підприємства. *Бізнес Інформ*. 2020. №11. С. 398–404. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-11-398-404>

15. Ареф'єва О.В., Вовк О.М., Очеретяна С.О. Методичні засади діагностування результативності модернізації підприємств в контексті реалізації інноваційного потенціалу. *Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія: Економічні науки*. 2020. Вип. 4 (149). С. 8-16

16. Ареф'єва О.В., Мягких І. М., Коваленко Н. Ю., Жам О. Ю., Попова Г. Ю. Механізм управління процесом забезпечення конкурентоспроможності

підприємства в умовах інформатизації економічних процесів. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2021. № 1. С. 302-310

17. Ареф'єва О.В. Пілецька С.Т., Резніченко Д.С. Стратегічне управління потенціалом інноваційного підприємства. *Інноваційні платформи управління економічними процесами в умовах цифровізації економіки*: кол. моногр. за ред. д.е.н., проф. Прохорової В.В. Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2020. 293 с. підр. 4.1 С. 183-194.

18. Ареф'єва О.В., Полоус О.В. Іновінг мотиваційного механізму компетентісно-професійного вдосконалення людського капіталу підприємства. *Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка*. 2020. Том 25. Випуск 6(85). С. 86-91. URL: <https://doi.org/10.32782/2304-0920/6-85-16>

19. Ареф'єва О.В. Реноваційні методи управління фінансово-економічною діяльністю підприємств. *Сучасна економіка: актуальні проблеми та перспективи розвитку*: колективна монографія під заг. ред. В.В. Прохорової. Харків: Смугаста типографія, 2014. С. 95-100.

20. Буркинський Б. В., Лазарева Є. В. Інноваційна стратегія у соціально-економічному розвитку регіону: наукове видання. Одеса: ІПРЕЕД НАН України, 2017, 140 с.

21. Бутенко О. А. Основні напрями та пріоритети інноваційної діяльності в Україні. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2016. № 3. С. 28–30.

22. Варченко О.М., Липкань О.В. Методичні підходи до оцінки інвестиційної діяльності. *Інноваційна економіка*. 2016. №3–4 (62). С. 29–38.

23. Василиця О.Б. Іноземне інвестування: загрози економічній безпеці України. *Економіко-правовий часопис*. 2016. Вип. 1. С. 12-22.

24. Вовк О. М. Формування системи управління інвестиційними ресурсами авіаційно-ремонтних підприємств. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2017. № 28. С. 217–219.

25. Вовк О.М. Детермінанти модернізації підприємств інфраструктурної сфери: теорія, методологія, практика. Київ:ФОП Маслаков, 2020. 480 с.

26. Вовк О.М. Імперативи модернізації підприємств: формування та імплементація. *Економічний вісник Національного гірничого університету*. 2020. Вип. 3(71). С. 197-203.

27. Вовк О.М., Ковальчук А.М., Комісаренко Я.І., Джулай А. В. Прибуток та рентабельність як детермінанти розвитку підприємства. *Modern Economics*. 2020. Вип. 21. С. 37-44.

28. Вовк О.М., Ареф'єва О.В., Посипайко Є.А. Інтенсифікація формування матеріально-технічного забезпечення підприємства в умовах неоіндустріальної модернізації. *Економічний вісник Національного гірничого університету*. 2020. Вип. 2 (70). С. 123-131.

29. Вовк О.М., Борисюк І.О. Інвестиційне забезпечення стратегічного розвитку потенціалу авіатранспортних підприємств. *Стійкий розвиток підприємств у міжнародному економічному просторі*: колективна монографія за заг. ред. О.В. Ареф'євої. Київ: НАУ, 2018. 364 с..

30. Вовк О.М., Борисюк І.О., Розвиток інтелектуального капіталу як конкурентної переваги підприємства. *Конкурентоспроможність підприємств у міжнародному цифровому просторі*: колективна монографія за заг. ред. О.В. Ареф'євої. Київ: НАУ, 2019. 342 с.

31. Вовк О.М., Долгополова Ю.А. Управління ефективністю інноваційного оновлення основних засобів авіапідприємств. *Приазовський економічний вісник*. 2019. №6(17). С. 106-110 URL: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2019-6-20>.

32. Вовк О.М., Дудік А.О. Управління потенціалом розвитку підприємства: стратегічний підхід. *Економічний простір*. № 162, 2020. С. 121-129.

33. Вовк О.М., Ковальчук А.М., Кривенко В.О. Концептуальні основи забезпечення ефективності інвестиційної діяльності транспортних підприємств. *Вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Економіка і менеджмент»*. 2020. № 42. С. 50-54.

34. Вовк О.М., Ковальчук А.М., Гончарова Н. С. Адаптивні технології ресурсного забезпечення інноваційної діяльності підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2020. Вип. 42. С. 151-155.

35. Вовк О.М., Кривенко В.О. Дослідження інноваційно-інвестиційних умов модернізації підприємств інфраструктурної сфери. *Економіка і суспільство*. 2021. № 26. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-26-20>

36. Вовк О.М., Литвин Н.Ю., Долгополова Ю.А. Інвестиційне забезпечення модернізаційного розвитку підприємств в умовах неотехнологічного укладу. *Управління економічними системами та процесами в умовах глобалізаційних трансформацій: монографія/ за редакцією В. В. Прохорової*. Харків, 2020. 297 с.

37. Вовк О.М., Мазур А.М. Аналіз здійснення державних запозичень в Україні. *Економічний аналіз*. 2015. Том 21. С.231-238

38. Вовк О.М., Тульчинська С.О. Еволюція поняття модернізації економічних систем в контексті інноваційного розвитку. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2018. №6 (264) С. 284-289

39. Волощук Л.О. Інноваційний розвиток промислового підприємства: сутність та проблеми аналітичного забезпечення в умовах індикативного управління. *Бізнес Інформ*. 2014. № 11. С. 75–79.

40. Гладка Д.О. Методики аналізу ефективності інвестиційної діяльності. Матеріали «XLVI Науково-технічна конференція підрозділів Вінницького національного технічного університету»: матеріали конференції (Вінниця, 22–24 березня 2017 р.).Вінниця, 2021р. URL: https://conferences.vntu.edu.ua/public/files/1/fm_2017_netpub.pdf#page=303. (дата звернення 12.12.2021).

41. Деньга С.М. Концепція інформаційно-аналітичного забезпечення управління ефективністю вкладень капіталу в підприємницьку діяльність. *The genesis of genius. Scientific and educational journal*. №5 (1) 2015, р. 37–40.

42. Дідченко О. І., Ткачук А.В. Сутність поняття «інноваційний розвиток» підприємства. *Економічний вісник ДВНЗ «Український державний*

хіміко-технологічний університет». 2015. № 2. С. 36–41.

43. Задоя А.О. Міжнародна інвестиційна діяльність: навчальний посібник. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 122 с.

44. Капітан І. Формування інноваційного потенціалу й управління його розвитком. *Актуальні проблеми економіки*. 2016. №12. С. 130–137.

45. Капранова Л.Г. Вплив інтелектуальної власності на інноваційний розвиток промислового підприємства. *Вісник Приазовського державного технічного університету. Серія: Економічні науки*. 2015. Вип. 29. С. 367–376. — URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VPDTU_ek_2015_29_53 (дата звернення 12.12.2021)..

46. Ключник А.В., Білозерцева І.О. Теоретичний аналіз поняття «збут» та його функцій. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Економічні науки*. 2014. Випуск 6. С. 188-191.

47. Ковальчук А. М. Аналіз передумов мотиваційного управління економічною безпекою підприємств машинобудівної галузі. *Бізнес Інформ*. 2020. №11. С. 256-262

48. Коломієць Н.О., Коломієць О.П. Аналіз інвестиційної діяльності підприємства. 2017. URL: http://repository.hdzva.edu.ua/jspui/bitstream/repoHDZVA/396/1/Kolomiiets_Analysis_of_investment_2017.pdf.

49. Командровська В.Є., Кривицька Н.Ю., Домашевська К.І. Інноваційний потенціал підприємства та розвиток його складових у посткризовий період. *Вісник Одеського національного університету*. 2014. Т. 19, Вип. 2(3). С. 148–152.

50. Кривов'язюк І. В. Теоретичні засади управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємства. *Економічний форум*. 2016. № 4. С. 288–297.

51. Кривов'язюк І.В. Функціонування та розвиток підприємств в умовах кризи: системно-аналітичний підхід: монографія. Луцьк: ЛНТУ, 2012. 392 с.

52. Лагоцька Н.З. Уточнення змісту та актуальні принципи збутової політики збутової політики підприємства. *Бізнес Інформ*. 2014. №5. С. 302-305

53. Левандівський О.Т. Теоретичні засади інвестиційної діяльності. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2016. Том 1, вип. 12. С. 98-104.
54. Левицький В.В., Суханова І.Ю. Інноваційний розвиток як елемент стратегічного забезпечення системи управління фінансово-економічною безпекою підприємства. *Науковий вісник Буковинського державного фінансово-економічного університету. Економічні науки*. 2014. Вип. 26. С. 89–94. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvbdfa_2014_26_12.
55. Матрос О.М. Аналіз інвестиційної діяльності підприємств: теорія та методологія: автореф. дис... канд. екон. наук: 08.00.09. Національна академія статистики, обліку та аудиту. К., 2011. 22 с.
56. Микитюк П. Інноваційний розвиток промислового підприємства. *Економічний аналіз*. 2013. Т. 12(3). С. 339–343.
57. Орехова К.В. Дослідження економічної сутності та змісту поняття «інновація». *Культура народів Причорномор'я*. 2013. № 256. С. 81–85.
58. Орехова К.В. Формування інвестиційної стратегії підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2014. № 21 С. 14–17.
59. Офіційний сайт Державної служби статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 05.11.2019).
60. Офіційний сайт ПАТ «Миколаївгаз». URL: <https://mk.104.ua/ua/informacija-pro-kompaniju/dijalnist-kompaniji/id/dijalnist-pat-mikolajivgaz-470#accordion-off>.
61. Пілецька С.Т., Ткаченко Є.В. Інноваційний потенціал підприємства в системі антикризового управління. *Облік і фінанси*, № 1 (87)' 2020. С. 178 – 184.
62. Пілецька С.Т., Ткаченко Є.В. Формування стратегії інноваційного розвитку підприємства. *Економічні студії*. Вип. 1 (27) 2020. С.146 – 151.
63. Пожуєва Т.О. Інноваційний розвиток підприємства в конкурентному середовищі. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності*. 2013. Вип. 1(2). С. 103–106.
64. Полінкевич О. Критерії розмежування понять «інновації»,

«інноваційний процес» та «інноваційний розвиток підприємства» в новій економіці. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2015. № 4. С. 31–36.

65. Потенціал інноваційного розвитку підприємства : монографія / За ред. С. Н. Козьменко. Суми: Ділові перспективи, 2015. 256 с.

66. Рубан В.В. Теоретичні основи визначення ефективності інвестиційної діяльності підприємств. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2016. Вип. 17. С. 93–96.

67. Рудь Л. П. Макроекономічні аспекти інвестиційної діяльності в Україні. *Комунальне господарство міст*. 2012. № 106. С. 128-132.

68. Скрипко Т. О. Інноваційний менеджмент: підручник. К. : Знання, 2019. 423 с.

69. Стан інвестиційної діяльності в Україні. Інформаційно-аналітичні матеріали щодо інвестиційного клімату в Україні за 2017 рік. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&tag=Стан%20інвестиційної%20діяльності%20в%20Україні>.

70. Суханова А. Інвестиційна діяльність підприємств в Україні. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. № 17. С. 750-754.

71. Тимощук О.М., Кучерук Г.Ю., Вовк О.М., Мельник О.В. Якість логістизації транспортних послуг: інвестиційний аспект. Київ:ТОВ «СІК ГРУП УКРАЇНА», 2020. 214с.

72. Ткаченко Т., Шевчук Н., Гончарук І. Напрямки оптимізації інвестиційної діяльності підприємства. *Агросвіт*. 2017. № 7. С. 45-48.

73. Топ-менеджери погіршили оцінку інвестпривабливості України. URL: <https://eba.com.ua/top-menedzhery-pogirshyly-otsinku-investpryvablyvosti-ukrayiny> (дата звернення 17.11.2019).

74. Тульчинська С.О. Перспективи та домінанти розвитку інтелектуально-інноваційної системи регіонів України: монографія. Херсон: Вид-во «ПП Вишемирський В.С.», 2014. 210 с.

75. Тульчинська С.О., Вовк О.М. Методичні засади оцінювання модернізаційного потенціалу підприємств інфраструктурної сфери. Вісник Хмельницького національного університету. *Економічні науки*. 2020. №1. С.245-250.

76. Тульчинська С.О., Вовк О.М. Методологічні засади модернізації підприємств інфраструктурної сфери. *Адаптивне управління підприємствами в умовах неотехнологічного відтворення*: колективна монографія за заг. ред. О.В. Ареф'євої Київ, НАУ, 2020. 260 с..

77. Турило А.М., Зінченко О.А., Турило А.А. Суспільний інноваційний розвиток і теоретико-методологічні підходи до визначення науково-практичної категорії «економічний менеджмент підприємств». *Актуальні проблеми економіки*. 2014. № 9. С. 60–64.

78. Федонін О. С., Рєпіна І.М., Олексюк О. І. Потенціал підприємства: формування та оцінка : навч. посіб. К. : КНЕУ, 2018. 316 с.

79. Філіппова С.В., Воронжак П.В. Інноваційний розвиток промислового підприємства як об'єкт стратегічного управління. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2014. № 3. С. 124–129.

80. Чухраєва Н.М. Інноваційний розвиток підприємства та забезпечення його ефективності та стійкості. *Бізнес Інформ*. 2014. № 6. С. 92–97.

81. Щелкунов В.І. Вовк О.М. Формалізація методичного забезпечення управління інвестиційними ресурсами підприємства. *Проблеми підвищення ефективності інфраструктури*. К: НАУ, 2011. Вип. 31. С. 41–48.

82. Arefieva O, Piletska S, Khaustova V, Poberezhna Z, Zyz D. Monitoring the economic stability of the company's business processes as a prerequisite for sustainable development: investment and security aspects. *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science*. IOP Publishing. 2021. Vol. 628. No. 1. pp. 12-42

83. Arefieva O.V., Piletska S.T., Miahkykh I.M., Arefiev S.O. Development Of The Innovation Activity Of Enterprises In The Digital Economy. *International Journal of Advanced Science and Technology*, Vol. 29, No. 8s, 2020, pp. 2304-2311.

URL: <http://serisc.org/journals/index.php/IJAST/article/view/14703/7492> (дата звернення 07.12.2021).

84. Arefieva O.V., Piletska S.T., Miahkykh I.M., Arefiev S.O. Development Of The Innovation Activity Of Enterprises In The Digital Economy. *International Journal of Advanced Science and Technology*, Vol. 29, No. 8s, 2020, pp. 2304-2311.

URL: <http://serisc.org/journals/index.php/IJAST/issue/view/278> (дата звернення 07.12.2021).

85. G. Kucheruk, O. Vovk, N. Kovalenko, V. Romakh, V. Shevchenk Modernization processes development in the implementation of intellectual capital in a crisis. *Estudios de Economía Aplicada*. Vol. 39 No. 9. 2021: *Special Issue: Development of a Market Economy in the context of the Global Financial Crisis*. URL: <http://ojs.ual.es/ojs/index.php/eea/issue/view/324> Pp. (дата звернення 07.12.2021).

86. Korytko T., Piletska S, Arefieva O, Pidhora Ye, Pryimakova Yu. Formation of organizational and economic mechanism of motivation of increase of investment activity of the enterprise. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. № 4 (35). 2020. 418-425. URL:10.1088/1755-1315/628/1/012042. (дата звернення 07.12.2021).

87. O. Vovk, M. Kravchenko, O. Popelo, S. Tulchynska, M. Derhaliuk Modeling the choice of the innovation and investment strategy for the implementation of modernization potential. *Transactions on systems and control*. Vol. 16, 2021. Pp. 430-438. URL: <https://wseas.com/journals/sac/2021.php>, <https://doi.org/10.37394/23203.2021.16.38> (дата звернення 07.12.2021).

88. Olena Arefieva, Olga Polous, Volodymyr Arefiev, Yuri Kopcha, Sandeep Kumar Gupta. Intellectualization Of Human Capital Development In Digital Economics. *International Journal of Advanced Science and Technology*, Vol. 29, No. 8s, (2020), pp. 2297-2303. <http://serisc.org/journals/index.php/IJAST/issue/view/278> (дата звернення 07.12.2021).

89. Piletska S., Tkachenko Y. Financial potential of implementation of investment activity. *Proceedings of the International Scientific and Practical Internet*

Conference «*Business Intelligence: Models, Methods And Techniques*». March 3-5, 2021. K. : NAU, 2021. pp. 49 – 51

90. S. Tulchynska, O. Popelo, O. Vovk, B. Dergaliuk, I. Kreidych, T. Tkachenko. The Resource Supply of Innovation and Investment Strategies of the Microeconomic Systems Modernization in the Conditions of Digitalization. *Transactions on environment and development*. Vol. 17, 2021. pp. 819-828. URL: <https://wseas.com/journals/ead/2021.php>. (дата звернення 07.12.2021).

91. S. Tulchynska, O. Vovk, O. Popelo, S. Saloid, O. Kostyunik. Innovation and investment strategies to intensify the potential modernization and to increase the competitiveness of microeconomic systems. *International Journal of Computer Science and Network Security*, VOL.21 No.6, June 2021, pp. 161-168. URL: http://paper.ijcsns.org/07_book/202106/20210622.pdf. (дата звернення 07.12.2021).

92. Danilova N.V. International strategic economic partnership between Ukraine and EU on renewable energy market: the nature and direction. *Foreign trade, economics, finance, law*. 2012. №4. P. 57-60.

93. Khudolei, V., Bespalov, M., Tulchynska, S., Tulchinsky, R., & Kholiavko, N. Fiscal stimulation of spatial development: the EU countries'cases. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*, 2021. №1(36), 124-132.

94. Kryvovyazyuk I.V., Volynchuk Yu. V., Pushkarchuk I. M. Methodological approach to the efficiency evaluation of innovative processes in logistical activity of enterprises. *Actual Problems of Economics* 2015. Vol. 174, Issue 12, Pages 408 – 414.

95. Melnyk A.G. Foresight Model of Innovation and Technological Development in Economic Systems. *Бізнес Інформ*. 2014. № 8. С. 88–94. URL http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2014_8_16. (дата звернення 07.12.2021).

96. Palyvoda Olena, Karpenko Oksana, Bondarenko Olena, Bonyar Svitlana and Bikfalvi Andrea. Influence of network organizational structures on innovation activity of industrial enterprises. *Problems and Perspectives in Management*, 2018. 16(3), 174-188.

97. Revko, A., Butko, M., Popelo, O. Methodology for assessing the influence of cultural infrastructure on regional development in Poland and Ukraine. *Comparative Economic Research*, 2020 23 (2), pp. 21-39

98. S&P повысил кредитный рейтинг Украины. URL: <https://finance.liga.net/ekonomika/novosti/sp-povysil-kreditnyy-reyting-ukrainy> (дата звернення 10.11.2019).

99. Shkarlet, S., Kholiavko, N., & Dubyna, M.. Information Economy: Management of Educational, Innovation, and Research Determinants. *Marketing and Management of Innovations*, 2019 1, 70-83.

100. Smerichevskyi S F, Kryvovyazyuk I V, Prokhorova V V, Usarek W and Ivashchenko A I Expediency of symptomatic diagnostics application of enterprise export-import activity in the disruption conditions of world economy sustainable development. *IOP Conf. Series: Earth and Environmental Science*. 2021 012040 doi:10.1088/1755-1315/628/1/012040. (дата звернення 07.12.2021).

101. Smerichevskyi S., Kryvovyazyuk I., Smerichevska S., Tsymbalistova O., Kharchenko M. and Yudenko E. Development of the Logistical Support Mechanism for the Airline's Innovation Activity on the Market of Air Transport Services, *International Journal of Management (IJM)* Volume 11, Issue 6, June 2020, pp. 1482-1492.

102. Smerichevskyi, S., & Gura, S. (2021). Strategic mechanisms of regulating the european integration development of air transport in Ukraine. *Green, Blue & Digital Economy Journal*, 2(1), 53-59. <https://doi.org/10.30525/2661-5169/2021-1-8>

103. Vereshchagina A.V. Improvement of theoretical approaches To development and implementation in innovation process. *Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва*. 2013. № 8. С. 3–9.

104. Zakharkin O. Enterprise's innovation development strategy substantiation and its aims. *Економічний часопис-XXI*. 2014. № 7–8(1). С. 76–79.

ДОДАТКИ

Крувенко

Додаток А

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО ПО ГАЗОПОСТАЧАННЮ ТА ГАЗИФІКАЦІЇ "МИКОЛАЇВГАЗ"	Дата (рік, місяць, число)	2019, грудень, 31	КОДИ	
Територія	МИКОЛАЇВСЬКА	за КОАТУУ		4810136900	
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ		230	
Вид економічної діяльності	Розподілення газоподібного палива через місцеві (локальні) трубопроводи	за КВЕД		35.22	
Середня кількість працівників	1 1510				
Адреса, телефон	вулиця ПОГРАНИЧНА, буд. 159, ІНГУЛЬСЬКИЙ р-н, м. МИКОЛАЇВ, МИКОЛАЇВСЬКА обл., 54003		674920		

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2018 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	321	128
первісна вартість	1001	882	990
накопичена амортизація	1002	561	862
Незавершені капітальні інвестиції	1005	20 037	29 809
Основні засоби	1010	251 501	269 709
первісна вартість	1011	435 057	470 637
знос	1012	183 556	200 928
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	1 000	1 000
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	1 189	1 192
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	274 048	301 838
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	18 552	19 155
Виробничі запаси	1101	-	-
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	62 091	51 470
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	49 836	82 877
з бюджетом	1135	12 250	30 844
у тому числі з податку на прибуток	1136	3 767	3 767
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	77 977	3 773
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	11 918	7 485
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	-	-
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-

Продовження додатку А

резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	361	407
Усього за розділом II	1195	232 985	196 011
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	507 033	497 849

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2 019	2 019
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	252 939	252 939
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(302 731)	(556 523)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	(47 773)	(301 565)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	41 126	63 743
Довгострокові забезпечення	1520	8 259	9 083
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	8 259	9 083
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	49 385	72 826
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	2 308	2 308
товари, роботи, послуги	1615	341 595	615 668
розрахунками з бюджетом	1620	15 891	13 766
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	1 700	1 668
розрахунками з оплати праці	1630	6 729	6 312
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	52 524	15 633
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	4 490	4 490
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	8 282	9 234
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	71 902	57 509
Усього за розділом III	1695	505 421	726 588
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	507 033	497 849

Керівник

Головний бухгалтер

ЕП ПОПОВ
П'ЯВЛЮ
АНАТОЛІЙОВИЧ
ЕП МАНУЙЛОВА
ІРИНА
ОЛЕКСІІВНА

Попов Павло Анатолійович

Мануйлова Ірина Олексіївна

1. Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток Б

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ОПЕРАТОР ГАЗОРОЗПОДІЛЬНОЇ СИСТЕМИ "МИКОЛАЇВГАЗ"	Дата (рік, місяць, число)	2020, 10, 10	КОДИ
Територія	МИКОЛАЇВСЬКА	за ЄДРПОУ	4810136900	
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230	
Вид економічної діяльності	Розподілення газоподібного палива через місцеві (локальні) трубопроводи	за КВЕД	35.22	
Середня кількість працівників	¹ 1 492			
Адреса, телефон	вулиця ПОГРАНИЧНА, буд. 159, ІНГУЛЬСЬКИЙ р-н, м. МИКОЛАЇВ, МИКОЛАЇВСЬКА обл., 54003	674920		

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "ч" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2019 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	128	103
первісна вартість	1001	990	779
накопичена амортизація	1002	862	676
Незавершені капітальні інвестиції	1005	29 809	24 743
Основні засоби	1010	269 709	273 931
первісна вартість	1011	470 637	491 722
знос	1012	200 928	217 791
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	1 000	1 000
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	1 192	1 469
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	301 838	301 246
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	19 155	14 223
Виробничі запаси	1101	-	-
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	51 470	32 110
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	82 877	93 389
з бюджетом	1135	30 844	47 597
у тому числі з податку на прибуток	1136	3 767	3 767
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	3 773	5 511
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	7 485	27 294
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	-	-
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-

Продовження додатку Б

резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	407	383
Усього за розділом II	1195	196 011	220 507
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	497 849	521 753

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2 019	2 019
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	252 939	252 939
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(556 523)	(920 861)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	(301 565)	(665 903)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	63 743	96 594
Довгострокові забезпечення	1520	9 083	14 342
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	9 083	14 342
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Привілейний фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	72 826	110 936
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	2 308	2 917
товари, роботи, послуги	1615	615 668	1 011 100
розрахунками з бюджетом	1620	13 766	12 343
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	1 668	1 713
розрахунками з оплати праці	1630	6 312	6 425
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	15 633	16 845
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	4 490	4 490
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	9 234	14 408
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	57 509	6 479
Усього за розділом III	1695	726 588	1 076 720
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
1700	-	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду			
1800	-	-	-
Баланс	1900	497 849	521 753

Керівник

Головний бухгалтер

Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

ЕП БУЗОВСЬКА
ТЕТЯНА
ВАСИЛІВНА
ЕП МАНУЙЛОВА
ІРИНА
ОЛЕКСІВНА

Бузовська Тетяна Василівна

Мануйлова Ірина Олексіївна

Додаток В

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ОПЕРАТОР ГАЗОРОЗПОДІЛЬНОЇ СИСТЕМИ "МИКОЛАЇВГАЗ"	Дата (рік, місяць, число)	2021 за ЄДР	КОДИ	05410263
Територія	МИКОЛАЇВСЬКА	за КОАТУУ			4810136900
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ			230
Вид економічної діяльності	Розподілення газоподібного палива через місцеві (локальні) трубопроводи	за КВЕД			35.22
Середня кількість працівників	1 1616				
Адреса, телефон	вулиця ПОГРАНИЧНА, буд. 159, ІНГУЛЬСЬКИЙ р-н, м. МИКОЛАЇВ, МИКОЛАЇВСЬКА обл., 54003		674920		

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2020 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	103	139
первісна вартість	1001	779	595
накопичена амортизація	1002	676	456
Незавершені капітальні інвестиції	1005	24 743	19 859
Основні засоби	1010	273 931	288 375
первісна вартість	1011	491 722	525 758
знос	1012	217 791	237 383
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	1 000	1 000
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	1 469	1 206
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	21 172
Усього за розділом I	1095	301 246	331 751
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	14 223	8 391
Виробничі запаси	1101	-	-
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховання	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	32 110	45 605
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	93 389	69 133
з бюджетом	1135	47 597	14 045
у тому числі з податку на прибуток	1136	3 767	3 767
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	5 511	8 195
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	27 294	20 993
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	-	-
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-

Продовження додатку В

резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	383	419
Усього за розділом II	1195	220 507	166 781
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	521 753	498 532

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2 019	2 019
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	252 939	252 939
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(920 861)	(1 039 926)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	(665 903)	(784 968)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	96 594	101 441
Довгострокові забезпечення	1520	14 342	26 309
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	14 342	26 309
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	110 936	127 750
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	2 917	2 308
товари, роботи, послуги	1615	1 011 100	1 063 462
розрахунками з бюджетом	1620	12 343	22 217
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	1 713	7
розрахунками з оплати праці	1630	6 425	201
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	16 845	41 173
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	4 490	4 490
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	14 408	17 157
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	6 479	4 735
Усього за розділом III	1695	1 076 720	1 155 750
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	521 753	498 532

Керівник

Головний бухгалтер

1. Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

ЕП БУЗОВСЬКА
 ТЕТЯНА
 ВАСИЛІВНА
 ЕП МАНУЙЛОВА
 ІРИНА
 ОЛЕКСІВНА

Бузовська Тетяна Василівна

Мануйлова Ірина Олексіївна

Підприємство **ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО ПО
ГАЗОПОСТАЧАННЮ ТА ГАЗИФІКАЦІЇ "МИКОЛАЇВГАЗ"**
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2019	01	01
05410263		

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2018 р.

Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	366 025	386 680
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховання	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(565 524)	(442 677)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	-	-
збиток	2095	(199 499)	(55 997)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	67 767	6 606
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(27 508)	(18 492)
Витрати на збут	2150	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(93 164)	(19 317)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(252 404)	(87 200)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	3 034	-
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(4 607)	(3 738)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Підприємство

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ОПЕРАТОР ГАЗОРОЗПОДІЛЬНОЇ СИСТЕМИ "МИКОЛАЇВГАЗ"

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ		
2020	01	01
05410263		

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2019 р.

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Форма N2 Код за ДКУД 1801003

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	306 029	366 025
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестрахування</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(625 923)	(565 524)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	-	-
збиток	2095	(319 894)	(199 499)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	19 036	67 767
у тому числі:	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(37 760)	(27 508)
Витрати на збут	2150	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(17 402)	(93 164)
у тому числі:	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(356 020)	(252 404)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	16 739	3 034
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі:	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(23 692)	(4 607)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатку Е

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(362 973)	(253 977)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	277	3
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(362 696)	(253 974)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	(1 642)	182
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	(1 642)	182
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	(1 642)	182
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(364 338)	(253 792)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	419 919	406 570
Витрати на оплату праці	2505	160 846	117 595
Відрахування на соціальні заходи	2510	33 312	24 425
Амортизація	2515	19 488	18 505
Інші операційні витрати	2520	47 520	119 101
Разом	2550	681 085	686 196

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	8077600	8077600
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	8077600	8077600
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	(44,90146)	(31,44176)
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	(44,90146)	(31,44176)
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

ЕЛ БУЗОВСЬКА
 ТЕТЯНА
 ВАСИЛІВНА
 ЕР МАНУЙЛОВА
 ІРИНА
 ОЛЕКСІВНА

Бузовська Тетяна Василівна

Мануйлова Ірина Олексіївна

Підприємство **АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ОПЕРАТОР ГАЗОРОЗПОДІЛЬНОЇ СИСТЕМИ "МИКОЛАЇВГАЗ"** за ЄДРПОУ

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ		
2021	01	01
05410263		

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2020 р.

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Форма N2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	524 189	306 029
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(553 150)	(625 923)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	-	-
збиток	2095	(28 961)	(319 894)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	9 503	19 036
у тому числі:	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(46 929)	(37 760)
Витрати на збут	2150	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(48 295)	(17 402)
у тому числі:	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(114 682)	(356 020)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	7 564	16 739
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі:	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(13 309)	(23 692)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатку Ж

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(120 427)	(362 973)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(263)	277
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(120 690)	(362 696)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	1 625	(1 642)
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	1 625	(1 642)
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	1 625	(1 642)
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(119 065)	(364 338)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	289 863	419 919
Витрати на оплату праці	2505	206 013	160 846
Відрахування на соціальні заходи	2510	43 600	33 312
Амортизація	2515	21 124	19 488
Інші операційні витрати	2520	87 774	47 520
Разом	2550	648 374	681 085

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	8077600	8077600
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	8077600	8077600
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	(14,94132)	(44,90146)
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	(14,94132)	(44,90146)
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

П. БУЗОВСЬКА
 ТЕТЯНА
 ВАСИЛІВНА
 ІРІНА
 ОЛЕКСІВНА

Бузовська Тетяна Василівна

Мануйлова Ірина Олексіївна

